

OBS! Arbetsmaterial

ÅRSREDOVISNING 2021

Innehåll

4	Förord
5	Sammanfattning
8	Vision och värdegrund
10	Förvaltningsberättelse
12	Översikt över verksamhetens utveckling
13	Region Örebro läns koncern
16	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
22	Händelser av väsentlig betydelse
34	Styrning och uppföljning av Region Örebro läns koncerns verksamhet
36	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
45	Balanskravsutredning
46	Väsentliga personalförhållanden
53	Förväntad utveckling
56	Ekonomisk redovisning
78	Nämndernas verksamhetsberättelser
104	Redovisning av effektmål och strategier
126	Region Örebro läns majoritetsägda bolag
130	Godkännande av årsredovisningen
132	Revisionsberättelse
134	Ordlista

Förord

Text

Sammanfattning

År 2021 har varit ett speciellt år som på många sätt har liknat år 2020. Alla verksamheter inom Region Örebro läns koncern har påverkats på något sätt, mer eller mindre, av pandemin med coronaviruset och sjukdomen covid-19. Region Örebro läns koncern har med ändrade förutsättningar fortsatt att driva och samordna arbetet för hållbar tillväxt och god livskvalitet i Örebro län. Arbetet har utvecklats ytterligare för en hållbar regional utveckling inom hälso- och sjukvård, tandvård, klinisk forskning, utveckling och utbildning, regional tillväxt, kultur, kollektivtrafik, samhällsbyggnad och digitalisering. Inom vissa områden har dock utvecklingsarbeten fått stå tillbaka på grund av pandemin. Samverkan och intressebevakning har fortsatt på alla nivåer – lokalt, kommunalt, regionalt, nationellt och internationellt – och med många olika aktörer. Samverkan har i många fall förstärkts med anledning av pandemin. Region Örebro läns verksamheter har samtidigt fortsatt det dagliga arbetet för att uppfylla visionen ”Tillsammans skapar vi ett bättre liv” med stöd av den nya värdegrunden med värdeorden ”samarbete, utveckling och professionalism”.

Pandemin med coronaviruset och covid-19

Pandemin med coronaviruset och sjukdomen covid-19 har fortsatt haft påverkan för så väl individer som för verksamhet och ekonomi både i Region Örebro län och i samhället nationellt och globalt. Sjukvården inom Region Örebro län var hårt belastad av pandemin andra våg i början av året och den tredje vågen senare under våren. Det högsta antalet inlagda patienter med covid-19 var den 13 mars när 83 patienter var inlagda varav 20 på intensivvårdsavdelning. Under sommaren sjönk antalet smittade och inlagda patienter återigen. Under hösten har antalet smittade varit högt medan antalet inlagda patienter med covid-19 var lägre än hösten 2020.

Provtagningen har fortsatt att löpande skalas upp under hela pandemin. Under våren infördes självprovtagning utan tidbokning när lådor med testkit placerades vid alla länets vårdcentraler. Parallellt har vaccinationen mot covid-19 pågått. Vid årets slut hade över 85 procent av länets invånare vaccinerats två gånger och 35 procent hade fått en tredje dos.

Region Örebro läns verksamheter har påverkats av pandemin på ett eller annat sätt och i olika hög grad:

- Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har haft ett region-överskridande samarbete för att klara den IVA-relaterade covid-19-vården i landet och både tagit emot och skickat covid-19-patienter från/till andra regioner för vård. Region Örebro län har klarat av den akuta vården väl under pandemin. Det finns dock utmaningar med att ta igen den planerade specialistvård som inte kunnat genomföras under år 2020 och 2021, främst har tillgäng-

ligheten till operationer påverkats negativt. En särskild organisation för vaccination mot covid-19 bildades under hösten 2020 och den leddes av tidigare medarbetare som återvänt från pensionen. Fem stora vaccinationsmottagningar öppnade i början av året.

- Forsknings- och utbildningsuppdraget har kunnat fortgå trots att sjukvården har varit hårt belastad, om än med en lägre aktivitetsgrad. Studenter har kunnat genomföra den verksamhetsförlagda utbildningen. Ett flertal studier om covid-19 eller coronaviruset har startat och slutförts.
- Folkvandvården har erbjudit vård för samtliga patienter under iakttagande av smittskyddsrestriktioner och hygienkrav. Det är dock fortfarande mycket svårt att fylla Folkvandvårdens tidböcker. Det är många återbud och sjukfrånvaron bland personalen är förhöjd.
- Regionkansliet har fortsatt ansvarat för den regionala ledningen av arbetet med pandemin. Regionkansliets staber har också gett stöd till Region Örebro läns verksamheter inom sina respektive ansvarsområden.
- Regionservice har vidtagit en mängd åtgärder för att ge stöd till Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och övriga förvaltningar, bland annat genom ökad vårdnära service.
- Resandet inom kollektivtrafiken har sammantagit legat på en låg nivå. En successiv återhämtning har skett från och med april. I samband med att alla restriktioner och rekommendationer som påverkar kollektivtrafiken togs bort i september skedde en påtaglig resandeökning. Serviceresor har återgått till samplanering av resor från sommaren och antalet resor har ökat.
- Inom regional tillväxt togs en rad åtgärder fram år 2020 som har haft fortsatt verkan år 2021 för att stödja länets näringsliv, utbildning och arbetsmarknad inom energi och klimat samt samordning inom välfärd och folkhälsa. Kävesta och Fellingsbro folkhögskolor har haft en del av undervisningen på distans.
- Inom kulturen har begränsningar för antalet personer i publik, besökare och deltagare inneburit att en stor del av den utåtriktade kulturverksamheten har tvingats ställa in, genomföras digitalt, utomhus eller i mycket liten skala. Kulturnämnden har fördelat regionala pandemi-stöd med särskilt fokus på det fria kulturlivet under år 2020 och 2021.
- Företagshälsovård samt tolk- och översätterservice erbjuder tjänster på distans för båda verksamheterna.
- En positiv effekt av pandemin är att inställningen och möjligheten till digitala möten och digitala besök har utvecklats betydligt hos Region Örebro läns medarbetare, förtroendevalda och länets invånare.
- En annan positiv effekt är hur snabbt och bra verksamheterna har ställt om för att lösa den unika situationen som uppstått med pandemin och att samverkan fungerat bra både inom Region Örebro län och med externa intressenter.

Händelser under året

Region Örebro läns verksamheter har fortsatt under året, på ett eller annat sätt, varit påverkade av pandemin och har omprioriterat verksamhet i olika hög grad. Nedan redovisas ett antal händelser och aktiviteter som har inträffat och pågått under året. Trots pandemin har flera stora satsningar genomförts under år 2021.

- Resultaten från den nationella befolkningsundersökningen Hälso- och sjukvårdsbarometern visar att invånarnas förtroende för hälso- och sjukvården har ökat under pandemin och är fortsatt stort såväl i riket som i Örebro län.
- Nationella patientenkäter visar goda resultat. Enkäten avseende vårdcentraler har inte nått samma nivå som år 2019 men är bättre än både år 2017 och 2015. Inom sjukhusvården har resultatet förbättrats jämfört med föregående undersökning som gjordes 2018.
- Verksamheter har flyttat in i det nybyggda H-huset vid Universitetssjukhuset i Örebro.
- Akutmottagningen på Lindesbergs lasarett förstärks med läkarkompetens för akuta ortopediska och kirurgiska besvär även nattetid från och med måndag 17 januari 2022.
- En reviderad plan för att öppna förlossningsverksamheten på Karlskoga lasarett har godkänts.
- Omorganisation pågår inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Under året har arbetet fortsatt med att ta fram en ny organisation inom de två nybildade områdena, Område nära vård och Område specialiserad vård.
- En regional life science-strategi samt en ny utbildningsstrategi som båda sträcker sig fram till år 2030 har beslutats för Region Örebro län.
- Folkvandervårdens digitala mottagning har implementerats.
- Ny servicewebb, vårdgivarwebb och regional utvecklingswebb har lanserats.
- Det reviderade programmet för hållbar utveckling har börjat implementeras och aktiviteter har genomförts i linje med programmet.
- Program för digitalisering inom Region Örebro län har beslutats.
- Den allmänna kollektivtrafiken återstartade under hösten och resandet ökade mer än prognostiserat och betalningsmoralen höjdes också rejält.
- Sträckan Hallsberg–Örebro har utsetts till elvägpilot av Trafikverket.
- Serviceresor har lanserat och marknadsfört en ny boknings-tjänst via app och webb som komplement till att ringa beställningscentralen.
- Projekt inom näringslivsutveckling pågår kring viktiga utvecklingsområden för länet.
- Gemensam webbsida för all vuxenutbildning i länet har lanserats.
- Inom området välfärd och folkhälsa har en uppföljning gjorts avseende hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård.

- Ett energi- och klimatråd har startat i länet och det drivs tillsammans med Länsstyrelsen i Örebro län
- Arbete har pågått för ett jämställt och jämlikt kulturliv, ett viktigt fokus i länets kulturplan.
- Regionhälsan har fortsatt arbetet med att utveckla och komplettera digitalt tjänsteutbud.
- Tolk- och översättarservice har ökat antalet tolkningar som sker på distans med ljud och bild.

God ekonomisk hushållning

Målet för Region Örebro läns ekonomiska politik är att skapa en långsiktig, stark ekonomi samt uppnå en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning. Mot bakgrund av måluppfyllelsen, strategier, uppdrag och aktiviteter som har genomförts inom perspektiven, samt den utveckling som detta skapat bedöms verksamhet och ekonomi i allt väsentligt uppfylla fullmäktiges krav på god ekonomisk hushållning.

Region Örebro län uppfyller mål och strategier

Pandemin har påverkat måluppfyllelsen för flera effektmål och status av indikatorerna negativt. Visst utvecklingsarbete och vissa uppdrag har fått stå tillbaka under pandemin. Effektmålen är dock långsiktiga och ett kontinuerligt arbete är nödvändigt för att de ska uppnås fullt ut. När pandemin är över kommer förutsättningarna för verksamheterna att förändras och resurser allokeras om. Mot bakgrund av nuvarande förutsättningar bedöms därför måluppfyllelsen vara god, trots att en viss nedgång i måluppfyllelse kan noteras. Sammantaget har 91 procent av målen en god måluppfyllelse eller en mindre, acceptabel avvikelse. Av elva mål är det ett mål som inte har uppfyllts. Målet att länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård har en negativ avvikelse från målnivån och målet har inte uppfyllts. Redovisningen av strategier visar att ett gott arbete har pågått, framför allt inom digitalisering. Men också att flera processer, utvecklingsprojekt och utbildningsinsatser har ställts in eller fått skjutas upp med anledning av pandemin.

Region Örebro läns majoritetsägda bolag bedöms ha uppfyllt mål, inriktning och ekonomiska resultat enligt bolagspolicy och ägardirektiv.

Ett starkt ekonomiskt resultat

Region Örebro län visar upp ett starkt ekonomiskt resultat när året summeras i bokslutet för 2021. Det justerade balanskravsresultatet uppgår till 697 miljoner kronor, vilket är 235 miljoner kronor högre än föregående år och 597 miljoner kronor mer än budgeterat. År 2020 var budgetavvikelsen 362 miljoner kronor. Justeringarna avser reavinster, realiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar samt kostnader för förändrat livslängdsantagande vid beräkningen

av pensionsskulden. Om man lägger till justeringarna är resultatet 926 miljoner kronor jämfört med 530 miljoner kronor föregående år.

År 2021 påverkades Region Örebro läns verksamheter kraftigt av pandemin i form av en väldigt hög belastning inom bland annat vård, vaccination och testning. Men pandemins följder avspeglar sig också tydligt i verksamheternas ekonomiska resultat. Tre av nämnderna visar större underskott. Samhällsbyggnadsnämnden har en negativ budgetavvikelse med -106 miljoner kronor, hälso- och sjukvårdsnämnden visar en avvikelse med -69 miljoner kronor och folktandvårdsnämndens budgetavvikelse uppgår till -14 miljoner kronor. Inom hälso- och sjukvården beräknas årets kostnader för testning, vaccination och andra covid-19-relaterade aktiviteter uppgå till cirka 500 miljoner kronor. Vidare uppgick förlorade biljettintäkter inom kollektivtrafiken och uteblivna patientavgifter inom Folktandvården till drygt 100 miljoner kronor.

Men flera nämnder redovisar samtidigt positiva resultat år 2021, och de största överskotten återfinns hos regionstyrelsen (63 miljoner kronor) och servicenämnden (33 miljoner kronor). Regionstyrelsens finansförvaltning ger även den ett överskott (287 miljoner kronor), exklusive orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar om 539 miljoner kronor. Överskottet avser främst skatteintäkter, som för året 2021 blev högre än vad som budgeterats. Detta beror på att löneinkomsterna ökade mer detta år än vad som tidigare förutspåts av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Antalet tillsvidare- och visstidsanställda har ökat med 94 årsarbetare, från 10 389 till 10 483 årsarbetare. Antalet tillsvidareanställda har ökat med 175 årsarbetare. Ökningen är framför allt i yrkesgrupper inom hälso- och sjukvården. Sjukfrånvaron är 6,13 procent år 2021, varav korttidssjukfrånvaron är 2,68 procent och långtidssjukfrånvaron är 3,45 procent. Sjukfrånvaron har minskat i jämförelse med året innan som redovisade 6,5 procent. Det är till största delen korttidsfrånvaron som står för minskningen. År 2019 var den totala sjukfrånvaron 5,04 procent och pandemin som pågått i två år har inneburit en ökad sjukfrånvaro på drygt en procent.

Region Örebro läns sätt att arbeta och agera som arbetsgivare har påverkats och utmanats med anledning av pandemin. Stora insatser har genomförts av medarbetare och chefer för att kunna klara av arbetssituationen i en ansträngd arbetsmiljö.

Region Örebro län ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetare aktivt väljer att vara kvar för att de utvecklas och trivs i organisationen. Det är en grundläggande förutsättning för kompetensförsörjningen i Region Örebro län. Utvecklingsarbete och flera aktiviteter pågår för kompetensförsörjningen och för att uppnå målsättningen att vara en attraktiv arbetsgivare. Resultatet av medarbetarenkäten visar ett gott resultat. Det index som mäter hållbart medarbetarengagemang är detsamma som vid mätningen 2018, HME är 77.

Förväntad utveckling

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget 2022 och planeringsförutsättningar för 2023–2024 innehåller generella uppräkningsramar med bedömd pris- och löneutveckling till nämnderna och särskilda prioriteringar om 50 miljoner kronor. Bedömningen nu är att konjunkturen fortsatt kommer att stärkas i Sverige. Skatteunderlaget förväntas öka kraftigt både under 2022 och 2023 och prognosen för skatteintäkterna är i februari 214 miljoner kronor högre än beslutad budget för 2022. Inom Region Örebro län har de nämnder som redovisar ekonomiska underskott beslutade handlingsplaner för att skapa en ekonomi i balans. Den ekonomiska kalkylen framåt förutsätter att dessa handlingsplaner ger effekt.

Sammanfattning från nämndernas verksamhetsberättelser

Årsredovisningen innehåller en sammanfattande redovisning från nämndernas verksamhetsberättelser 2021. Redovisningen innehåller:

- Väsentliga händelser.
- Nämndens effektmål, sammanställning av måluppfyllelse.
- Ekonomi med resultaträkning, sammanfattande analys och vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans.
- Produktions- och nyckeltal.
- HR-statistik med antal årsarbetare och sjukfrånvaro.
- Framtida utmaningar.

Regional ledning med anledning av situationen i Ukraina

Med anledning av situationen i Ukraina, med väpnad konflikt från Ryssland, har regiondirektören den 24 februari 2022 fattat beslut om att aktivera Regional ledning. Uppdraget är att analysera hur den pågående krisen kan påverka Region Örebro län och sedan biträda organisationen med samordning med mera i syfte att upprätthålla samhällsviktig verksamhet.

Vision och värdegrund

VISION

Tillsammans skapar vi ett bättre liv

är Region Örebro läns vision.

Visionen uttrycker Region Örebro läns långsiktiga viljeriktning. Det är en kortfattad ledstjärna som ska inspirera till ett gemensamt förhållningssätt inför alla olika uppgifter som ryms inom Region Örebro län. Vi drar oss mot målet, men det är alltid en bit kvar och mer som kan göras.

VISIONENS SAMMANFATTANDE BETYDELSE

Region Örebro län bidrar till morgondagens utveckling – för våra invånare, för oss själva och för vårt län. Vi bidrar var och en på olika sätt med engagemang och viktig kompetens. Genom att nyttja våra individuella styrkor i vårt gemensamma arbete gör vi nytta och formar ett välmående län. När vi styr mot samma mål bildar vi en kraft som driver utvecklingen i länet och skapar livskvalitet för alla människor som lever här. Tillsammans kan vi göra skillnad.

Tillsammans skapar vi ett bättre liv.

Region Örebro läns vision:

*”Tillsammans skapar vi
ett bättre liv”*

VÄRDEGRUND

En ny gemensam värdegrund har beslutats under året vilket ger förbättrade möjligheter att skapa en gemensam organisationskultur med önskade beteenden som ska leda i riktningen mot visionen – Tillsammans skapar vi ett bättre liv.

Med stöd i värdegrunden kan en god arbetsplats erbjudas för medarbetarna, en effektiv verksamhet och ett bättre liv för länets invånare. Implementeringen av värdegrunden utgör en viktig del i arbetet med att förbättra styrningen och ledningen av Region Örebro läns verksamheter. Värdegrunden ska ligga till grund för ett kontinuerligt arbete med att vara en värderingsdriven organisation.

Region Örebro läns nya värdegrund:

- **Samarbete** – Vi lyfter varandra och samverkar över gränser. Det är vår förmåga till samarbete som ger kraft att tillsammans skapa ett bättre liv.
- **Utveckling** – Vi är lärande, utforskar möjligheter och förbättrar ständigt på hållbart sätt med invånaren i fokus.
- **Professionalism** – Vi håller hög kvalitet, visar tillit och skapar utrymme för det professionella omdömet. All kontakt med oss ska bidra till ett bättre liv för invånare, kollegor, besökare och andra aktörer.

Förvaltnings- berättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild av Region Örebro läns verksamhet det gångna året. Den visar den samlade verksamheten, oberoende av hur den är organiserad. Region Örebro läns koncern innefattar Region Örebro län med regionfullmäktige, regionstyrelsen samt nämnder med dess verksamheter. I koncernen ingår även helägda bolag och samägda bolag där regionorganisationen äger mer än 20 procent av aktierna och bolagens balans-omslutning uppgår till en väsentlig del av regionens skatteintäkter och generella bidrag. I förvaltningsberättelsens

organisationsöversikt, kapitel Region Örebro läns koncern, framgår vilka bolag som ingår i koncernen.

Flerårsjämförelser och övergripande analyser i förvaltningsberättelsen utgår från koncernperspektivet. Eftersom regionorganisationen utför den övervägande delen av koncernens verksamhet är analyser av händelser, resultat och måluppfyllelse i huvudsak fokuserad på Region Örebro län. Där bolagen utgör en väsentlig del av verksamheten beskrivs dessa mer ingående, till exempel för investeringar.

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Region Örebro läns koncern redovisade ett resultat på **xx miljoner kronor** för verksamhetsåret 2021. I tabellen lämnas en översikt över verksamhetens ekonomiska utveckling.

Koncernens resultat har fortsatt förstärkts jämfört med tidigare år. Konjunkturutvecklingen som vid inledningen av året var osäker förstärktes under året. Svensk BNP växte med 4,9 procent och lönesumman som ligger till grund för skatteunderlagstillsvuxen ökade också avsevärt. Det innebär att skatteintäkterna för året ökade vid varje nytt prognostillfälle. Därtill har Region Örebro län erhållit stora specialdestinerade statsbidrag för test-

ning och vaccinationer relaterat till covid-19 som har förstärkt resultatet. Effekterna av en positiv utveckling på börsen innebär också betydande finansiella intäkter. Koncernens soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser har förbättrats kraftigt under perioden, från -37 till **xx**. Förklaringen är positiva resultat under hela perioden, uppbyggnaden av en pensionsmedelsportfölj samt relativt hög självfinansieringsgrad. De senaste åren har präglats av höga investeringar i koncernen, främst i byggnader, vilket speglas av att investeringar per invånare i stort sett har fördubblats under perioden.

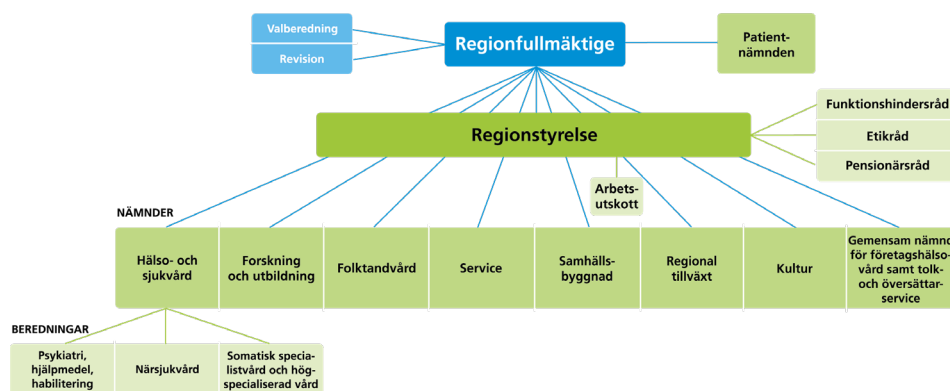
Region Örebro läns koncern	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter, mnkr		3 490	2 962	2 807	2 322
Verksamhetens kostnader, mnkr		-13 178	-12 610	-12 011	-11 296
Totala intäkter, omsättning, mnkr		13 967	13 391	12 290	11 590
Totala kostnader, mnkr		-13 407	-12 913	-12 133	-11 438
Årets resultat, mnkr		560	478	157	152
Eget kapital, mnkr		3 411	2 854	2 361	2 206
Balansomslutning, mnkr		13 996	11 843	9 736	8 769
Soliditet, %		24	24	24	25
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser, %		-11	-19	-29	-37
Investeringar (netto), mnkr		1 140	1 720	1 601	933
Självfinansieringsgrad, ggr		1,4	0,5	0,6	0,9
Långfristig låneskuld, mnkr		3 211	2 359	911	727
Antal årsarbetare per 31 december (motsvarande ägd andel i bolagen)		10 910	10 598	10 276	9 938
Investeringar per invånare, kr		3 731	5 643	5 297	3 121
Region Örebro län	2021	2020	2019	2018	2017
Antal invånare		305 940	304 805	302 252	298 907
Regionskattesats, kr		11:55	11:55	11:55	11:55
Verksamhetens intäkter, mnkr		3 128	2 601	2 467	2 236
Verksamhetens kostnader, mnkr		-12 863	-12 276	-11 704	-11 240
Totala intäkter, omsättning, mnkr		13 610	13 033	11 966	11 522
Totala kostnader, mnkr		-13 080	-12 566	-11 816	-11 372
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, mnkr		10 182	9 788	9 387	9 101
Årets resultat, mnkr		530	467	-22	150
Årets resultat efter balanskravsjusteringar, mnkr		462	63	150	150
Eget kapital, mnkr		3 292	2 762	2 295	2 118
Balansomslutning, mnkr		12 585	10 677	9 017	8 261
Soliditet, %		26	26	25	26
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser, %		-13	-22	-32	-40
Investeringar (netto), mnkr		841	1 249	1 423	894
Självfinansieringsgrad, ggr		1,7	0,8	0,6	0,9
Långfristig låneskuld, mnkr		1 917	1 280	246	255
Antal årsarbetare per 31 december		10 389	10 216	9 954	9 872

REGION ÖREBRO LÄNS KONCERN

Region Örebro läns samlade verksamhet bedrivs i regionorganisationens nämnds- och förvaltningsorganisation och i Region Örebro läns förvaltnings AB:s koncern samt i

ytterligare sex delägda aktiebolag. Dessa bedrivs fortsatt nedan. Region Örebro län anlitar privata utförare inom primärvård, öppenvård somatisk vård samt trafik.

DEN POLITISKA ORGANISATIONEN

Regionfullmäktige är Region Örebro läns högsta politiska organ med direktvalda ledamöter som representerar länets invånare. Regionfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller andra ärenden av större vikt för Region Örebro län. Detta innebär bland annat att besluta om mål och riktlinjer för verksamheten, att fastställa budget och skattesats, att besluta om den politiska organisationen och att fastställa reglementen för Region Örebro läns nämnder.

Patientnämnden är underställd regionfullmäktige och ska utifrån synpunkter och klagomål stödja och hjälpa enskilda patienter samt bidra till kvalitetsutveckling och hög patient-säkerhet i hälso- och sjukvården.

Regionfullmäktige väljer en *valberedning* för den löpande mandatperioden. Valberedningen ska lägga fram förslag till val av bland annat styrelse, nämnder och andra politiska organ.

Den övergripande arbetsuppgiften för *revisionen* är att granska om verksamheten följer regionfullmäktiges beslut och om verksamheten uppnår de politiska målen inom givna ekonomiska ramar. En väsentlig del är också att främja arbetet med styrning och kontroll av verksamheten.

Regionstyrelsen är högsta verkställande och beredande organ och har det övergripande ansvaret för Region Örebro läns utveckling. Detta innebär att leda och samordna de övergripande utvecklingsfrågorna, att ansvara för strategisk planering som främjar en långsiktigt hållbar utveckling för Örebro län och att följa upp verksamheten. Regionstyrelsen har initiativrätt och samordningsansvar för att ta fram sty-

rande dokument, till exempel vision, policies och program. Regionstyrelsen har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Vid utövandet av uppsiktsplikten får regionstyrelsen fatta beslut om uppdrag till nämnderna att redovisa hur nämnderna avser göra för att hålla budget och nå mål beslutade av fullmäktige. Regionstyrelsen har också i uppdrag att besluta i ärenden som berör flera nämnders ansvarsområden. Undantag från detta är att servicenämnden har i uppdrag att fatta beslut i upphandlingsärenden, som berör flera nämnders ansvarsområden. Om ärendet är av principiell betydelse är det dock regionstyrelsen som ska fatta beslut.

Inom regionstyrelsen finns ett *arbetsutskott*. Styrelsen kan uppdraga åt utskottet att bereda frågor liksom att uppdraga till utskottet att fatta beslut i enskilda ärenden eller i typer av ärenden.

Till regionstyrelsen som *rådgivande organ* finns funktionshindersråd, etikråd och pensionärsråd.

Tillsammans med andra kommuner i länet finns en *gemensam nämnd för företagshälsa- och tolk- och översättarservice* där Region Örebro län är värddorganisation. Nämnden ansvarar för företagshälsa och tolkförmedling i enlighet med separat överenskommelse och reglemente.

I Region Örebro läns politiska organisation ingår även nämnderna *hälso- och sjukvårdsnämnd*, *forsknings- och utbildningsnämnd*, *folktandvårdsnämnd*, *servicenämnd*, *samhällsbyggnadsnämnd*, *regional tillväxtnämnd* och *kulturnämnd*. Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer

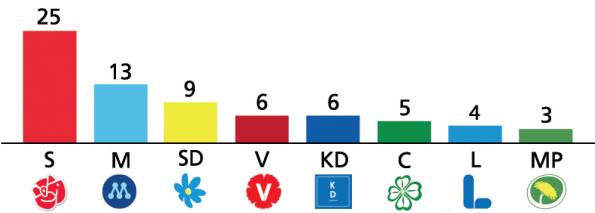
som regionfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Detta inom de tilldelade ekonomiska ramarna. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. De står under regionstyrelsens uppsikt och ansvarar för sin verksamhet inför regionfullmäktige.

Det finns tre *beredningar* som är beredningsorgan till hälso- och sjukvårdsnämnden. Beredningarna har inte något beslutsmandat, utöver budgeten för den egna verksamheten. Det är *beredning för psykiatri, hjälpmedel och habilitering, beredning för närsjukvård samt beredning för somatisk specialistvård och högspecialiserad vård*. Syftet med beredningarna är att stödja och bistå nämnden, förbättra/möjliggöra kunskapsfördjupning samt skapa ökad tillgänglighet till

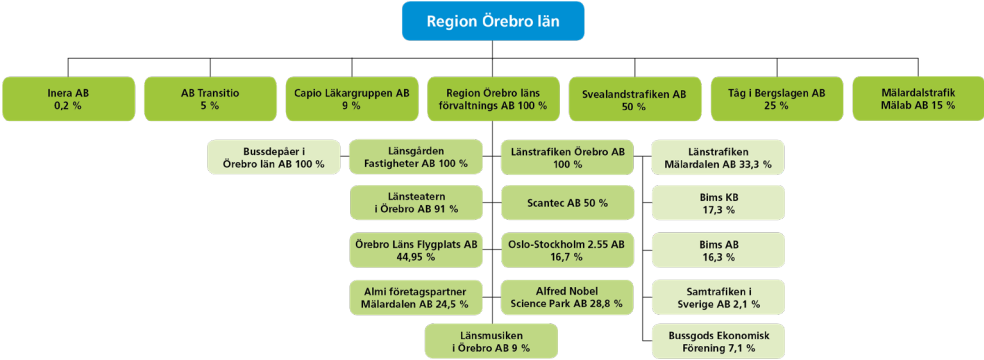
politiken för invånare och andra aktörer.

För samverkan mellan Region Örebro län och kommunerna finns ett regionalt *samverkansråd*.

Under mandatperioden 2019–2022 är mandatfördelningen i regionfullmäktige denna:

JURIDISKA PERSONER

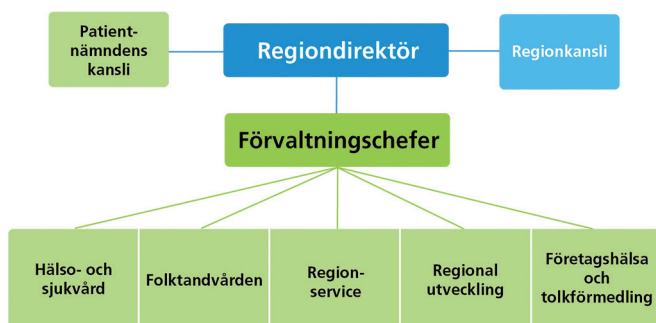

Region Örebro län har, i större eller mindre utsträckning, inflytande som ägare och finansiär för ett antal bolag, stiftelser och andra juridiska personer. Bolagens verksamhet varierar i stor utsträckning. Bolagen har bildats vid olika tidpunkter och under olika förutsättningar. Även styrningen av bolagen har formulerats och beslutats vid skilda tidpunkter och är resultat av de förutsättningar och intressen som var giltiga vid de skilda beslutstillfällena. Skälen till att bedriva viss verksamhet i bolagsform har i huvuddelen av fallen varit att verksamheten bedrivs tillsammans med en eller flera andra organisationer. Ägarandelar framgår av organisationsschemat ovan. Under 2021 har Region Örebro läns förvaltnings AB förvärvat ytterligare 7,8 procent av aktierna i Alfred Nobel Science Park AB från Karlskoga kommun. Ägarandelen uppgår därmed till 28,8 procent. Därutöver har inga ägarförändringar skett under året. Regiondirektören ansvarar för att den verksamhet som organiseras i annan juridisk form än förvaltning knyts till Region Örebro läns övriga verksamhetsorganisation.

Region Örebro län är även engagerat genom ägarandelar eller driftbidrag eller genom styrelsrepresentation i följande juridiska personer:

- Finsamförbunden i Örebro län
- Gammelmkroppa Skogsskola
- Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling
- Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg
- Kommuninvest ekonomisk förening
- Landstingens ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF)
- LFF Service AB (Läkemedelsförsäkringen)
- Stiftelsen Activa
- Stiftelsen Bergslagsgårdar
- Stiftelsen Cesam centrum för samhällsarbete och mobilisering
- Stiftelsen Erik Rosenbergs Naturvårdsfond
- Stiftelsen Frövifors Pappersbruksmuseum
- Stiftelsen för medicinsk forskning vid Universitetssjukhuset Örebro
- Stiftelsen för stöd till kulturellt verkamma personer i Örebro
- Stiftelsen Kungliga Gyttjebad och Brunnsanstalten Loka
- Stiftelsen Nora Järnvägsmuseum och veteranjärnväg
- Stiftelsen Svenska Skoindustrimuseet i Kumla
- Stiftelsen Örebro läns museum
- Varuförsörjningsnämnd

VERKSAMHETSORGANISATION

Regiondirektören är verksamhetsorganisationens högsta tjänsteperson, direkt underställd regionstyrelsen. Regiondirektörens uppdrag är att ansvara för att korrekta, relevanta och fullständiga underlag finns tillgängliga inför politiska beslut, att omsätta de politiska besluten i handling och att leda och utveckla verksamheten mot de mål som ställts upp i strategiska dokument och verksamhetsplaner. Vidare ska regiondirektören hålla samman organisationen som en helhet och bära det övergripande verksamhetsansvaret samt företräda regionorganisationen i samverkan med andra såväl lokalt och regionalt som nationellt.

Till sitt stöd har regiondirektören ett regionkansli med olika kompetensområden samt förvaltningarnas ledningar.

Regionkansliets uppdrag är att stödja den politiska organisationen och regiondirektören samt förvaltningarna. Vid regionkansliet finns kompetensområden inom hållbar utveckling, administration, juridik, säkerhet, planering, ekonomi, HR, kommunikation, digitalisering och beredning och uppdrag för hälso- och sjukvård.

Verksamhetsorganisationen rymmer förvaltningarna Hälso- och sjukvård med klinisk forskning, Folk tandvård, Regional utveckling, Företagshälsa och tolkförmedling samt Region-service. Förvaltningarna leds var och en av en förvaltningschef som rapporterar till regiondirektören.

Patientnämndens kansli lyder under regiondirektören.

PRIVATA UTFÖRARE

Inom hälso- och sjukvård finns för närvarande avtal med fyra privata vårdcentraler i länet inom Hälsoval, vårdvalssystemet i primärvård. Det är Haga och Vivalla vårdcentraler i Örebro, Lekebergs vårdcentral samt Pålshöj vårdcentral. Dessa bedriver sin verksamhet utifrån samma krav och till motsvarande ersättning som de egendrivna vårdcentralerna. Region Örebro län har ett vårdavtal med Capio Läkargruppen AB inom den specialiserade öppenvården som gäller till och med

31 mars 2022. Ett nytt avtal för specialiserad öppenvård upphandlades med Capio läkargruppen under året.

För att säkra tillgången till mammografiundersökningar, och granskning av röntgenbilder, är dessa tjänster upphandlade 2018 från tre företag. Mammografiverksamheten bedrivs i regionens lokaler med befintlig apparatur av Unilabs AB. Distansgranskning av röntgenbilder utförs av Direct Diagnostic Alliance (planerade granskningar) och European Telemedicine Clinic S.L. (jourgranskningar).

Region Örebro län har vårdavtal med Örebro rehabcentrum och Wasarehab AB gällande fysioterapi.

Region Örebro län har samverkansavtal enligt lagen om läkarvårdsersättning med 11 privata läkare som verkar inom olika specialiteter. Samverkansavtal enligt lagen om ersättning för fysioterapi finns med 26 sjukgymnaster/fysioterapeuter.

Individuell psykoterapibehandling (under vissa förutsättningar) omfattas av LOV psykoterapi, Lagen om valfrihetssystem där utförare som uppfyller kraven har rätt att bedriva psykoterapi i länet med ersättning från Region Örebro län. Vid årsskiftet 2021/2022 fanns det 20 privata mottagningar med sammanlagt 27 utförare inom LOV systemet.

Region Örebro län har också två vårdavtal avseende lymf-terapeutiska tjänster, sex upphandlade avtal med naprapater och ett vårdavtal gällande individuella terapeutiska behandlingar i norra länsdelen.

Inom kollektivtrafikområdet har Region Örebro län upphandlade tjänster avseende allmän busstrafik med tre privata entreprenörer förutom det egna intressebolaget Sveldandstrafiken. Dessa står för cirka 40 procent av omsättningen. Avseende serviceresor finns upphandlade avtal med åtta privata utförare. Tågtrafiken utförs helt av offentligägda bolag.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

OMVÄRLDSANALYS

Region Örebro län har reviderat förra årets omvärldsrapport och sammanställt Omvärldsrapport 2022. Omvärldsrapporten skapar en samlad bild och en ökad medvetenhet om hur förändringar i omvärlden påverkar förutsättningarna för Region Örebro läns verksamheter. Målet är att skapa ökad handlingsberedskap, framförhållning och bättre beslutsunderlag.

Omvärldsförändringar i spåren av pandemin står i centrum även i årets omvärldsrapport. Efter närmare två år med pandemin har dess närvaro blivit något av en vardaglig verklighet och de bredare utvecklingslinjerna i dess spår syns nu tydligare. Mycket talar för att den akuta fasen är över men oavsett hur den framtida utvecklingen ser ut kommer ringar på vattnet att skapas för lång tid framöver. Organisationer har successivt börjat låsa in sig i "det nya läget" genom omfördelning av resurser, nya arbetssätt och investeringar. Därtill har människor etablerat nya beteenden och behov. Gradvis tonar en ny normalitet fram som det gäller att vara vaksam på, få grepp om och agera på för att vara relevant även framöver.

Megatrenderna är normalt det mest säkra att luta sig mot i en osäker värld. Detta är krafter med lång tidshorisont med påverkan på allt och alla, överallt. Kraften i pandemin illustreras genom att den satt avtryck även i megatrenderna.

Megatrenderna är:

- Globalisering
- Demografiska förändringar
- Urbanisering
- Digitalisering och teknisk utveckling
- Hållbarhetsfokus

Nedan beskrivs megatrenderna och omvärldsanalys avseende ekonomi.

Globalisering

Pandemin har fått globaliseringen att stanna upp, och även backa under pandemin. En förflyttning från globalt till lokalt inom det privata, politiska och kommersiella har initierats. Gränser har stängts, tjänsteresor ersätts med distansmöten och internationella samarbeten har ifrågasatts. Självförsörjningsgrad och så kallad strategisk autonomi har hamnat i fokus.

Pandemin har åskådliggjort att allt är sammanflätat och de senaste två åren har på många sätt visat hur samhällen klarar

av att upprätthålla kritiska funktioner och försörjningskedjor. Under senare faser av pandemin har statliga utredningar sjuösatts med förslag kring statliga krislager för sjukvårdsprodukter, tillverkningsberedskap för läkemedel och nätverk av beredskapsapotek.

Frågorna om framtiden är många. Kommer det att bli en värld präglad av stängda gränser och protektionism eller är dagens läge tillfälligt? Kommer framtiden att återgå till det som var tidigare?

Demografiska förändringar

Under pandemin har folkkökningen i Sverige varit den lägsta på många år. Den låga folkkökningen beror framför allt på en minskad invandring. Den globala migrationen har hindrats till följd av restriktioner och andra resehinder runt om i världen. Från tidigare kriser är erfarenheten att födelsetalen kan påverkas. Förväntningarna om en "babyboom" under pandemin har dock inte infriats. Antalet födda i Sverige under pandemin ligger till och med något under nivån för år 2019. Örebro län avviker inte nämnvärt från det nationella mönstret.

Migrationsverkets senaste prognoser pekar mot ett ökande antal asylsökande till Sverige och åter större rörelser i världen.

Urbanisering

På grund av omställningen till hybrid- eller distansarbete har en massiv förskjutning av ekonomiska aktiviteter skett från innerstäder till ytterområden eller landsbygd. Konsumtion, fritidssysselsättning och underhållning sker numera allt mer hemifrån eller i nära anslutning till hemmet.

Ytterst få pratar om en återgång till det gamla sättet att arbeta. Gränsen mellan hemmet och kontor suddas ut allt mer liksom gränsen mellan stad och landsbygd när arbete kan ske från var som helst. När relationen mellan bostad och arbetsplats blir mindre viktig blir platser vid sidan av de stora stråken allt mer attraktiva och på sikt kan en omstöpning av service, utbud och beskattning komma att ske. Ekonomiska geografier och ortshierarkier kan komma att ritas om vilket kan leda till en mer balanserad regional utveckling. Många människor uppger att de inte bor på den plats där de allra helst önskar bo.

Digitalisering och teknisk utveckling

Pandemin har snabbspolat den digitala omställningen. Många organisationer vittnar om att de drivit igenom förändringar som under normala omständigheter tar år. Stora

kliv har tagits i digitala beteenden och många nya internet-användare har tillkommit framför allt bland de äldre. Lärdomen är att ny teknik kan tas emot på kort tid om det är ett måste. Parallellt skruvas kravbilden upp mot mer digital service och en förenklad vardag med stöd av digital teknik. Många organisationer har därför ökat takten i investeringar av ny teknik för effektiviseringar.

E-hälsa har utvecklats snabbt i form av digitala vårdmöten, rådgivning online och så kallad egenmonitorering, det vill säga att patienten själv följer upp värden med stöd av digital teknik hemifrån.

Bandbredd är på väg att bli den mesta vitala frågan för individen, samhället och i arbetslivet. 5G-utbyggnaden är möjliggöraren.

Hållbarhetsfokus

Pandemin har bidragit till att accelerera ett antal skiften. Till exempel har hållbarhet gått från att ses som en kostnad till att ses som en möjlighet och från att vara något som drivs politiskt till att även omfatta företag och lönsamhet. Den intressantaste omvärldssignalen är kanske den sammanlagda kraften i omställningen. När i princip alla företag, organisationer, regioner och kommuner reagerar och agerar på social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet kan det bli en självuppfyllande framtid. Om det räcker för att rädda klimat och miljö återstår dock att se.

Samtidigt står det allt mer klart att pandemin även har bak-sidor. Vad händer med de unga, den så kallade "generation corona" som har växt upp i pandemins skugga? En hel del av det som marknadsförs som omställning är så kallad "greenwashing" eller "impact washing", det vill säga för-skönande åtgärder på ytan. Pandemin har också medfört en kraftig ökning av engångsartiklar och engångsmaterial vilket ger mer skräp i naturen och i stadsmiljöerna.

Ekonomi

Ekonomi har återhämtat sig i alltför många länder trots en ökad smittspridning under det sista kvartalet 2021. Vissa länder är tillbaka på den tillväxttrend de hade innan pandemin. Fortsatt finns utbudsproblem med frakter och komponenter, framför allt för länder med stor industrisektor. Långa leveranstider på varor har dock börjat kortas och global handel och industriproduktion ökade åter i slutet av 2021 och början av 2022. Svensk Bruttonationalprodukt, BNP, ökade 2021 med 4,9 procent (år 2020 minskade den med 3,2 procent).

Sysselsättningsnivån är nu så gott som återställd. Gruppen som har varit arbetslösa mindre än ett år är färre än före krisen. Däremot har gruppen som har varit arbetslösa mer

än ett år växt ordentligt. Långtidsarbetslösa har också trend-mässigt ökat sedan den globala finanskrisen. Grundproblemet är att sammansättningen av efterfrågan på arbetsmarknaden skiljer sig från sammansättningen av utbudet. I den fortsatta konjunkturuppgången efter pandemin kommer sannolikt en hel del nya jobb att skapas samtidigt som andra jobb rationaliseras bort. Kortsiktigt kan det leda till en ytterligare försvagning av matchningen på arbetsmarknaden. Dessa faktorer ligger bakom Sveriges Kommuner och Regioners, SKR:s, prognos om en relativt långsam nedgång i arbetslösheten och att den planar ut på 7,5 procent, vilken även bedöms vara jämviktsarbetslösheten.

Inflationen har stigit snabbt i många länder under 2021. Det beror mycket på utbudsbegränsningar och hög efterfrågan när ekonomierna har börjat öppnas upp. Det har lett till brist på olika varor och tjänster samt betydande prisuppgångar på energi, livsmedel, transporter och på vissa tjänster. Bedömningen är att inflationen internationellt dämpas gradvis framöver, i takt med att flaskhalsproblemen klingar av och bidragen från bland annat olje- och energipriser minskar. SKR:s prognos är att ökningstakten för konsumentprisindex exklusive energi 2022 kommer att bli 2 procent under 2022, vilket är den högsta på många år.

FINANSIELLA RISKER OCH RISKHANTERING

Region Örebro läns finanspolicy och de tillhörande riktlinjerna är beslutade i regionfullmäktige respektive regionsstyrelsen. Finanspolicyn och riktlinjer för finansförvaltningen beskriver hur Region Örebro län ska agera i sin samlade finansförvaltning. En översyn av finanspolicy och riktlinjer har skett under året vilket inte föranledde någon revidering av styrdokumentet.

Ränterisk

Per 31 december 2021 uppgick koncernens räntebärande långfristiga skulder till 3 336 miljoner kronor, medan de räntebärande finansiella tillgångarna uppgick till 2 196 miljoner kronor. Motsvarande belopp för föregående år var 3 211 miljoner kronor respektive 1 223 miljoner kronor. Koncernens skulder har ökat till följd av nyupplåning för investeringar i framförallt fastigheter.

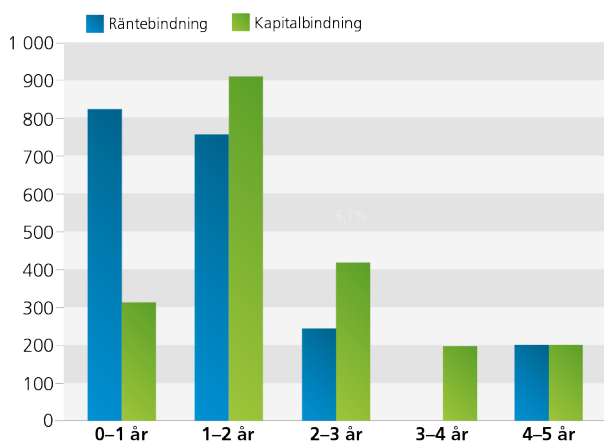
Region Örebro läns räntebärande långa och korta låneskulder uppgick till 2 054 miljoner kronor jämfört med 1 930 miljoner kronor föregående år. Ökningen avser nyupplåning för fastighetsinvestering i Campus USÖ. Av de totala skulderna avser 1 500 miljoner kronor egna lokaler, 504 miljoner kronor Campus USÖ som hyrs av Örebro universitet och resterande 50 miljoner avser andra externa hyresgäster. Amortering har skett enligt plan under året och uppgår

till 13 miljoner kronor. Totalt finansieras 86 procent av skuldportföljen med gröna lån.

Upplåningen löper med både fast och rörlig ränta. Den genomsnittliga upplåningsräntan för Region Örebro län var vid årsskiftet 0,62 procent. Räntekostnaden för Region Örebro län uppgick 2021 till 12 miljoner kronor, vilket är 1 miljon mindre än förra året. En ränteförändring om +1 procentenhet skulle, utifrån nuvarande nivå på räntebärande låneskulder, innebära en ökad räntekostnad om knappt 5 miljoner kronor.

Vid årsskiftet uppgick den genomsnittliga kapitalbindningen i Region Örebro län till 2,1 år och räntebindningen till 1,5 år. Utöver att en viss andel av lånen löper med rörlig ränta förklaras den relativt låga räntebindningen även med att 300 miljoner förfaller till betalning under 2022 samt att hela upplåningen för Campus USÖ ska refinansieras inom 2 år. Refinansieringsrisken för Campus USÖ hanteras via fastighetshyran till Örebro universitet. Förfallostrukturen avseende kapitalbindning och räntebindning fördelar sig enligt nedan.

Förfallostruktur

Utöver de räntebärande låneskulderna innebär den pensions-skuld om 10 265 miljoner kronor som Region Örebro län har även en ränterisk. Den finansiella kostnaden för pensionsskuden inklusive löneskatt uppgick 2021 till 81 miljoner kronor.

Finansieringsrisk

Finansieringsrisken begränsas främst av att lånens förfall sprids över tid. Därtill ska regionen alltid ha en tillfredsställande betalningsberedskap. Betalningsberedskapen definieras som medel på bankkonto, ej utnyttjad checkkredit, bekräftade ej utnyttjade kreditlöften eller likvida tillgångar inklusive räntebärande tillgångar som kan omsättas inom fem dagar i

relation till ett genomsnitt av totala utbetalningar per dag de senaste 12 månaderna. Betalningsberedskapen ska vid varje tillfälle uppgå till minst en månads betalningar. Per den 31 december uppgick den till 74 dagar och har som lägst under året uppgått till 62 dagar. Betalningsberedskapen bedöms därmed vara mycket god.

Övriga risker

Andra risker inom finansförvaltningen är kredit-, valuta- och marknadsvärdesrisk. Samtliga risker regleras i finanspolicyn och riktlinjer för finansförvaltningen. Kreditrisken begränsas genom att placeringar i räntebärande värdepapper endast sker hos motparter med hög kreditvärdighet. Merparten av placeringarna består av svenska statsobligationer, företagsobligationer och bostadsobligationer. Ingen valutarisk förekommer i den räntebärande delen av pensionsmedelsportföljen utan endast i tillgångsslagen utländska aktier och alternativa placeringar.

Sedan 2019 marknadsvärderas pensionsmedelsportföljen vilket innebär att förändringar i marknadsvärdet i pensionsmedelsportföljen redovisas i resultatet. För att begränsa marknadsvärdesrisken i pensionsmedelsportföljen, det vill säga risken att placeringarna tappar i värde, får endast en viss andel av portföljen vara placerad i aktier. Normalt 50 procent och maximalt 70 procent, medan räntebärande tillgångar får utgöra normalt 35 procent och minimalt 25 procent av pensionsmedelsportföljen. Fördelningen av tillgångarna i pensionsmedelsportföljen har under hela året legat inom tillåtna limiter enligt finanspolicyn.

PENSIONSÅTAGANDEN

Pensionsåtagandet för Region Örebro läns samlade koncern uppgår till 10 302 miljoner kronor vid årsskiftet. Av det totala pensionsåtagandet uppgår åtagandet för Region Örebro län till 10 265 miljoner kronor och Svealandstrafiken AB till 37 miljoner kronor. Region Örebro läns pensionsåtagande ökade med 596 miljoner kronor under året varav avsättning- en i balansräkningen ökade med 633 miljoner kronor medan ansvarsförbindelsen minskade med -37 miljoner kronor. Årets stora ökning av pensionsåtagandet beror framförallt på ändrade livslängdsantaganden för sektorn.

För att möta framtida pensionsutbetalningar har Region Örebro län sedan 2008 avsatt medel till en pensionsmedelsportfölj. 2021 placerades 674 miljoner kronor i portföljen och totalt har 2 832 miljoner kronor avsatts under åren. Per årsskiftet uppgår portföljens marknadsvärde till 4 922 miljoner kronor vilket innebär att den ackumulerade avkastningen sedan 2008 är 2 090 miljoner kronor. Marknadsvärdet har ökat med 1 365 miljoner kronor sedan föregående år vilket dels förklaras av årets avsättning och dels den positiva

börsutveckling som var.

Börsmarknaderna präglades under året av en stark återhämtning efter pandemiutbrottet av covid-19 året innan. I takt med en ökad tillgång av vaccin och perioder av minskad smittspridning öppnade samhällen runt om i världen upp allt mer vilket innebar en ökad aktivitet som drev upp den ekonomiska tillväxten. Utmärkande för finansmarknaderna under året var även stigande energipriser, höga inflationstal, utbudsstörningar och leveransproblem. Trots det hade många bolag en stark utveckling och vinsttillväxt vilket drev den positiva börsutvecklingen. Stockholmsbörsen hade den högsta årsavkastningen sedan 2009 och avkastade 39 procent.

För pensionsmedelsportföljen uppgick avkastningen under 2021 till 17,5 procent medan målavkastningen enligt finanspolicyn (KPI +3 procent) blev 6,4 procent. Avkastningen kom främst från aktieplaceringar som avkastade 32,1 procent och alternativa tillgångar som avkastade 9,4 procent medan räntor hade negativ avkastning om 0,2 procent. De senaste fem åren har den genomsnittliga årsavkastningen varit 8,8 procent och målavkastningen under samma period uppgår till 5,0 procent. Den positiva avkastningen i portföljen förbättrade skuldtäkningsgraden, beräknat som pensionsmedelsportföljens marknadsvärde som andel av Region Örebro läns totala pensionsåtagande, och uppgår den 31 december till 47,9 procent vilket är en ökning från 36,8 procent från föregående år.

Till höger redovisas upplysningar om Region Örebro läns pensionsmedel och pensionsförpliktelser.

Redovisning av pensionsmedelsförvaltningen i Region Örebro län (mnkr)

	2021-12-31	2020-12-31
Avsättningar för pensioner		
Pensioner	4 322,8	3 813,4
Särskild löneskatt	1 045,4	921,8
Summa	5 368,2	4 735,2
Ansvarsförbindelse (inom linjen)		
Pensionsskuld (intjänad före 1998)	3 936,5	3 962,8
Särskild löneskatt	956,1	963,2
Visstidspensioner och förtroendevalda	4,7	7,6
Summa	4 897,3	4 933,6
Finansiella placeringar		
Bokfört värde	3 876,5	3 059,9
Marknadsvärde	4 921,8	3 556,5
Orealiserade vinster	1 045,3	496,6
Relation placeringar/skuld		
Återlånade medel*	5 343,7	6 112,3
Skuldtäkningsgrad**, bokfört värde	37,8%	31,6%
Skuldtäkningsgrad, marknadsvärde	47,9%	36,8%
Realiserat resultat		
Realisationsvinster	29,6	0,2
Realisationsförluster	0	-30,4
Netto	29,6	-30,2
Avkastning		
Portfölj	17,5%	5,9%
Jämförelseindex	16,2%	4,2%
Målsättning enligt policy	6,4%	3,6%
Portföljsammansättning		
Svenska aktier	19%	20%
Utländska aktier	37%	34%
Nominella räntor	30%	32%
Reala räntor	2%	3%
Alternativa placeringar	10%	10%
Kassa	2%	1%
Summa	100%	100%

*Återlånade medel är skillnaden mellan totala pensionsförpliktelser och marknadsvärdet på de förvaltade pensionsmedlen.

**Skuldtäkningsgraden är placeringarna som andel av skulden, där placeringarnas anskaffningsvärde respektive marknadsvärde använts.

BORGENSÅTAGANDE

Region Örebro läns samlade borgensåtagande uppgår till 2 114 miljoner kronor, vilket är en ökning med 466 miljoner kronor sedan förra årsskiftet. För Länsgården Fastigheter AB har borgensåtagandet för fastighetsinvesteringar ökat med 250 miljoner kronor och uppgår till 1 300 miljoner kronor. Borgen för Svealandstrafiken AB har ökat med 79 miljoner kronor och uppgår vid årsskiftet till 345 miljoner kronor. Bolagets upptagna lån har använts för att finansiera fastighetsförvärv av bussdepåer. För Scantec AB, Stiftelsen för Örebro läns museum och Örebro Läns Flygplats AB är borgensåtagandet oförändrat och uppgår sammantaget till 108 miljoner kronor medan borgen för Stiftelsens Activa har minskat med drygt 1 miljon kronor.

Regionorganisationen har tecknat solidariska borgensutfästelser för Kommuninvest i Sverige AB samt AB Transitio. För båda utfästelserna är det slutliga åtagandet reglerat i regressansvarsavtal.

HÅLLBARHET

Hållbar utveckling i Region Örebro läns koncern

Region Örebro län ska vara en ansvarsfull aktör med höga ambitioner inom hållbarhetsområdet. För Region Örebro län innebär hållbar utveckling att välfärd och livskvalitet skapas utan att kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov äventyras.

Bolagen följer regionfullmäktiges ambitioner inom hållbar utveckling enligt bolagspolicy och ägardirektiv.

Under år 2021 har fokus varit att påbörja implementeringen av det reviderade programmet för hållbar utveckling genom presentation och dialog i nämnder och förvaltningar. En rad olika aktiviteter har också genomförts i linje med programmet.

Region Örebro läns miljöpris tilldelades audiologiska kliniken Örebro för deras förändrade arbetssätt med hållbarhet genom återanvändning av hjälpmedel. En omfattande översyn och uppdatering av Region Örebro läns avfallsrutin genomfördes i början av året och ett utvecklingsarbete för hållbara transporter har påbörjats. Region Örebro län har omdiplomerats som Fairtrade Region. Vidare, har Region Örebro län arbetat med rapportering av farligt avfall till Naturvårdsverket och ett arbete med kemikalieinventeringar och riskbedömningar har påbörjats.

Resultat från befolkningsundersökningar och elevundersökningar har redovisats muntligt, i rapportform samt via digitala interaktiva rapporter till politiker och tjänstepersoner inom Region Örebro län. Två fokusundersökningar som syftar till att få kunskap om livsvillkor, levnadsvanor och

hälsa hos särskoleelever samt hos elever i högstadiet och gymnasiet efter ett år med en pandemi har även genomförts och spridits. Särskilt fokus har lagts på hur hälsans bestämningsfaktorer fördelas ur ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv. Underlagen har använts för planering och genomförande av en mängd olika insatser inom Region Örebro län, kommunerna och civila samhället. Exempelvis har en geografisk beskrivning av hälsoläget och den ojämlika hälsan varit viktigt underlag i arbetet med att främja hälsosamma levnadsvanor. En klusteranalys som beskriver samband mellan socioekonomi och tandhälsa hos barn och ungdomar används vid planering av resurser och generella hälsofrämjande insatser inom Folk tandvården.

I demokratinätverket har aktiviteter och medborgardialoger med fokus på det pågående demokratiåret genomförts om än i begränsad omfattning på grund av pandemin. Arbete med att stärka barns delaktighet och inflytande har genomförts med fokus på barnets perspektiv i utformande av byggnader och lokaler. Fortsatt utveckling av jämställdhetsaktiviteter utifrån den regionala plattformen för jämställdhet sker och arbetet med ett jämställt bemötande har återupptagits. Kunskaps- och metodstöd erbjuds inom det hälsofrämjande arbetet för goda levnadsvanor och för tidig upptäckt av våld i nära relationer. Arbetet med hälso- och kulturkommunikation har stärkts genom fortsatt utveckling.

Miljö- och klimatpåverkan

SKR:s öppna jämförelser av miljöarbetet i regionerna visar att Region Örebro län ligger i toppskiktet för tre av sex parametrar som följs upp årligen. Det är avfallsåtervinning, klimatpåverkan från medicinska gaser och förnybara drivmedel i kollektivtrafik. För övriga parametrar, antibiotikaförskrivning, energianvändning i lokaler och ekologiska livsmedel, ligger Region Örebro län i linje med riksgenomsnittet.

Användningen av förnybar energi uppgår under år 2021 till cirka 97 procent av den totala energianvändningen och all el som används är förnybar via Naturskyddsföreningens tilläggsavtal "Bra miljöval El". Ett arbete med att minska energianvändningen har bedrivits både i samband med byggprojekt och i redan befintliga fastigheter. I samband med nybyggnadsprojekt har Region Örebro län som ambition att satsa på certifiering enligt Miljöbyggnad guld. I befintliga fastigheter genomförs bland annat energiprojekt för att minska energianvändningen, samtidigt som fastigheterna optimeras för att fungera så effektivt som möjligt utifrån det verksamhetsbehov som finns inom fastigheternas olika byggnader.

Koldioxidutsläppen från Region Örebro läns tjänsteresor har minskat med 48 procent sedan 2015 och når därmed

målet på 40 procent under år 2021. Att Region Örebro län kommit så långt är i huvudsak en följd av de restriktioner som funnits under pandemin. Digital mötesteknik har slagit igenom, men många möten, konferenser och utbildningar har också ställts in. Den viktigaste anledningen till de minskade koldioxidutsläppen är det minskande flygresandet – både flygresornas antal och längd har minskat betydligt. Under år 2021 gjordes endast en enda tjänsteresa med flyg utanför Europa och under första delåret 2021 (januari–juli) skedde ingen utomlandsresa med flyg överhuvudtaget.

Den allmänna kollektivtrafiken med buss drivs till 100 procent av förnybara drivmedel. Det finns ett litet antal fordon som rullar i flextrafiken i Örebro som till cirka 90 procent drivs av biogas.

Allt kaffe, te, kakao och bananer som kostavdelningen köpte in under år 2021 är producerade med etiska och ekologiska krav. Positivt är också att Region Örebro läns matsvinn minskat under året. Däremot är den tidigare trenden att stadigt minska Region Örebro läns klimatpåverkan från livsmedel bruten.

Avfallsmängderna har under år 2021 ökat jämfört med år 2020. Region Örebro län har bland annat haft ökade mängder brännbart restavfall under året.

Hållbar kapitalförvaltning

Region Örebro län strävar efter att vara en ansvarsfull investerare. I den beslutade finanspolicyn anges hur hållbarhet ska beaktas i kapitalförvaltningen. Sedan 2010 samarbetar Region Örebro län med Region Sörmland och Region Västmanland inom finansverksamheten och en central del i samarbetet är arbetet kring hållbara och ansvarsfulla investeringar. I slutet på 2021 genomfördes den årliga koldioxidscreeningen på aktieportföljen i Region Örebro läns pensionsmedelsportfölj. Kapitalförvaltningens klimatbelastning var i screeningen 48 procent lägre än index. Klimatbelastningen mäts genom koldioxidintensitet vilket visar bolagens utsläpp av koldioxidekvivalenter per miljoner kronor intäkter. Pensionsmedelsportföljens koldioxidintensitet uppgår vid mätningen till 9,4 (ton CO₂e), i jämförelse med index (MSCI World) som uppgår till 18,1 (ton CO₂e). Koldioxidintensiteten i portföljen har minskat något i jämförelse med föregående år.

Koldioxidavtryck pensionsmedelsportfölj

	2021	2020
Värde, aktieportfölj (mnkr)	2 501	1 840
Utsläpp (ton CO ₂ e)	13 328	10 256
Utsläpp (ton, CO ₂ e) om portföljen varit investerad som index	25 764	20 571
Jämförelse med index	-48%	-50 %
Koldioxidintensitet (ton, CO ₂ e)		
per mnkr intäkter	9,4	9,7
Koldioxidintensitet (ton, CO ₂ e) index	18,1	19,2
Jämförelse med index	-48%	-49 %

Utmaningar

När Region Örebro län nu gått in i en ny programperiod med förnyat fokus är förhoppningen, men också utmaningen, att de avvägningar som gjorts för gemensamma målsättningar också fullt ut genomsyrar processer och arbetssätt. Hållbarhetsarbetet behöver intensifieras för att minska den klimat- och miljöpåverkan Region Örebro läns verksamheter bidrar till och för att skapa ännu bättre livsmiljöer och hälsa. Ojämligheten mellan grupper i befolkningen ser inte ut att minska och sett till organisationens huvuduppdrag måste arbetet med att utveckla och främja insatser för att utjämna hälsoskillnader intensifieras. Den omställning som krävs behöver ges utrymme samtidigt som organisationen behöver hantera många av de konsekvenser som pandemin bidragit till och vara ansvarsfulla både vid investering och i hushållet med gemensamma resurser.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Pandemin med coronaviruset och sjukdomen covid-19 har fortsatt haft påverkan för så väl individer som för verksamhet och ekonomi både i Region Örebro län och i samhället nationellt och globalt.

Sjukvården inom Region Örebro län var hårt belastad av pandemins andra våg i början av året. Smittan minskade under andra halvan av februari för att i mars återigen ta fart med fler inlagda patienter än någonsin tidigare under pandemin. Det högsta antalet inlagda patienter med covid-19 var den 13 mars när 83 patienter var inlagda varav 20 på intensivvårdsavdelning. Under sommaren sjönk antalet smittade och inlagda patienter återigen. Under hösten har antalet smittade varit högt medan antalet inlagda patienter med covid-19 var lägre än hösten 2020.

Provtagningen har fortsatt att löpande skalas upp under hela pandemin. Under våren infördes självprovtagning utan tidbokning när lådor med testkit placerades vid alla länets vårdcentraler. Det flexibla provtagningsförfarandet har varit en framgångsfaktor för ett snabbt och lättillgängligt flöde. Totalt har cirka 703 000 prover analyserats sedan utbrottet i mars 2020.

Parallellt har vaccinationen mot covid-19 pågått. Tillgången på vaccin var inledningsvis ojämn men under året har leveranserna blivit allt mer stabila och fler grupper har successivt getts möjlighet för bokning. I mitten av oktober erbjöds vaccin till den yngsta gruppen, från 12 år. Vid årets slut erbjöds en påfyllnadsdos, den tredje dosen, till alla från 18 års ålder när det hade gått sex månader sedan dos nummer två. Då hade över 85 procent av länets invånare vaccinerats två gånger och 35 procent hade även fått en tredje påfyllnadsdos.

Att öka kunskapen och vaccinationsviljan i socioekonomiskt utsatta grupper har varit en utmaning såväl regionalt som nationellt. Oro och misstro mot vaccin i kombination med förändrade budskap om vilket vaccin olika grupper erbjuds har försvårat arbetet med att nå en jämn och hög vaccinationstäckning. Trots många insatser är vaccinationstäckningen fortfarande ojämnt fördelad mellan olika grupper i samhället vid årets slut.

Fakta om pandemin i Örebro län per den 28 februari 2022 (sedan utbrottet i mars 2020):

- Antal bekräftade fall av covid-19: cirka 90 000 fall.
- Antal avlidna i sviterna av covid-19: 407 personer.
- Totalt antal analyserade prover: cirka 703 000
- Antal vaccinerade med dos 1: cirka 235 500
- Antal vaccinerade med dos 2: cirka 232 100
- Antal vaccinerade med dos 3: cirka 161 800
- Andel, 12 år och äldre, vaccinerade med dos 1: drygt 89 procent
- Andel, 12 år och äldre, vaccinerade med dos 2: drygt 88 procent
- Andel, 18 år och äldre, vaccinerade med dos 3: drygt 62 procent

Redovisning för Region Örebro län per den 28 februari 2022:

- Antal covid-19-patienter vårdade på intensivvårdsavdelning: 307
- Antal covid-19-patienter vårdade på vårdavdelning: 2 039
- Antal inläggande covid-19-patienter på intensivvårdsavdelning: 0
- Antal inläggande covid-19-patienter på vårdavdelning: 5

PÅVERKAN AV PANDEMIN I REGION ÖREBRO LÄN

Pandemin har fortsatt påverkat alla verksamheter inom Region Örebro län. Det blev snabbt tydligt hur sjukdomspanoramat och därmed även sjukvårdens förutsättningar kan förändras blixtnabbt. Utan tid för förberedelser krävdes snabb förändring av verksamheter, medarbetare, lokaler, flöden och logistik inom så väl hälso- och sjukvården som övriga verksamheter inom Region Örebro län.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har fortsatt påverkats av pandemin under året. Belastningen på sjukvården beskrivs ovan. Den covid-19-relaterade vården har krävt omfattande resurser såväl regionalt som nationellt. Det har funnits ett regionöverskridande samarbete för att klara den IVA-relaterade covid-19-vården i landet. Region Örebro län har både tagit emot och skickat covid-19-patienter från/till andra regioner för vård. I takt med att kunskapen om covid-19 har ökat har behandlingsmetoderna utvecklats. Antalet dagar i respirator för covid-19-patienter har kortats och andelen patienter som behöver respiratorvård har fortsatt att sjunka under året.

BILDER

För att klara uppdraget att vaccinera alla invånare bildades under hösten år 2020 en särskild organisation för vaccination mot covid-19. Fem stora vaccinationsmottagningar öppnade i början av året. Vaccinationsorganisationen i Region Örebro län bemannas i stor utsträckning av tidigare medarbetare som återvänt efter pension för att leda och utföra den breda vaccinationsinsatsen. Att skapa en separat organisation för vaccination var ett medvetet val för att inte störa den ordinarie verksamheten.

Region Örebro län har klarat av den akuta vården väl under pandemin. Det finns dock utmaningar i att komma ikapp med den planerade vården som inte gått att genomföra under år 2020 och 2021. Det gäller framför allt gällande operationer. Tillgängligheten till nybesök till läkare inom specialistvården sjönk inledningsvis under pandemin. Utifrån anpassning till nya arbetssätt och optimering av resurser i covid-19-vården har den emellertid till delar återhämtat sig. I juni låg den på samma nivå som år 2019 men har tyvärr under höst och vinter åter gått tillbaka. Väntetider till återbesök hos läkare i specialistvården har varit relativt konstant med små variationer över tid. I takt med att antalet covid-19-patienter i behov av sjukhusvård successivt har minskat har resurser flyttats från covid-19-vård till ordinarie avdelningar och operation.

Forskning, utbildning och innovation har även under år 2021 påverkats av pandemin. Under året har bland annat fokus varit på att fortsatt erbjuda och genomföra den verksamhetsförlagda utbildningen på ett bra sätt. Ett stort antal studenter har genomfört den verksamhetsförlagda utbildningen trots hög belastning inom vården. Utvärderingar talar för att en hög andel av studenter, lärare och studierektorer upplever att lärandemål kunnat uppnås och att de varit övergripande nöjda med sina placeringar trots de utmaningar som pandemin orsakat.

Även forskningsaktiviteten har kunnat fortsätta, om än med en lägre aktivitetsgrad. Under hösten sågs en återhämtning av möjlighet till mer forskningstid, men också en fördröjning och osäkerhet vid uppstart av olika satsningar. Under året har ett flertal studier om covid-19 eller coronaviruset startats och slutförts. Det är forskning kring nya läkemedel och behandlingar men också uppföljning efter genomgången sjukdom och om virusets genetik och funktion. Det har resulterat i flera vetenskapliga artiklar om covid-19 och coronaviruset som publicerats från Region Örebro län.

Folktandvården har under hela året erbjudit vård för samtliga patienter under iakttagande av smittskyddsrestriktioner och hygienkrav. Det är dock fortfarande mycket svårt att nå full fyllnadsgrad i Folktandvårdens tidböcker. Frekvensen av återbud är högre än normalt och resurserna som kan allokeras till att kalla in patienter med kort varsel är begränsade. Sjukfrånvaron i personalen är också förhöjd då Folktandvårdens personal är ombedd att stanna hemma vid symtom från övre luftvägar. Dessa problem har varit aktuella under hela året.

Regionkansliet har fortsatt att ge stöd till verksamheterna i olika frågor kopplat till pandemin. Regionkansliet har ansvarat för den regionala ledningen av arbetet med pandemin. Bland annat genom att koordinera resurser så att de tillhandahålls den del av verksamheten som behöver det bäst. Ett exempel är vaccinationsplaneringen i olika avseenden. Regionkansliet har gett stöd inom arbetsmiljö och arbetsrättsområden. Inom kommunikationsområdet har fokus varit arbete med information och kommunikation om pandemin och vaccination. Stora insatser har löpande gjorts för att i olika kanaler hålla invånare uppdaterade om vad som är aktuellt utifrån rådande läge. Regionkansliet har också stöttat Hälso- och sjukvårdsförvaltningen med upphandling av nytt systemstöd för vaccinationer och fortsatt arbete när det gäller PCR-provtagning. Projektet Framtidens vårdinformationsstöd, VISUS, har arbetat med revidering av planen då leverantören i början av året aviserade en leveransförsening på grund av pandemin. Många utbildningar har kunnat hållas digitalt i stället för fysiskt men vissa utbildningar har också fått ställas in eller skjutas upp.

Regionservice främsta fokus har fortsatt varit att stötta Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och övriga förvaltningar. Inriktningen har varit att ställa om verksamheten för att på bästa sätt leverera service och support anpassat till rådande läge.

Regionservice verksamheter har bidragit i uppbyggnaden och driftsättningen av fem vaccinationsnoder geografiskt spridda över länet. Det har varit allt från iordningställande av lokaler, leverans av it-produkter, telefonlösningar för vaccinationsbokning, till att ha tagit fram ett transportuppbygg för vaccin och material till noderna. HR-administrationen har upprättat över 1 200 anställningsavtal till tillfälligt anställd personal. Televäxeln har hanterat många samtal och frågor om vaccination.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har kraftigt ökat efterfrågan av vårdnära service (VNS). I samband med att covid-19 tog ny fart under året har Regionservice verksamheter stöttat vårdverksamheten med vårdnära service för att kunna frigöra vårdpersonal. Transport- och logistikavdelningen ansvarar för Region Örebro läns pandemilager.

BILDER

Den 1 september tog VNS över det totala ansvaret för all packning av provtagningskit för covid-19-tester (PCR-kit) från vården. Efterfrågan på PCR-kit till vårdcentralerna ökade lavinartat under november i samband med att kraven runt testning förändrades. I september producerades 57 700 PCR-kit, i december 128 700 PCR-kit. Under december innebar arbetet motsvarande 20–25 heltidstjänster för att löpande arbeta med denna process. Totalt har cirka 703 000 prover analyserats sedan utbrottet i mars 2020.

Omställningen till distansarbete för Region Örebro läns verksamheter har fortsatt inneburit ett hårt tryck på leverans av viss arbetsutrustning samt förstärkande åtgärder när det gäller nätkapacitet, distansarbetslösningar och digitala mötesplattformar.

Resandet inom den *allmänna kollektivtrafiken* har sammanlagt legat på en låg nivå. En successiv återhämtning har skett från och med april. I samband med att alla restriktioner och rekommendationer som påverkar kollektivtrafiken togs bort i september skedde en påtaglig resandeökning. När sedan framdörrarna öppnades i början av november fick resandeutvecklingen betydande påverkan på biljettförsäljningen. Intäkterna ökade följaktligen med 40 procent från oktober till november.

Inom *serviceresor* har pandemin påverkat verksamheten starkt under året. När möjligheten till samplanering togs bort blev det extra kännbart vilket bland annat inneburit längre väntetider än normalt för kunderna. Under sommaren kunde resandet successivt återgå till samplanering, dock med vissa begränsningar. Serviceresor har även utfört över 4 000 vaccinationsresor under året.

Inom *regional tillväxt, näringslivsutveckling*, togs i starten av pandemin våren 2020 ett antal initiativ i syfte att stödja och stärka länets näringsliv. En del av dessa initiativ har fortsatt även år 2021. Exempel på detta är omställningscheckar, företagsjour, nyföretagarrådgivning i Timbanken och hemesterkampanjer. Projekt inom React EU, EUs omställningsmedel, har också mobiliserats och finansierats. Exempel på projekt är Hållbar affärsutveckling, Exportfrämjande, Läringsprojekt för besöksnäringen samt ett AM-projekt.

Inom *utbildning och arbetsmarknad* har pandemins påverkan på arbetsmarknaden och invånares förutsättningar till försörjning förändrats för vissa branscher och enskilda individer. Tyvärr är situationen inom vissa branscher fortfarande svår och osäker. Konsekvenserna är en ökad arbetslöshet för de som innan pandemin var arbetslösa har kommit än längre ifrån arbetsmarknaden. Besöksnäringen och handeln är viktiga instegsbranscher för unga och utrikesfödda och där ses tydligt pandemins konsekvenser.

Arbetet i Vård- och omsorgscollege har till stor del ställts om till digitalt både gällande arbete kring språkbud, handledarutbildningar och kring arbete med attraktion till yrket.

Fellingsbro folkhögskola och Kävesta folkhögskola har under vårterminen haft en del av undervisningen på distans. Den undervisning som varit på plats har planerats utifrån anpassning för att minska risk för smittspridning.

Inom *välfärd och folkhälsa* har pandemin i stor utsträckning påverkat arbetet inom området. Samverkansorganisationen har använts för samordning av arbetet med smittbekämpning, vård och vaccinationer i den kommunala hälso- och sjukvården. En rapport har utarbetats med en sammanställning av kunskapsunderlag kring pandemins långsiktiga sociala- och folkhälsokonsekvenser. Under året genomfördes också en covid-19-uppföljning av Liv och hälsa ung. Den visar generellt en försämring av den självskattade hälsan bland unga i grundskolans år 9 och gymnasiet år 2.

Inom *energi och klimat* har verksamhetens påverkats genom att de flesta fysiska möten har fått ställas in, eller ställas om till digitala forum. Aktiviteter i projekten som behöver ske fysiskt har fått flyttas fram och nu finns en oro att dessa aktiviteter inte kommer hinnas med innan projekttiden är slut i vissa projekt.

Kulturen har inom länets kulturella infrastruktur inom samtliga kulturområden präglats av pandemin. Det avser mer specifikt de restriktioner som coronaviruset spridning i samhället har inneburit fram till de sista månaderna av året. Begränsningar av antalet personer som får vistas på samma plats har inneburit att en stor del av den utåtriktade verksamheten har ställts in eller ibland genomförts digitalt eller utomhus eller i mycket liten skala. Region Örebro läns kartläggning visar samtidigt att kultur som i huvudsak finansieras med offentliga verksamhetsmedel, klarar sina verksamheter trots stora inkomstbortfall. Kulturaktörer utan offentlig finansiering har drabbats betydligt hårdare och har haft svårt eller mycket svårt att försörja sig på sitt konstnärskap under pandemin. Den digitala utvecklingen har varit stark vilket till viss del har skapat ny utveckling inom vissa kulturområden. Även studieförbund och regionala föreningar har påverkats starkt av pandemins restriktioner på ett liknande sätt som länets kultur.

BILDER

Kulturnämnden har fördelat regionala pandemistöd med särskilt fokus på det fria kulturlivet under år 2020 och 2021. Kulturnämnden har även fördelat statliga kulturmedel till aktörer inom kultursamverkansmodellen samt varit med i nationella samtal kring fördelning av annat statligt stöd. Inom främjandeverksamheterna för de olika kulturslagen har också olika slags stödåtgärder genomförts för att stötta kulturen under och efter pandemin.

Företagshälsovård samt tolk- och översättarservice erbjuder tjänster digitalt i högre utsträckning. En stor del av Regionhälsans tjänster har erbjudits digitalt medan andra tjänster inte har kunnat erbjudas som tidigare med anledning av restriktionerna kopplade till pandemin. Inom tolk- och översättarservice har det varit en lägre efterfrågan på tolkning under både år 2020 och 2021. Pandemin har även påverkat på vilket sätt tolkningen har skett. Under året har det skett en stor ökning av användandet av skärmtolkning, där tolkarna är med digitalt med bild och ljud.

ÖVRIGA HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Region Örebro läns verksamheter har fortsatt under året, på ett eller annat sätt, varit påverkade av pandemin och har omprioriterat verksamhet i olika hög grad. Nedan redovisas ett antal händelser och aktiviteter som har pågått under året. Trots pandemin har flera stora satsningar genomförts under år 2021.

- Resultaten från den nationella befolkningsundersökningen Hälso- och sjukvårdsbarometern visar att invånarnas förtroende för hälso- och sjukvården har ökat under pandemin och är fortsatt stort såväl i riket som i Örebro län. Nära nio av tio länsbor, 87 procent, upplever att de har tillgång till den vård de behöver och nära tre av fyra länsbor, 73 procent, har stort förtroende för den hälso- och sjukvård som Region Örebro län bedriver samt hur hälso- och sjukvården har hanterat pandemin. När det gäller befolkningens uppfattning om väntetider anser 58 procent av länsborna att det är rimliga väntetider till besök och behandling på sjukhusen och 73 procent att det är rimliga väntetider till besök på vårdcentralerna. Drygt åtta av tio länsbor, 82 procent, är positiva till att boka besök, läsa sin journal eller förnya recept via 1177.se.
- Nationell patientenkät avseende vårdcentraler 2021 visar att majoriteten av patienterna har ett gott helhetsintryck och upplever att de fått tid för besök inom rimlig tid. Resultatet har inte nått samma nivå som 2019 men är bättre än både 2017 och 2015. Mätningen har gjorts på både läkarbesök och sjuksköterskebesök. Helhetsintrycket är något bättre vid sjuksköterskebesöken. Undersökningen visade också att digitala besök uppskattades mer av patienterna än de fysiska besöken. Högst betyg får läkare och sjuksköterskor i frågor som handlar om respekt och bemötande. Däremot har resultatet på frågan om möjligheten för närstående att prata med läkaren, om så önskades, försämrats något. Det beror troligtvis på att restriktioner under pandemin gjort att patienter inte har kunnat ha med närstående under sina besök i samma utsträckning som vanligt.
- Resultatet för Nationell patientenkät inom sjukhusvården har förbättrats jämfört med föregående undersökning som gjordes år 2018. Det gäller både besök i öppenvården och inskrivningar i slutenvården. Resultatet i Region Örebro län är dessutom något högre än landet i övrigt. De flesta patienter, över 90 procent, har goda upplevelser av sina besök eller sjukhusvistelser och anger att de har fått ett bra bemötande av vårdpersonalen. Patienterna ger goda omdömen för de flesta områden inom slutenvården men områdena information och kunskap samt delaktighet och involvering får lite lägre omdömen. Mest positiva upplevelser har patienterna kring området emotionellt stöd och området tillgänglighet. Inom öppenvården har patienterna mest positiva upplevelser kring området

BILDER

respekt och bemötande men även med tillgänglighet. Minst positiva är de även här till information och kunskap. Jämfört med föregående undersökning har dock resultatet förbättrats mest här.

- En ny värdegrund för Region Örebro län har beslutats och en tillhörande strategi för integrering av den nya värdegrunden har tagits fram.
- Under våren flyttade majoriteten av verksamheterna från A-huset in i det nybyggda H-huset vid Universitetssjukhuset i Örebro.
- Utvecklingen av traumacentrum fortsätter i Örebro, och kan nu ta hand om alla slags traumapatienter dygnet runt.
- Akutmottagningen på Lindesbergs lasarett förstärks med läkarkompetens för akuta ortopediska och kirurgiska besvär även nattetid från och med måndag 17 januari 2022. Som tidigare finns även kompetens för akuta medicinska besvär dygnet runt.
- En reviderad plan för att öppna förlossningsverksamheten på Karlskoga lasarett har godkänts. Ett långsiktigt arbete för att stärka förlossningsvården och vården av svårt sjuka nyfödda barn i Region Örebro län har startat.
- Byggnationen av en egen cyklotronanläggning börjar närma sig slutfasen och installation av medicinsk teknik. Genom den nya cyklotronanläggningen med tillhörande radiokemienhet kan Region Örebro län bli självförsörjande på radioaktiva läkemedel för PET/CT-diagnostik.
- Omställningen till nära vård har fortsatt under året genom arbetet med att tillsammans med länets kommuner ta fram en gemensam målbild.
- Inom psykiatri har arbetet med suicidprevention intensifierats. Bland annat har revidering av Vårdprogrammet för suicidnära samordnats efter granskningen Säker suicidprevention. Uppdraget för den regionala mobila resursen för suicidprevention har också reviderats.
- Problem med bemanning inom hälso- och sjukvården är en utmaning i hela landet. För Region Örebro län har akutmottagningen i Örebro, delar av Område specialiserad vård och Område psykiatri haft det extra svårt att klara bemanningen under året.
- Det har märkts ett ökat söktryck i den ordinarie vården under den andra halvan av året. Patienter som inte har sökt vård tidigare under pandemin har sökt vård i större utsträckning. Förutom covid-19 har Örebro län drabbats av en ovanligt kraftig säsong av RS-virus, vilket varit särskilt kännbart inom barn- och ungdomskliniken. Säsongsinfluensan har också lett till högt söktryck på länets akutmottagningar under hösten.
- Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har startat arbete med att ta fram en ny modell för produktions- och kapacitetsplanering. Modellen skapar bättre förutsättningar för att identifiera och fördela tillgängliga resurser i förhållande till uppdraget, och kommer även att användas både för ekonomiska analyser och för att hitta mer effektiva arbetsflöden.
- Hälso- och sjukvårdsförvaltningens organisation ska anpassas för att bättre stödja de nationella förändringarna. Koncentration av den högspecialiserade vården till färre platser i landet samtidigt som det sker en omställning till en mer nära vård i samverkan med andra vårdgivare. Syftet är att skapa en mer jämlik vård med god tillgänglighet och hög patientsäkerhet. Under året har arbetet fortsatt med att ta fram en ny organisation inom de två nybildade områdena, Område nära vård och Område specialiserad vård.
- Legitimationsgrundande läkarprogram har startat vid Örebro universitet.
- Införandet av bastjänstgöring (BT) för läkare har genomförts och BT-läkare har rekryterats.
- En regional life science-strategi samt en ny utbildningsstrategi som båda sträcker sig fram till år 2030 har beslutats för Region Örebro län.
- Folkvandvården har tagit fram resursfördelningsmodeller för de olika verksamhetsgrenarna. Modellen utgår ifrån varje enhets unika uppdrag med hänsyn taget till riktlinjer för vård.
- Folkvandvårdens digitala mottagning har implementerats och sattes i driftsorganisation i augusti.
- En ny socioekonomisk kartläggning inom Örebro län har genomförts och varit stöd i resursallokeringen och i planeringen för Folkvandvårdens folkhälsoenhets generella insatser.
- Nationella riktlinjer för tandvård har presenterats. Implementeringsarbetet i Folkvandvården har påbörjats och kommer att fortlöpa under år 2022.
- Folkvandvården har inlett ett samarbete med Suntarbetsliv kring friskfaktorer. Målet är att få friskare arbetsplatser med medarbetare som är utvecklingsbenägna, mår bra och trivs med sitt jobb.
- Ny servicewebb, vårdgivarwebb och regional utvecklingswebb har lanserats.
- Nytt ekonomisystem har driftsatts och projektet är överlämnat till förvaltning.
- Det reviderade programmet för hållbar utveckling har börjat implementeras och aktiviteter har genomförts i linje med programmet.
- Program för digitalisering inom Region Örebro län har beslutats.
- En ny upphandling av specialiserad öppenvård har genomförts och Catio Läkargruppen AB fortsätter sitt uppdrag. Nuvarande avtal löper ut i mars 2022.
- Serviceresor har lanserat och marknadsfört en ny bokningstjänst via app och webb som komplement till att ringa beställningscentralen.
- Trafikverket utsåg sträckan Hallsberg-Örebro till elvägs-pilot den 1 juli. Planen är att elvägen ska kunna öppna för trafik år 2025.

BILDER

- Den allmänna kollektivtrafiken återstartade under hösten och resandet ökade mer än prognostiserat och betalningsmoralen höjdes också rejält.
- Flera effektiviseringar i busstrafiken genomfördes vid tidtabellskiftet i december. Det har beslutats om genom trafikpliktsbeslut tidigare år.
- De första delsträckorna med busskörfält inom BRT-systemet; Tybble-Österplan samt vid Kulturkvarteret började nyttjas av bussarna i december.
- Inom näringslivsutveckling har projekt mobiliserats och tagits fram kring viktiga utvecklingsområden för länet, Industrihub, AI affärsutveckling, Entreprenörskapsteamet och utökning av ett hållbarhetsspår i Timbanken.
- Inom utbildning och arbetsmarknad har flera projekt för att skapa bättre förutsättningar för kompetensutveckling och validering pågått. En gemensam webbsida för all vuxenutbildning i länet har lanserats. I olika projekt är fokus att utveckla metoder för hållbara strukturer för vägledning inom såväl grundskola som inom vuxenutbildningen. Ett långsiktigt arbete har också påbörjats tillsammans med länets kommuner och Örebro universitet för att förbättra elevers måluppfyllelse i hela länet.
- Inom området välfärd och folkhälsa har en uppföljning gjorts avseende hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård. Uppföljningen visar att det pågår många aktiviteter. Uppföljningen visar också att det finns behov av en utvecklad forsknings- och utbildningsverksamhet kopplad till regional utveckling, tydligare inriktning på insatser som är förebyggande och hälsofrämjande och starkare samverkan med det civila samhället.
- Region Örebro län och Länsstyrelsen i Örebro län har tillsammans startat ett Energi- och klimatråd i länet. Syftet med rådet är att öka takten med energi- och klimatomställningen i länet.
- Inom kulturen har arbete pågått för ett jämställt och jämlikt kulturliv, vilket är ett viktigt fokus i länets kulturplan. Kulturen har en viktig roll även i andra samhällsområden och fortsatt arbete har skett inom bland annat kultur och hälsa samt kultur i skolan och kultur på barns fritid.
- Partnerskapet för sociala innovationer är ett viktigt forum för relationen mellan Region Örebro län och civilsamhället där samhällsutmaningar identifieras och ventileras. Flera projekt bedrivs som bidrar till att stärka förutsättningarna för civilsamhälle och social ekonomi.
- Regionhälsan har gjort stora anpassningar i sin verksamhet för att kunna tillhandahålla så stor del av tjänsterna som möjligt digitalt. Det gäller bland annat samtalskontakter, ergonomisk översyn och utbildningen ”Den goda arbetsplatsen”.
- För Tolk- och översättarservice sker det fortsatt en uppgång i antalet bokningar via webb bokningssystemet vilket även uppmuntras genom olika insatser. En ökning har även skett i antalet tolkningar som sker på distans med ljud och bild. Som andel av samtliga uppdrag utgör de knappt två procent.
- Inställningen och möjligheten till digitala möten och digitala besök har fortsatt utvecklats betydligt hos Region Örebro läns medarbetare, förtroendevalda och länets invånare.

Regional ledning med anledning av situationen i Ukraina

Med anledning av situationen i Ukraina, med väpnad konflikt från Ryssland, har regiondirektören den 24 februari 2022 fattat beslut om att aktivera Regional ledning. Uppdraget är att analysera hur den pågående krisen kan påverka Region Örebro län, och sedan biträda organisationen med samordning med mera i syfte att upprätthålla samhällsviktig verksamhet.

BILDER

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV REGION ÖREBRO LÄNS KONCERNS VERKSAMHET

REGION ÖREBRO LÄNS UPPDRAG

På uppdrag av länsinvånarna verkar Region Örebro län för att länet ska vara ett livskraftigt län för såväl boende som besökare. Region Örebro läns ansvar är att på ett hållbart sätt driva, utveckla och samordna arbetet inom hälso- och sjukvård, forskning och utbildning, tandvård och kultur samt inom regional tillväxt och samhällsbyggnad. Digitaliseringen ska vara ett kraftfullt verktyg i det arbetet. Det regionala uppdraget omfattar också verksamhet inom kollektivtrafik, företagshälsovård och tolkförmedling. Det innebär även att vara huvudman för folkhögskolor och att främja kommunal samverkan och intressebevakning.

Genom regionbildningen har den regionala politiska nivån en roll som innebär att vara företrädare för Örebro län, bland annat gentemot staten.

ANSVARSTRUKTUR

Inom Region Örebro läns koncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser – regionfullmäktige, regionstyrelsen och nämnder samt bolagsstyrelser. Därtill finns det en verksamhetsorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförande av verksamhet.

- Regionfullmäktige är Region Örebro läns högsta politiska organ.
- Regionstyrelsen är högsta verkställande och beredande organ och har det övergripande ansvaret för Region Örebro läns utveckling.
- Nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som regionfullmäktige har bestämt inom tilldelade ekonomiska ramar. Den interna kontrollen ska vara tillräcklig.
- Region Örebro län har, i större eller mindre utsträckning, inflytande som ägare och finansiär för ett antal bolag, stiftelser och föreningar.
- Regiondirektören är verksamhetsorganisationens högsta tjänsteperson, direkt underställd regionstyrelsen. Till sitt stöd har regiondirektören ett regionkansli med olika kompetensområden samt förvaltningarnas ledningar.
- Region Örebro län anlitar privata utförare inom primärvård, öppen somatisk vård samt trafik.

För mer detaljerad information om ansvar hänvisas till kapitel Region Örebro läns koncern.

VERKSAMHETSPLAN MED BUDGET OCH UPPFÖLJNING

Region Örebro läns övergripande styrdokument

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget är Region Örebro läns övergripande styrdokument. Verksamhetsplanen anger regionfullmäktiges prioriteringar och ekonomiska förutsättningar för nämnderna. Regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier utgör utgångspunkt för verksamhetsplaner på olika nivåer i verksamheten och löper som en röd tråd hela vägen fram till den enskilda medarbetaren.

Verksamhetsplanen innehåller inriktningar och mål för såväl Region Örebro läns verksamheter som inom det regionala utvecklingsansvaret.

Nämnders och förvaltningars verksamhetsplaner

Regionstyrelsen, nämnderna och förvaltningarna har ett ansvar att ta fram en egen verksamhetsplan utifrån regionfullmäktiges verksamhetsplan samt en internkontrollplan. I bilaga till verksamhetsplanen framgår ansvar för respektive nämnd och regionstyrelsen, vilka effektmål och strategier som fullmäktige bestämt. Utöver dessa kan regionstyrelsen och nämnderna fastställa egna mål eller uppdrag. Regionstyrelsen och nämnderna ska säkerställa att verksamheten fullgör föreskrivna uppgifter och uppnår beslutade effektmål och strategier samt att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar. Vidare ska regionstyrelsen, nämnderna och förvaltningarna se till att den interna kontrollen är tillräcklig.

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Uppföljning och utvärdering har tre huvudsyften:

- Att ge en mångdimensionell bild av verksamhetens resultat i förhållande till fastställda mål och uppdrag.
- Att värdera hur styrande riktlinjer och rutiner efterlevs i verksamheten.
- Att utgöra kunskaps- och beslutsunderlag inför förbättringsarbete och fortsatt planering.

Den röda tråden löper från regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget med effektmål med indikatorer och strategier till nämnder och förvaltningar, verksamheter och ytterst till medarbetare där aktiviteter genomförs i syfte att uppnå mål och uppdrag. Här vänder planerings- och uppföljningsprocessen och den röda tråden kan följas från mötet mellan invånare och organisation, via verksamhet, förvaltning och regionkansli till nämnd, regionstyrelsen och ytterst regionfullmäktige.

Uppföljning sker på alla nivåer i verksamheten; från enkla dagliga avstämningsmöten till ledningens återkommande genomgång på verksamhetsnivå. Vidare knyter förvaltningarna samman de olika verksamheternas rapportering till muntliga verksamhetsöverläggningar med regiondirektören och berörda nämnder. Uppföljning av effektmål med indikatorer och strategier samt internkontrollplan görs i delårsrapport och verksamhetsberättelse inklusive bokslut.

Rapportering sker i nämnder och regionstyrelsen. Skriftlig delårsrapport och verksamhetsberättelse inklusive bokslut beslutas i nämnder och redovisas till regionstyrelsen. Regionstyrelsen rapporterar till regionfullmäktige i samband med delårsrapport och årsredovisning inklusive bokslut. Vid bedömning av måluppfyllelse av regionfullmäktiges effektmål beaktas utfall för aktuella indikatorer samt nämndernas mål, uppdrag, aktiviteter och resultat kopplade till det aktuella målet.

UPPSIKTSPLIKT

Regionstyrelsen ska i enlighet med bestämmelserna i kommunallagen leda och samordna förvaltningen av Region Örebro läns angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över Region Örebro läns verksamhet som bedrivs i sådana bolag som avses i 10 kap. 3 och 4 §§ kommunallagen och sådana kommunalförbund som Region Örebro län är medlem i. I sitt arbete med att hålla samman organisationen till en helhet ska regionstyrelsen ange riktlinjer och utge föreskrifter samt utarbeta nödvändiga policyer.

INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Intern styrning och kontroll (ISK) är en process som regionstyrelsen, nämnderna och verksamhetsledningarna har för att tillsammans upprätthålla en effektiv ledning och styrning av verksamheten. Processen ska säkerställa en ändamålsenlig och lagenlig verksamhet, det vill säga att verksamheten bedrivs i enlighet med de krav som ställs på verksamheten:

Intern styrning:

- Att verksamheten fullgör sina föreskrivna uppgifter samt uppnår beslutade mål och uppdrag.
- Att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar.

Intern kontroll:

- Att verksamheten följer de styrande dokument som Region Örebro län har beslutat samt lagar, förordningar, föreskrifter och avtal som gäller för verksamheten.
- Att redovisningen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin är rättvisande och ändamålsenlig.
- Att informationssäkerheten är tillgodosedd utifrån kraven på konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet.

Den interna styrningen syftar till att genomföra aktiviteter för att verksamheten ska fullgöra/uppnå krav a–b medan den interna kontrollen syftar till att genomföra åtgärder för att undvika negativa händelser (risker) som kan leda till att verksamheten inte bedrivs i enlighet med krav c–e. Aktiviteter och åtgärder beslutas i nämnders och förvaltningars verksamhetsplaner. Uppföljningen sker vid hel- och delår och dokumenteras i delårsrapporter och verksamhetsberättelser.

Den interna kontrollen ska vara tillräcklig enligt Kommunalagen (KL) 6 kap. 6 §. Med tillräcklig menas att processen för den interna styrningen och kontrollen ska vara ändamålsenligt utformad och att det beslutade arbetssättet ska tillämpas för att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och lagenligt. Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom sina ansvarsområden bedrivs i enlighet med kraven samt att verksamheten inom sina ansvarsområden upprätthåller en tillräcklig intern styrning och kontroll.

ISK-BEDÖMNING

Uppföljning av den interna styrningen

Region Örebro län har elva effektmål och av dessa har tio uppfyllts, varav fyra fullt ut. Sex effektmål har en mindre acceptabel avvikelse från målnivån. Sammantaget har således tio av elva effektmål (91 procent) en god måluppfyllelse eller en mindre, acceptabel avvikelse. Ett effektmål har en negativ avvikelse från målnivån och målet har inte uppfyllts.

Uppföljning av den interna kontrollen (internkontrollplan)

Samttaget beslutades inom Region Örebro län 156 åtgärder för att hantera 44 prioriterade risker. Merparten av riskerna (39 stycken) var nämndspecifika medan fem stycken var regionövergripande. Av de 156 beslutade åtgärderna har 128 stycken (82 procent) genomförts. 28 stycken (18 procent) är inte helt genomförda under år 2021. Huvuddelen av dessa är pågående.

Den interna styrningen och kontrollen är ändamålsenligt utformad och det beslutade arbetssättet har tillämpats i verksamheten. Därmed bedöms den interna styrningen och kontrollen vara tillräcklig för verksamheten inom Region Örebro län.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

I samband med beslutet om verksamhetsplan med budget 2021 beslutade regionfullmäktige om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Målet för Region Örebro läns ekonomiska politik är att skapa en långsiktig, stark ekonomi samt uppnå en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Över mandatperioden ska utvecklingen av Region Örebro läns resultat, tillgångar och skulder resultera i att soliditeten (inklusive samtliga pensionsförpliktelser) som uppgick till -13 procent i bokslutet 2020 blir positiv senast 2030. Soliditeten har ökat till -5 procent under 2021 och enligt den plan som beslutats för de kommande tre åren fortsätter soliditeten att förbättras.

För att uppfylla kravet på god ekonomisk hushållning ska huvuddelen av finansiella och verksamhetsmässiga mål vara uppfyllda. Vid bedömningen om kraven på god ekonomisk hushållning har uppfyllts ska årets resursutnyttjande ställas mot verksamheternas övergripande måluppfyllelse. År 2021 har fortsatt påverkan av den rådande pandemin, vilket har inneburit att delar av den planerade verksamheten inte har kunnat genomföras. Trots detta är ändå bedömningen att både verksamhet och ekonomi i allt väsentligt uppfyller fullmäktiges krav på god ekonomisk hushållning. Bedömningen baseras på måluppfyllelsen, strategier, uppdrag och aktiviteter som har genomförts inom perspektiven.

REDOVISNING AV EFFEKTMÅL OCH STRATEGIER

Redovisning av effektmål och måluppfyllelse samt strategier kopplas till de perspektiv som återfinns i verksamhetsplanen med budget för 2021 – perspektiven invånare och samhälle, process och resurser. Perspektivet invånare och samhälle innehåller effektmål inom hälso- och sjukvård, forskning och utbildning, tandvård, regional tillväxt, kultur och samhällsbyggnad. Perspektivet process innehåller strategier avseende kvalitet och utveckling, digitalisering, hållbar utveckling och regional utvecklingsstrategi. Perspektivet resurser innehåller effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning samt ekonomi.

Pandemin har en negativ påverkan avseende måluppfyllelse för flera effektmål. Visst utvecklingsarbete och vissa uppdrag har fortsatt fått stå tillbaka till följd av att aktiviteter kopplat till pandemin i stället har tvingats prioriteras. Effektmålen är dock långsiktiga och ett kontinuerligt arbete är nödvändigt för att de fullt ut ska uppnås. När pandemin är över kommer förutsättningarna för verksamheterna att förändras och dess resurser att allokeras om. Mot bakgrund av nuvarande förutsättningar bedöms därför måluppfyllelsen vara god.

Av totalt elva effektmål bedöms tio mål vara uppfyllda, varav fyra mål fullt ut. Sex mål har en mindre acceptabel avvikelse från målnivån. Sammantaget har således tio av elva mål (91 procent) en god måluppfyllelse eller en mindre, acceptabel avvikelse. Effektmålet att länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård har kraftigt påverkats av pandemin och har därför en negativ avvikelse från målnivån. Det målet bedöms inte vara uppfyllt.

Redovisningen av strategier inom perspektivet process visar att ett gott arbete pågår, framför allt inom digitalisering. Men också att flera processer, utvecklingsprojekt och utbildningsinsatser har ställts in eller fått skjutas upp med anledning av pandemin. Bland annat har hälso- och sjukvården prioriterat att klara den unika belastning som pandemin har inneburit. Digitaliseringen har haft stor betydelse för att begränsa smittspridningen under pandemin. Både möjligheten till digitala möten och digitala besök samt förståelsen för dessa har utvecklats betydligt hos Region Örebro läns medarbetare, förtroendevalda och länets invånare.

Mer detaljerad information om effektmålens måluppfyllelse med indikatorer och redovisning av strategierna finns i kapitel Redovisning av effektmål och strategier.

Region Örebro läns majoritetsägda bolag bedöms ha uppfyllt mål, inriktning och ekonomiska resultat enligt bolagspolicy och ägardirektiv.

Måluppfyllelse och trend**Effektmål:**

- ↑ 1. Länets invånare har en god, jämlik och jämställd hälsa.
- ↓ 2. Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård.
- ◆↑ 3. Klinisk forskning och utbildning som bedrivs är av hög kvalitet och kommer länets invånare till godo via nya metoder inom vård och behandling.
- ◆→ 4. Forskning och innovation tar tillvara invånare, närstående och patienters kunskap, erfarenheter och vilja att delta i klinisk forskning och ser dem som medskapare.
- ◆→ 5. Länets invånare har en god, jämlik och jämställd munhälsa.
- ◆→ 6. Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig tandvård.
- ◆→ 7. Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.
- ↑ 8. Länets invånare har tillgång till bra digitala tjänster utifrån deras behov.
- ◆↑ 9. Länets invånare och företag har tillgång till bra digitala tjänster utifrån deras behov.
- ↑ 10. Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.
- ↑ 11. Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING**Resultatutveckling**

Årets resultat uppgår till 926 miljoner kronor för Region Örebro län. Föregående år var motsvarande siffra 530 miljoner kronor. I resultatet ingår reavinster, realiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar, samt i år även kostnader för förändrat livslängdsantagande vid beräkningen av pensionsskulden. Om dessa poster exkluderas erhålls ett justerat balanskravsresultat* om 697 miljoner kronor, vilket är 235 miljoner kronor högre än föregående år och 597 miljoner kronor mer än budgeterat. År 2020 var budgetavvikelsen 362 miljoner kronor.

Från år 2021 har nämnderna tilldelats rambudget i stället för det regionbidrag som fördelades ut till nämnderna varje månad tidigare år. Denna förändring innebär ett nytt sätt att redovisa resultat och ekonomin följs upp och analyseras utifrån avvikelse mot budgetram. Budgetramen motsvaras av det tidigare beräknade regionbidraget.

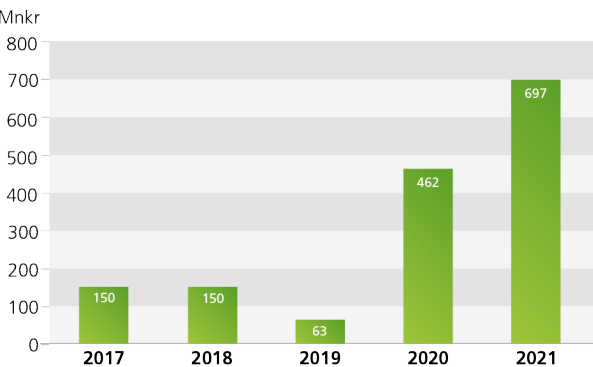
Nämnderna redovisar gemensamt en negativ budgetavvikelse med -85 miljoner kronor, vilket är 134 miljoner kronor sämre än föregående år. Flera nämnder redovisar positiva resultat år 2021, och de största överskotten återfinns hos regionstyrelsen (63 miljoner kronor) och servicenämnden (33 miljoner kronor). Samtidigt visar tre av nämnderna större underskott. Samhällsbyggnadsnämnden har en negativ budgetavvikelse med -106 miljoner kronor, hälso- och sjukvårdsnämnden visar en avvikelse med -69 miljoner kronor, och folktandvårdsnämndens budgetavvikelse uppgår till -14 miljoner kronor.

För hälso- och sjukvården har underskottet byggts upp över tid. Delvis på grund av att länsborna blir allt äldre, något som ökar kravet på mer sjukvård. Det finns även andra bidragande orsaker till underskotten, som till exempel dyrare läkemedel och större kostnader för ny teknik och utrustning inom vården. För Folktandvården och kollektivtrafiken har läget varit fortsatt ansträngt under 2021 på grund av pandemin, vilken har gjort att färre åkt kollektivt och besökt tandvården.

Regionstyrelsens finansförvaltning redovisar ett stort överskott. Överskottet avser främst 287 miljoner högre skatteintäkter än budgeterats samt realiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar om 539 miljoner kronor. De höga skatteintäkterna är en följd av att löneinkomsterna ökade mer detta år än vad som tidigare förutspåts av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). År 2020 redovisade regionstyrelsens finansförvaltning ett överskott om 413 miljoner kronor, exklusive realiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar.

Årets justerade balanskravsresultat uppgår till 6,4 procent av skatter och statsbidrag. Budgeterat resultatmål för innevarande mandatperiod är 1,25 procent av skatter och statsbidrag.

Resultatutveckling efter balanskravsjusteringar*

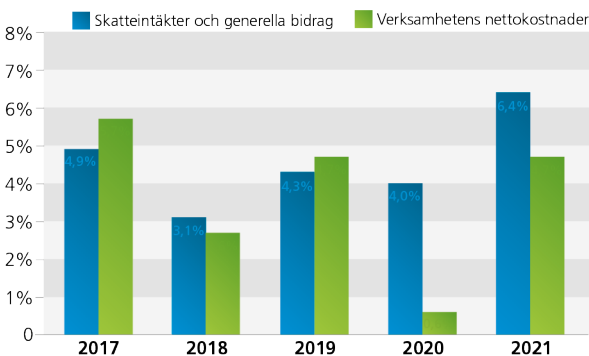
* Se balanskravsutredning för mer detaljer

Verksamhetens nettokostnad

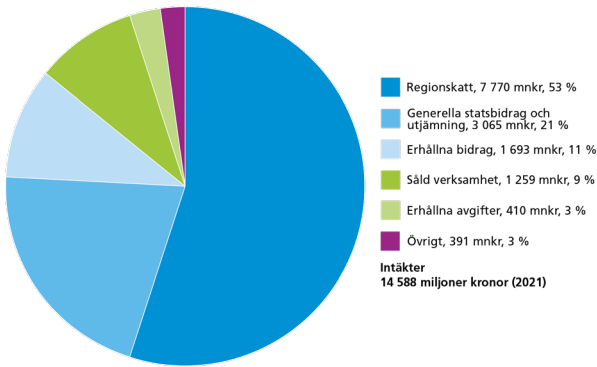
Nettokostnaden uppgår till 10 507 miljoner kronor jämfört med 9 735 miljoner kronor föregående år. Utvecklingstakten är 4,7 procent, justerat för jämförelsestörande poster om 311 miljoner kronor avseende förändrat livslängdsantagande vid beräkning av pensionsskulden. Föregående år var utvecklingstakten historiskt låg och uppgick till 0,6 procent. Att ökningstakten var så låg 2020 berodde i stor utsträckning på de förhöjda nivåerna som erhöles av riktade statsbidrag på grund av pandemin.

Förhållandet mellan nettokostnader och intäkter är positivt när man ser till ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag (6,4 procent). Nettokostnadens andel av skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 97,0 procent (95,6 procent 2020).

Utveckling av nettokostnader respektive skatteintäkter och generella bidrag (jämfört med föregående år, justerat för jämförelsestörande poster)

Region Örebro läns intäkter (mnkr), exklusive balanskravsjusteringar

Cirkeldiagrammet visar Region Örebro läns totala intäkter i miljoner kronor. För år 2021 uppgick intäkterna till 14 588 miljoner kronor, exklusive balanskravsjusteringar.

Skatteintäkter samt bidrag från utjämningen och generella statliga bidrag

Sammantaget har skatteintäkter samt bidrag från utjämningen och generella statliga bidrag ökat med 6,4 procent från föregående år.

Skatteintäkter (miljoner kronor)

	Budget	Utfall	Avvikelse
Preliminär skatteinbetalning	7 538	7 535	-3
Preliminär slutavräkning innevarande år	-60	202	+262
Slutavräkningsdifferens föregående år		33	+33
Summa skatteintäkter	7 477	7 770	+293

Skatteintäkterna ökade med 421 miljoner kronor till 7 770 miljoner kronor från föregående år. Ökningen motsvarar 5,4 procent. Prognosen på skatteunderlagstillväxten från SKR, som användes vid budget för 2021 uppgick till 1,5 procent. Det rådde under hösten 2020 stor osäkerhet kring hur pandemin skulle utvecklas och vilka effekter det skulle ha på skatteunderlagets tillväxt. Under året kunde konstateras att lönesumman ändå utvecklades positivt och till följd av detta reviderades tillväxten upp. I december beräknades skatteunderlagstillväxten för året till 4,6 procent, vilket bidrog till att utfallet av skatteintäkterna på helåret fick en positiv budgetavvikelse med 293 miljoner kronor.

**Bidrag från utjämnningen och generella statliga bidrag
(miljoner kronor)**

	Budget	Utfall	Avvikelse
Inkomstutjämningsbidrag	1 716	1 702	-14
Generella bidrag från staten	154	179	+25
Regleringsbidrag	209	212	+3
Kostnadsutjämningsbidrag	9	9	–
Statsbidrag för läkemedelsförmånen	963	963	–
Summa bidrag fr utjämnningen och generella statliga bidrag	3 051	3 065	+14

Inför 2021 hade regeringen beslutat om att tillföra bidrag till regionsektorn för arbetet med uppskjuten vård och till covid-19 vård. Bidraget uppgick till 118 miljoner kronor för Region Örebro län. Detta beslut utökades till 179 miljoner kronor i vårändringsbudgeten. Efter detta tog regionstyrelsen beslut om att tilläggsbudgetera 36 miljoner kronor och finansiera personalförmåner i samband med pandemin.

Bidraget för läkemedelsförmånen ökade med 61 miljoner kronor jämfört med året innan. Ökningen tilläggsbudgeterades som intäkt och fördelades av regionstyrelsen till berörda verksamheter. Sammantaget har bidrag från utjämnningen och generella statsbidrag ökat med 232 miljoner kronor, 8,1 procent, till 3 065 miljoner kronor. Det innebär på helåret en positiv avvikelse med 14 miljoner kronor jämfört med den justerade budgeten.

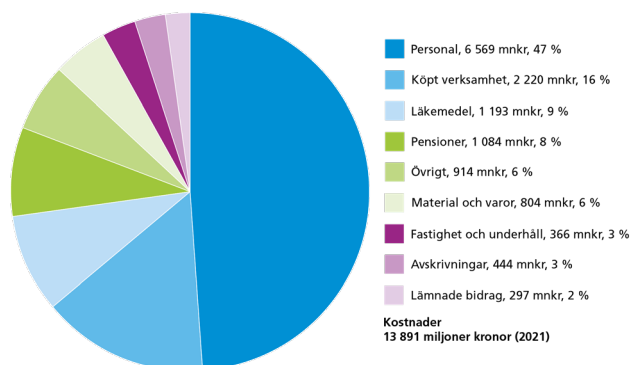
Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter uppgår för helår 2021 till 3 598 miljoner kronor (3 128 miljoner kronor 2020), vilket innebär en ökning med 15,0 procent jämfört med föregående år. Den fortsatt höga ökningen beror på de specialdestinerade statsbidragen, som även i år är förhöjda på grund av den rådande pandemin.

Intäkterna för såld vård har ökat med 83 miljoner kronor eller 14,2 procent jämfört med förra året, då effekten av covid-19 i följande betydligt lägre intäkter.

Patientavgifterna avseende hälso- och sjukvården har minskat. Detta är en effekt av rådande pandemi och en spegling av att det vid samma tid föregående år fanns ett ökat tryck på hälso- och sjukvården. Även patientavgifterna avseende tandvård har minskat något jämfört med föregående år.

En viss återhämtning i trafikintäkterna har kunnat konstateras från sommaren och framåt efter en inledning som pekade på ett sämre intäktsår 2021 än 2020. Dock är dessa intäkter ändå något lägre än både budget och föregående års utfall.

Region Örebro läns kostnader (mnkr)

Cirkeldiagrammet visar Region Örebro läns totala kostnader i miljoner kronor. För år 2021 uppgick kostnaderna till 13 891 miljoner kronor, exklusive balanskravsjusteringar och jämförelsestörande poster.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader, inklusive avskrivningar, uppgår till 14 105 miljoner kronor (12 863 miljoner kronor 2020), vilket innebär en ökning mellan åren med 9,7 procent. Dock ingår tidigare nämnda kostnader för förändrat livslängdsantagande vid beräkning av pensionsskulden i årets kostnader. Om dessa exkluderas är kostnadsökningen mellan åren 7,2 procent.

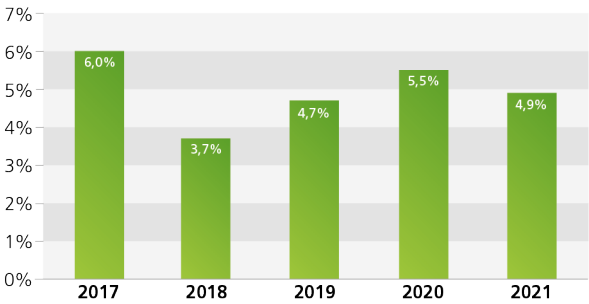
Lönekostnadsökningen är lägre än föregående år och uppgår till 4,9 procent (5,5 procent 2020). Detta kan jämföras med resultatet av den senaste lönerörelse om 2,5 procent. Ökningen är främst ett resultat av lönerörelsen, av att Region Örebro län har ökat i antalet anställda, och av ökade kostnader kopplade till pandemin.

Antalet årsarbetare (tillsvidare- och visstidsanställda) har under år 2021 ökat med 94 årsarbetare, från 10 389 till 10 483 årsarbetare, vilket motsvarar 0,9 procent. Ökningstakten för de delar av lönekostnaderna som betecknas som månadslön är 2,9 procent och beror på höjda löner i och med löneavtalsrörelsen och att antalet anställda har ökat mellan åren. De kostnader som betecknas som extratid (timanställda, obekvämt arbetstid, övertid och jour/beredskap) har ökat med 17,4 procent. Den höga ökningstakten är fortsatt en konsekvens av pandemin, där framför allt kostnadsökningar för timanställda (44,5 procent) och övertid (26,0 procent) märks. Sjuklönerna har dock minskat efter förra årets rekordhöga nivåer (-22,3 procent).

Kostnaderna för inhyrd personal är högre än föregående år. Ökningen mellan åren motsvarar 29,5 procent eller 42 miljoner kronor. Region Örebro län strävar efter att bli

oberoende av inhyrd personal. Måttet på oberoende är att kostnaden för inhyrd personal understiger 2,0 procent av den egna personalkostnaden. Hyrpersonalkostnaden för regionen avser framförallt Hälso- och sjukvårdsförvaltningen där inhyrd personal motsvarar 3,0 procent av den egna personalkostnaden år 2021.

Lönekostnadsutveckling (jämfört med föregående år, justerat för jämförelsestörande poster)

Kostnaderna för sjukvårdsmaterial har under året ökat med 15 miljoner kronor eller 2,4 procent och är en direkt följd av pandemin. Även kostnaderna för läkemedel har ökat under året, med totalt 46 miljoner kronor eller 4,0 procent.

Till följd av ökade volymer år 2021 har kostnaderna för köpt somatisk vård ökat kraftigt efter förra årets minskning, med 137 miljoner kronor, eller 43,7 procent. Köpt psykiatrisk vård har även den ökat mot föregående år, med 6 miljoner kronor eller 8,8 procent.

Helårsutfallet vad gäller trafik kostnader för buss är något bättre än budget. Dock är tågkostnaden betydligt högre i jämförelse med budget, vilket är en konsekvens av den uppgörelse som träffats mellan tågoperatören SJ och de två tåg-bolag Region Örebro län är delägare i, Tåg i Bergslagen och Mälardalstrafik, samt effekter av pandemin i övrigt. I jämförelse med delårsprognos ligger tågkostnaderna i årsbokslutet lägre (+ 10 miljoner kronor), vilket också är en konsekvens av coronapandemin som inneburit färre resenärer och många inställda turer.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansnettot, exklusive realiserade värdeförändringar i pensionsmedelsportföljen, uppgår till 59 miljoner kronor, vilket är 43 miljoner kronor högre än föregående år. Skillnaden mellan åren beror bland annat på högre realiserade vinster från pensionsmedelsportföljen under 2021, högre utdelning på aktier och andelar samt lägre finansiell kostnad på pensionsskulden.

Budgetföljsamhet

I verksamhetsplan och budget för Region Örebro län 2021 budgeterades ett resultat efter balanskravsjusteringar på 100 miljoner kronor. Det budgeterade resultatet innehöll nya prioriteringar på 280 miljoner kronor. Därutöver fanns en planeringsreserv på 50 miljoner kronor och en pott för omställning på 138 miljoner kronor. För att kunna möta framtida pensionsutbetalningar beslutades att avsättningar till pensionsmedelsportföljen skulle återupptas från och med år 2021. Avsättningen beräknades motsvarande pensions-skuldens förändring samt ytterligare 250 miljoner kronor, det vill säga totalt 460 miljoner kronor. Skattesatsen har varit oförändrad 11,55 kronor.

Regionens resultat avviker positivt mot det budgeterade resultatet med 741 miljoner kronor. Den positiva avvikelser beror främst på skatteintäkterna, som för helåret 2021 blev högre än budgeterat. Detta beror på att löneinkomsterna ökade mer år 2021 än vad som tidigare förutspåts av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Finansnettot visar även det ett överskott mot budget, främst på grund av de realiserade värdeförändringarna av finansiella tillgångar. På grund av årets positiva börsutveckling blev dessa betydligt högre än förväntat. Årets resultat exklusive balanskravsjusteringar och jämförelsestörande poster avviker även det positivt mot budget, då med 597 miljoner kronor. Detta trots att värdeökningarna avseende finansiella tillgångar har dragits av resultatet. Att avviken är fortsatt positiv beror på justeringen för den jämförelsestörande kostnad om 311 miljoner kronor, avseende förändrat livslängdsanagande vid beräkning av pensionsskulden, som dragits ifrån resultatet.

	Budget	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnad	-10 423	-84
Skatteintäkter	7 477	293
Generella statsbidrag och utjämning	3 051	14
Finansnetto	80	518
Årets resultat	185	741
Balanskravsjusteringar	-85	-455
Jämförelsestörande poster	0	311
Årets resultat 2021 exkl. balanskravsjusteringar och jämförelsestörande poster	100	597

Budgetjusteringar

Justering av nämndernas ramar

Från år 2021 bokförs inget internt regionbidrag utan i stället har respektive nämnd en kostnadsram/budgetram att förhålla sig till. Ramarna beslutades av regionfullmäktige i verksamhetsplan med budget för 2021. Därefter beslutade regionstyrelsen i februari, på mandat av regionfullmäktige, att fördela årets ökning av statsbidraget för läkemedel till hälso- och sjukvårdsnämnden med 40,8 miljoner kronor och hälsovalsenheten med 20,4 miljoner kronor.

Under året har två beslut tagits i regionstyrelsen om att disponera medel ur regionstyrelsens planeringsreserv. Besluten avser ett extra driftbidrag till Alfred Nobel Science Park AB, 1,1 miljoner kronor och 0,6 miljoner kronor i ersättning till privata vårdcentraler för kostnader kopplade till covid-19. Ursprunglig planeringsreserv för året var 50 miljoner kronor, varför 48,3 miljoner kronor av planeringsreserven är outnyttjad vid årets slut.

Regionstyrelsen har även beslutat att lämna ut extra personalförmåner kopplade till pandemin i form av en engångsersättning till alla anställda i juni. Kostnaden för detta beslut uppgår till 36 miljoner kronor. Ersättningen finansierades genom att budgeten för statsbidrag ökades med motsvarande belopp.

Därutöver har en del förändringar av ansvar skett mellan nämnderna till följd av organisatoriska eller redovisningstekniska skäl vilka har medfört omfördelning av budgetramarna enligt nedanstående tabell. Den största ramjusteringen gjordes i inledningen av året för effekterna av att internhyrorna sänktes i samband med en justering av internräntan till SKR:s nivå.

Budgetjusteringar (mnkr)

	Summa nämnder	Region- full- mäktige	Region- styrelsen	Hälso- o sjukv- nämnd	Forskn o utbildn nämnd	Folk- tandv nämnd	Service nämnd	Samh- byggn nämnd	Regional tillväxt nämnd	Kultur nämnd	Plan reserv
Besluta budgetram	-10 051,3	-17,9	-2 566,7	-6 392,1	-124,2	-1,1	-58,8	-629,2	-148,0	-113,3	-50,0
Beslut tagna efter vp 2021	-60,5		-47,2	-12,5			-0,6		-0,2		
Beslut läkemedelsbudget	-61,2		-20,4	-40,8							
Effekter av hyressänkning till följd av justerad internränta	130,7		1,0	115,4			10,9	3,4			
Övr justeringar pga. organsatn/redovisning	0,2		60,8	-62,5	0,7		1,4		-0,2		
Beslut avs planeringsreserv 2020											
21RS4673 Ägarbidrag ANSP	-1,1		-1,1	12,3							-1,1
21RS3788 Extra ersättn anställda m.a.a pandemin, motsv statsbidrag budgeteras	-36,0			-36,0							-
21RS9624 Merkostnad covid 10 privata vårdcentraler	-0,6										-0,6
Summa beslut som disponerats 2021	-37,7		-37,1								1,7
Total just budgetram och planeringsreserv	-10,079,7	-17,9	-2 609,2	-6 391,9	-123,5	-1,1	-48,0	-629,2	-145,0	-113,3	-48,3

Justering av investeringsbudgeten

I verksamhetsplan med budget för 2021 finns en gemensam pott för oförutsedda investeringar inom hälso- och sjukvården. Under våren har 0,1 miljoner kronor överförts från denna (som ursprungligen registrerats på hälso- och sjukvårdsnämnden) till forsknings- och utbildningsnämnden. I samband med bokslutet föreslås 0,7 miljoner kronor föras över från fastighetsinvestering till övriga investeringar för hälso- och sjukvårdsnämnden avseende interimslösningen på neonatalavdelningen i B-huset, USÖ. Det avser investeringar som inte redovisas som byggnad utan lös utrustning.

Ekonomiska konsekvenser av pandemin

Pandemin har fortsatt påverkat verksamheten och därmed ekonomin under året. Antalet inlaggande patienter som vårdats för covid-19 inte har varit lika högt som under 2020. Personalomställningar och andra verksamhetsanpassningar har ändå behövt göras jämfört med ordinarie verksamhet och det har inneburit högre kostnader än vid normal verksamhet. Förra året erhöll regionerna statsbidrag utifrån dessa särskilda kostnader. Den sista ansökan (avseende december 2020) behandlades och beviljades i början av 2021, vilket medförde att 129 miljoner kronor utöver vad som bokförts föregående år erhöles och utgör ett tillskott i hälso- och sjukvårdsnämndens resultat i år.

För år 2021 och 2022 har sektorn i stället tillförts generella statsbidrag som ska täcka såväl covid-19-vård som kostnader för att hantera uppskjuten vård. För Region Örebro län uppgår detta statsbidrag till 118 miljoner kronor per år. Hälso- och sjukvårdsnämnden tillfördes en ramhöjning 2021 om 200 miljoner kronor för att bland annat täcka dessa kostnader. I regeringens vårbudget förstärktes detta statsbidrag så att ytterligare 59 miljoner kronor tilldelats regionen. I juni fattade regionstyrelsen beslut om att disponera 36 miljoner kronor av detta bidrag för att ge extra ersättning till anställda i Region Örebro län med anledning av arbete under pandemin.

Regionen bedriver sedan föregående år en omfattande testningsverksamhet och smittspårning. Kostnaderna för detta täcks genom riktade statsbidrag, dels engångsbelopp för verksamheten dels schablonbelopp för varje genomfört test (såväl för sjukdomen covid-19 som för antikroppar). Ersättningen har fördelats ut till de verksamheter som deltagit i testningen i enlighet med beslut i regionstyrelsen. För hela 2022 har statsbidrag fördelats med 0,5 miljoner kronor till regionens kommuner och 5,8 miljoner kronor till privata vårdcentraler i länet för testning. Totalt 602 miljoner kronor har redovisats inom hälso- och sjukvårdsnämndens resultat för såväl testning som laboratorieanalyser och smittspårning.

Under året har vaccinationer mot covid-19 etablerats och genomförts. Staten ersätter även dessa, dels genom engångsbelopp samt genom ersättning per genomförd vaccination. Det utgår även extra ersättningar till de regioner som uppnått statens målsättning för vaccinationsgenomförandet. Regionstyrelsen har beslutat om hur dessa medel ska fördelas mellan utförarna. Kommunerna har vaccinerat främst den äldre delen av befolkningen som har kommunal omsorg och erhöles ersättning utifrån sin andel av genomförandet. Totalt har 13,7 miljoner kronor fördelats till kommunerna och 180 miljoner kronor har erhöles som intäkt inom hälso- och sjukvårdsnämnden.

Investeringar

Koncernens totala investeringar för år 2021 uppgår till xxx miljoner kronor. Förutom Region Örebro län är det Länsgården Fastigheter AB och Svealandstrafiken AB som har gjort investeringar av betydelse för koncernens ekonomiska ställning under året. Länsgårdens investeringar i byggnader och markanläggningar uppgick till 278 miljoner kronor (förra året 271 miljoner kronor). Årets investeringar avser framförallt fortsatt byggproduktion av vård- och omsorgsboenden i Kumla, Hallsberg samt Hällefors. Dessa kommer att färdigställas under 2022 respektive 2023. Länsgårdens byggnadsinvesteringar finansieras genom externa lån där regionorganisationen är borgenär.

Svealandstrafiken utökade sitt fastighetsbestånd genom förvärv och fusion av två fastighetsbolag, Bussdepåer i Örebro län AB samt Bettorpsdepån i Örebro AB, innehållande totalt nio bussdepåer i Örebro län. Bussdepåer i Örebro län AB förvärvades från Länsgården Fastigheter AB, varför investeringarna elimineras i koncernredovisningen. Övriga investeringar uppgick till 12 miljoner kronor för året (året innan var de 50 miljoner kronor).

Region Örebro län har gjort immateriella investeringar om 3 miljoner kronor under året (3 miljoner kronor 2020) vilket avser investering i nytt ekonomisystem. Materiella investeringar (byggnader och inventarier) uppgår till 885 miljoner kronor (821 miljoner kronor 2020). Inga finansiella investeringar har gjorts under året (förra året 17 miljoner kronor).

Årets totala investeringsbudget uppgår till 2 223 miljoner kronor, inklusive överföring av investeringsmedel från tidigare års budget om 987 miljoner kronor. Att utfallet är lägre än budgeterat beror dels på att budgeten i vissa fall avser investeringsprojekt som pågår under flera år, samt på vissa fördröjningar i genomförandet.

Av regionorganisationens budgeterade fastighetsinvesteringar på 1 464 miljoner kronor (varav 568 miljoner kronor över-

förts från tidigare år) har 549 miljoner kronor verkställt under året. Avvikelsen från budget beror dels på att planerade byggprojekt såsom ombyggnation och renovering av T-huset på USÖ-området, renovering av Länsmuseet samt ombyggnation av sjukhusapoteket inte har varit möjliga att starta i förväntad takt. Dessutom har upphandlingen överklagats på reservkraftsprojekten på USÖ och Lindesbergs lasarett. Se vidare sammanställning av status för fastighetsprojekt med investeringsbelopp överstigande 10 miljoner kronor efter investeringsredovisningen.

Årets investeringar i inventarier i regionen fördelade sig med 234 miljoner kronor för medicinteknisk utrustning, 50 miljoner kronor för IT-utrustning och 53 miljoner kronor för övriga inventarier. Under 2021 kunde i stort sett alla planerade upphandlingar av medicinteknisk utrustning påbörjas. Vissa upphandlingar har påverkats av rådande pandemi eftersom det inte varit möjligt att genomföra referensbesök och precis som under fjolåret har en del fördröjts eller fått ett förlängt genomförande. En betydande andel upphandlingar har dock ändå kunnat genomföras enligt plan. Exklusive H-huset har antalet påbörjade upphandlingar uppgått till 185 stycken. Sammanlagt har 29 upphandlingar över direktupphandlingsgränsen (inklusive ramavtal och exklusive avrop) till ett upphandlingsvärde av 224 miljoner kronor avslutats. Större objekt vad avser belopp och omfattning är bland annat röntgen-, ultraljud-, cyklotronutrustning samt ambulanser. Under 2021 har H-hus-projektet, nya akut-röntgen och cyklotronprojektet tagit stora resurser i anspråk.

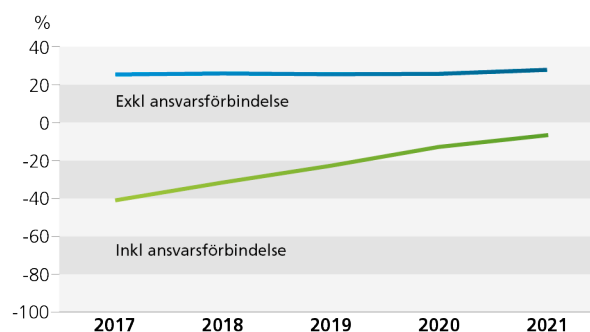
Överföring av tidigare beslutade investeringar

En del av de investeringar som tidigare har beslutats av fullmäktige har inte verkställts under budgetåret. Avseende byggnadsinvesteringar har vissa projekt flyttat fram starttiden eller förlängt genomförandet beroende på olika faktorer som upphandlingstider, myndighetsfrågor, anpassning till verksamhetens förutsättningar och IT- eller MT-samordningsfrågor. För viss medicinteknisk utrustning löper investeringsfasen över ett eller flera årsskiften. Detta beror på att upphandlingsprocessen är så omfattande och beställningstillfället och leveranstid inte faller på samma budgetår. Det slutliga betalningstillfället skjuts därför till ett annat år. Övriga investeringar skjuts i vissa fall fram i upphandlingen, eller är beroende av byggnadsinvesteringar, vilka har förflyttats i tiden. Investeringsbeslut avseende byggnader och medicinteknisk utrustning ska högst föras vidare i tre år och för övriga investeringar endast ett år om inte speciella skäl finns. Sammantaget innebär detta att tidigare beslutade investeringar om 1 186 miljoner kronor bör föras över till 2022 från tidigare år, fördelning se nedan.

Överföring investeringar (mnkr)	Totalt beslut	Förbrukat/ omprövat	Återstår
Immateriella anläggningstillgångar	20,2	1,0	19,2
Fastighetsinvesteringar totalt	1 463,5	609,1	854,4
varav			
Hälso- o sjukvårdsnämnden			302,6
Hälso o sjukv förvaltn Etapp 2			36,1
Folktandvårdsnämnden			17,0
Regional tillväxtnämnd			55,5
Servicenämnden inkl reinvesteringar			325,8
Regionstyrelsen			5,0
Externa hyresgäster			112,5
Medicinteknisk utrustning	473,0	309,0	164,0
IT-utrustning	76,7	60,2	16,5
Övriga investeringar	200,0	68,0	132,0
varav			
Byggansluten utrustning	75,2	23,5	51,7
Teknisk utrustning	46,3	17,1	29,2
Övriga investeringar	78,6	27,4	51,1
	2 233,4	1 047,3	1 186,2

Soliditet

Soliditeten anger hur mycket av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto starkare är den långsiktiga finansiella handlingsberedskapen. Regionorganisationens soliditet per årsskiftet 2021 är 3,2 procent högre än vid samma tidpunkt föregående år och uppgår till 29,4 procent. Om hänsyn tas till ansvarsförbindelsen för pensioner som tjänats in före 1998, har soliditeten ökat från -13,1 till -4,7 procent. Förbättringen beror framför allt på det höga resultatet och att ansvarsförbindelsen för pensioner har minskat.

Pensionsskuld

I bokslutet 2021 uppgår den totala pensionsskulden i Region Örebro län till 10 265 miljoner kronor, vilket är en ökning med 6,2 procent sedan föregående år. Ökningen beror främst på förändrat livslängdsantagande i pensions- skuldsberäkningarna.

Total pensionsskuld (mnkr)

	2021	2020	2019	2018	2017
Pensionsförpliktelser, avsättning inkl. särskild löneskatt	5 368	4 735	4 410	4 005	3 655
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	4 897	4 934	5 078	5 181	5 420
Total pensions- skuld	10 265	9 669	9 487	9 187	9 075
Förändring (%)	6,2%	1,9%	3,3%	1,2%	1,7%

Känslighetsanalys

En känslighetsanalys visar hur mycket som en procentuell förändring innebär i kronor. I nedanstående tabell redovisas hur ett antal händelser påverkar regionorganisationens ekonomi:

Känslighetsanalys

	Kostnader/intäkter (mnkr)
Löneförändring 1 %	± 73
Förändring av övriga driftskostnader 1 %	± 58
Förändring av skatteunderlaget med 1 %	± 73
10 öre förändrad utdebitering	± 68

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Fullmäktige i Region Örebro län fastställde i verksamhetsplan med budget 2021 målet att periodens resultat under mandatperioden 2019–2022 ska uppgå till 1,25 procent av skatter och statsbidrag. Årets justerade balanskravsresultat 2021, 697 miljoner kronor, motsvarar 6,4 procent av skatter och statsbidrag. Sammantaget med de två tidigare årens resultat uppgår måttet till 4,0 procent, vilket innebär en god prognos för att mandatperiodens mål uppnås.

Region Örebro läns ekonomiska ställning har stärkts under de senaste tio åren. Det kan avläsas i förändringen av regionorganisationens soliditet (inklusive samtliga pensionsförpliktelser), vilken ökat från -78 procent 2012 till -5 procent 2021. I soliditetsförbättringen ingår positiva resultat, uppbyggnaden av en pensionsmedelsportfölj samt relativt hög självfinansieringsgrad, framför allt i början av perioden. Utvecklingen för Region Örebro läns koncern följer regionorganisationens.

Fullmäktige i Region Örebro län har i verksamhetsplan med budget för 2020 antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning. I den anges att soliditeten senast 2030 ska uppgå till minst noll. Även om de ekonomiska utmaningarna är stora de kommande åren har Region Örebro län goda förutsättningar att klara det målet. Soliditetsökningen beror främst på att pensionsförpliktelser intjänade före 1998 fortsätter att minska och att självfinansieringsgraden av investeringar ökar från 2021 och framåt.

BALANSKRAVSUTREDNING

Balanskravet enligt kommunallagen innebär att intäkterna ska vara lika stora som, eller större än, kostnaderna varje år och ett eventuellt negativt resultat ska återställas inom tre år. Balanskravsresultatet uppgår till 217 miljoner kronor år 2021. Dock ingår både jämförelse-störande post samt reservering till resultatutjämningsreserv i beloppet. Justerat för dessa poster uppgår balanskravsresultatet till 697 miljoner kronor.

2021 års resultat belastas av effekter av förändrade antaganden om livslängd vid beräkning av regionens pensionsskuld. Det har sin bakgrund i att SKR:s RIPS-kommitté har sett över livslängdsantagandet i RIPS och tagit fram nya parametrar över livslängden som ska användas i pensionsskultsberäkningarna för kommuner och regioner. Förändringen innebär att sektorn gått från att använda Finansinspektionens antagande enligt Trygghandgrunderna från 2007 (DUS06) till att i stället skatta parametrarna utifrån sektorns eget personalbestånd. DUS06 baserades på statistik från slutet av 1990-talet. Den ökade livslängden har uppstått under de år som gått sedan dess. Posten hanteras som jämförelsestörande i bokslutet 2021.

Beräkning och redovisning av balanskravsresultat (mnkr)

	Utfall 2021	Utfall 2020
= Periodens/årets resultat enligt balansräkningen	926	530
- Samtliga realisationsvinster	-	-1
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-581	-180
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	41	113
= Periodens/årets resultat efter balanskravsjusteringar	386	462
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-169	-258
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-
= Balanskravsresultat	217	204
+ Jämförelsestörande poster avs. förändrat livslängdsantagande vid beräkning av pensionssklden	311	0
+ Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	169	258
= Justerat balanskravsresultat	697	462

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE OCH KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Region Örebro läns sätt att arbeta och agera som arbetsgivare har påverkats och utmanats med anledning av pandemin. Stora insatser har genomförts av medarbetare och chefer för att kunna klara av arbetssituationen i en ansträngd arbetsmiljö. Läget har inte alltid varit optimalt men fullt fokus har hela tiden varit att klara den uppkomna situationen.

En stor insats har gjorts av alla medarbetare, med de olika kompetenser som har behövts, för att hantera pandemin och den belastning som den inneburit för Region Örebro län. Förutom det direkta vårdarbetet handlar det om allt ifrån iordningställande av lokaler för vaccination och anpassningar inom kollektivtrafiken till packning av provtagningskit och hantering av it-lösningar med mera till följd av snabba förändringar utifrån införda eller borttagna restriktioner beroende på ökad eller minskad smittspridning.

Med anledning av pandemin har resurser omfördelats och planerade aktiviteter har inte alltid varit möjliga att genomföra. Stöd till chefer och medarbetare har förstärkts med olika insatser. Samverkan med de fackliga organisationerna har varit oerhört viktigt i den situation som organisationen varit i.

Pandemin har inneburit förändrade arbetsformer. För cirka 1 500 medarbetare har restriktionerna medfört arbete hemifrån där det så har varit möjligt vilket många gånger har varit en utmaning.

Omställning till ett mer digitalt arbetsliv både vad gäller mötesformer och utbildningsformer har utvecklats under året och den digitala mognadsgraden har ökat.

Att ständigt vara en attraktiv arbetsgivare, där medarbetare aktivt väljer att vara kvar för att de utvecklas och trivs i organisationen är en grundläggande förutsättning för kompetensförsörjningen i Region Örebro län. Att Region Örebro län som arbetsgivare lyckas attrahera, rekrytera, behålla och utveckla medarbetare är en förutsättning för att nå verksamhetens målsättningar och uppdrag både på kort och på lång sikt. Därmed är det en av de mest strategiska frågorna för Region Örebro län.

Resultatet av medarbetarenkäten som genomfördes i november–december 2021 pekar på ett gott resultat, både vad gäller chefers och medarbetares upplevelser av arbetssituationen. Det index som mäter hållbart medarbetar-engagemang är detsamma som vid mätningen 2018, HME är 77. Resultatet är en grund för att ta fram konkreta insatser som ska bevara och förbättra både för den enskilda arbetsplatsen och för organisationen som helhet.

För att uppnå målsättningen att vara en attraktiv arbetsgivare pågår ett ständigt utvecklingsarbete där strategier för kompetensförsörjning omsätts i en rad insatser. Det gäller också pågående förbättringar avseende hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser, chefers förutsättningar, villkorsfrågor och utveckling av det övergripande arbetsgivarvarumärket.

PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Medelantalet anställda i Region Örebro län var 10 636 under 2021. Antalet tillsvidareanställda årsarbetare ökade med 175 årsarbetare i jämförelse med samma period år 2020, från 9 615 per 31 december 2020 till 9 790 per 31 december 2021. Antalet visstidsanställda årsarbetare har varit oförändrat på 774. Antalet visstidsanställda ökade under år 2020 med anledning av pandemin och har fortsatt att ligga på samma nivå under år 2021. Ökningen av tillsvidareanställda finns främst i yrkesgrupper inom hälso- och sjukvården och då främst av läkare och undersköterskor/skötare som står för 130 av 175 tillsvidareanställda årsarbetare. Totalt har 135 nya sjuksköterskor anställts. Utbildning till specialistsjuksköterska och vidareutbildning till barnmorska har totalt genomgått av 52 anställda under vårterminen 2021 och höstterminen 2021. Ett högt söktryck och färre utbildningsplatser inom vissa områden medförde att alla som beviljats utbildningsanställning inte kom in på denna.

En vaccinationsorganisation byggdes upp hösten 2020 och den bemannades i stor utsträckning av pensionerade medarbetare för att leda och utföra den breda vaccinationsinsatsen. Att göra en separat organisation var ett medvetet val för att inte störa den ordinarie verksamheten. Som mest var cirka 1 700 personer anställda inom vaccinationsverksamheten. De provtagningskit som senare blev aktuella packades och hanterades av medarbetare inom Regionservice som arbetar med det vi kallar vårdnära service (VNS).

Sjukfrånvaron för Region Örebro län var 6,13 procent 2021, varav korttidssjukfrånvaron var 2,68 procent och långtidssjukfrånvaron var 3,45 procent. Sjukfrånvaron har minskat något i jämförelse med föregående år då den var 6,5 procent. Korttidssjukfrånvaron står för det mesta av sänkningen med en minskning om 0,31 procent. Långtidssjukfrånvaron har i stort sett stått still under året. År 2019 var den totala sjukfrånvaron 5,04 procent och pandemin som pågått i två år har inneburit en ökad sjukfrånvaro på drygt en procent. Vid jämförelse med andra regioner var det en likartad utveckling med en ökning av sjukfrånvaron på mellan 1–1,5 procent från 2019 till 2020. Det är rimligt att anta att nivåerna nu sjunker även för övriga regioner.

Medelvärde på medarbetares anställningsgrad i Region Örebro län var 98,54 procent vilket bedöms som hög. Anställningsgraden för heltid varierar för olika yrkeskategorier och om arbetet sker dagtid, nattetid eller om helgtjänstgöring ingår. Medelåldern för medarbetarna är 44 år, lägst medelålder finns inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen med 43,7 år och högst medelålder finns inom Regionkansliet där medelåldern är 49,9 år. Antalet anställda utgörs av 78,4 procent kvinnor och 21,6 procent män.

Totalt har 613 bisysslor varit godkända under året.

Den genomsnittliga utbildningsnivån inom Region Örebro läns yrkesgrupper består till cirka 70 procent av medarbetare med högskoleutbildning.

HR-STATISTIK

Årsarbetare– tillsvidareanställda – yrkesgrupper

Yrkesgrupp/antal	Årsarbetare per 31 dec 2021			Årsarbetare per 31 dec 2020			Förändring		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Sjuksköterska-allmän	1 307,9	170,5	1 478,4	1 309,9	182,1	1 492,0	-1,9	-11,6	-13,6
Spec-ssk/ barnm/ röntgenssk	1 103,8	178,3	1 282,1	1 115,7	182,3	1 298,0	-11,8	-4,0	-15,8
Biomedicinsk analytiker	255,0	29,0	284,0	246,7	26,0	272,7	8,3	3,0	11,3
Psykolog/ PTP-psykolog	122,3	47,8	170,0	111,1	43,0	154,1	11,2	4,8	16,0
Sjukgymnast/ fysioterapeut	189,4	65,0	254,4	188,5	65,0	253,5	0,9	0,0	0,9
Arbetster o hjälpmkonsulent	145,1	11,0	156,1	141,7	10,0	151,7	3,4	1,0	4,4
Kurator/ fam-rådg/ kurativt arb	208,4	13,5	221,9	202,3	16,3	218,6	6,1	-2,8	3,3
Usk/sköt/barnsköt/ambulanssjv	1 199,5	168,5	1 368,0	1 132,2	152,3	1 284,5	67,3	16,2	83,5
Behandlingsassi-stent	8,0	1,0	9,0	10,0	2,0	12,0	-2,0	-1,0	-3,0
Läkare	509,8	497,1	1 006,9	487,3	476,4	963,6	22,5	20,8	43,3
Medicinsk vård-administratör	538,0	4,0	542,0	536,7	3,0	539,7	1,3	1,0	2,3
Biträdespersonal HoS	49,8	15,0	64,8	39,7	14,0	53,7	10,1	1,0	11,1
Andra yrkesgrp inom HoS	172,4	37,8	210,2	170,4	33,5	203,9	2,0	4,3	6,3
Städerska	163,5	37,0	200,5	153,3	28,0	181,3	10,3	9,0	19,3
Kock/ kall-skänka/ köksbi-träde	55,5	10,0	65,5	55,5	9,0	64,5	0,0	1,0	1,0
Vaktmästare o förrådsarbetare	24,0	55,0	79,0	22,0	53,9	75,9	2,0	1,1	3,1
Trädgårds-arb/trädgårdstekniker	4,0	13,8	17,8	3,0	14,5	17,5	1,0	-0,8	0,3
Administratör	287,9	44,8	332,7	269,4	44,0	313,4	18,5	0,8	19,3
Handläggare	454,2	222,3	676,5	453,9	199,3	653,2	0,3	23,0	23,3
Chef	339,3	153,8	493,1	328,3	149,9	478,2	11,0	3,9	14,9
Ingen-jör/tekniker/hantverkare	55,8	182,8	238,5	56,3	184,8	241,0	-0,5	-2,0	-2,5
Lärare o annan pedagog	74,9	27,1	102,0	71,4	25,4	96,8	3,5	1,7	5,2
Elevassistent	10,0	6,0	16,0	10,0	6,0	16,0	0,0	0,0	0,0
Tandhygienist	79,3	5,0	84,3	84,3	5,0	89,3	-5,0	0,0	-5,0
Tandläkare	76,0	38,3	114,3	82,5	44,3	126,7	-6,5	-6,0	-12,5
Tandsköterska o ortodontiass	242,7	1,0	243,7	271,5	1,0	272,5	-28,8	0,0	-28,8
Tandtekniker o tandvårdsbitr	10,0	6,0	16,0	22,0	6,0	28,0	-12,0	0,0	-12,0
Teckenspråkstolk	57,4	5,0	62,4	58,0	5,0	63,0	-0,6	0,0	-0,6
Summa	7 743,9	2 046,4	9 790,1	7 633,6	1 982,0	9 615,3	110,6	64,4	175,0

Årsarbetare – tillsvidare- och visstidsanställda – yrkesgrupper

Yrkesgrupp/antal	Årsarbetare per 31 dec 2021			Årsarbetare per 31 dec 2020			Förändring		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Sjuksköterska-allmän	1 332,1	172,7	1 504,7	1 325,1	184,8	1 509,9	7,0	-12,2	-5,2
Spec-ssk/ barnm/ röntgenssk	1 113,2	182,8	1 296,0	1 122,1	184,3	1 306,4	-8,9	-1,5	-10,4
Biomedicinsk analytiker	255,7	31,0	286,7	252,9	28,0	280,9	2,8	3,0	5,8
Psykolog/ PTP-psykolog	128,5	57,6	186,0	131,1	58,6	189,6	-2,6	-1,0	-3,6
Sjukgymnast/ fysioterapeut	196,6	70,0	266,6	194,9	69,0	263,9	1,7	1,0	2,7
Arbetster o hjälpkonsulent	153,1	12,5	165,6	157,7	11,0	168,7	-4,6	1,5	-3,1
Kurator/ famrådg/ kurativt arb	221,9	18,3	240,2	213,9	17,3	231,2	8,0	1,1	9,1
Usk/sköt/barnsköt/ambulanssjv	1 320,5	189,5	1 510,0	1 292,0	182,8	1 474,8	28,5	6,7	35,2
Behandlingsassistent	8,0	1,0	9,0	11,0	2,0	13,0	-3,0	-1,0	-4,0
Läkare	614,7	582,4	1 197,1	598,4	569,2	1 167,6	16,3	13,2	29,5
Medicinsk vårdadministratör	550,0	5,0	555,0	545,2	3,0	548,2	4,8	2,0	6,8
Biträdespersonal HoS	96,5	32,7	129,2	73,8	33,5	107,2	22,7	-0,8	22,0
Andra yrkesgrp inom HoS	181,9	38,8	220,7	177,8	35,5	213,3	4,1	3,3	7,4
Städerska	193,8	45,0	238,8	181,6	43,0	224,6	12,2	2,0	14,2
Kock/ kallskänka/ köksbiträde	60,5	13,3	73,8	59,8	12,2	71,9	0,8	1,1	1,9
Vaktmästare o förrådsarbetare	27,1	66,0	93,0	24,8	65,4	90,1	2,3	0,6	2,9
Trädgårdsarb/trädgårdstekniker	6,0	15,8	21,8	9,0	20,0	29,0	-3,0	-4,3	-7,3
Administratör	323,2	52,4	375,5	310,0	57,3	367,3	13,2	-5,0	8,2
Handläggare	468,6	231,1	699,6	465,5	215,5	681,0	3,0	15,6	18,6
Chef	341,3	156,8	498,1	329,2	150,9	480,1	12,1	5,9	18,0
Ingenjör/tekniker/hantverkare	58,2	197,0	255,2	57,8	199,3	257,0	0,4	-2,3	-1,9
Lärare o annan pedagog	78,1	27,1	105,2	76,9	26,2	103,1	1,3	0,9	2,1
Elevassistent	12,8	6,0	18,8	10,0	6,0	16,0	2,8	0,0	2,8
Tandhygienist	81,1	5,0	86,1	85,0	5,0	90,0	-4,0	0,0	-4,0
Tandläkare	80,4	42,9	123,3	90,6	49,4	140,0	-10,2	-6,5	-16,7
Tandsköterska o ortodontiass	246,7	2,0	248,7	272,1	1,0	273,1	-25,5	1,0	-24,5
Tandtekniker o tandvårdsbitr	10,0	6,0	16,0	22,0	6,0	28,0	-12,0	0,0	-12,0
Teckenspråkstolk	57,4	5,0	62,4	58,0	5,0	63,0	-0,6	0,0	-0,6
Summa	8 217,9	2 265,7	10 483,1	8 148,2	2 241,2	10 388,9	69,6	24,3	93

Antalet årsarbetare har ökat med 93,9 under år 2021.

Den största ökningen av anställda har skett inom gruppen undersköterskor/skötare och motsvarande samt läkare. Gruppen biträdespersonal, vilken består av vårdnära service (VNS) inom Regionsservice har också ökat under året.

Det är fortfarande ett stort behov av sjuksköterskor och specialistutbildade sjuksköterskor. Under år 2021 var det 15,6 färre sjuksköterskor i jämförelse med föregående år och antalet tillsvidareanställda sjuksköterskor har minskat med 29,6. Samtidigt har totalt 135 nya sjuksköterskor anställts. 52 anställda har genomfört utbildning till specialistsjuksköterska och vidareutbildning till barnmorska under vårterminen 2021 och höstterminen 2021.

Inom Folk tandvården finns också stora rekryteringsutmaningar och såväl tandsköterskor som tandläkare har minskat under året med 24,5 respektive 1,6 årsarbetare.

Det är en ökning av administratörer, handläggare och chefer. Det finns flera förklaringar till detta. Ökningen av antalet chefer är bland annat kopplat till omorganisationen inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. En utgångspunkt för denna har varit att minska antalet medarbetare per chef och främja ett nära ledarskap. Det har också skett vissa rollförändringar. Det har också funnits tjänster som varit vakanta och tillsatts under året samt att nyanställda överlappat avgående medarbetare.

Sjukfrånvaro

Kategori	Januari–december 2021			Januari–december 2020			Förändring antal timmar/ procent		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Schemalagda timmar	16 482 940	4 571 752	21 054 691	16 199 808	4 491 572	20 691 380	283 132	80 180	363 311
Sjuk, korttidsfrånvaro (tim)	467 553	96 313	563 866	510 789	108 041	618 830	-43 236	-11 728	-54 964
Sjuk, långtidsfrånvaro (tim)	638 634	88 667	727 301	632 450	92 883	725 334	6 184	-4 216	1 968
Sjukfrånvaro totalt (tim)	1 106 187	184 979	1 291 167	1 143 240	200 924	1 344 163	-37 052	-15 944	-52 997
Sjuk, korttidsfrånvaro % *	2,84 %	2,11 %	2,68 %	3,15 %	2,41 %	2,99 %	-0,32 %	-0,30 %	-0,31 %
Sjuk, långtidsfrånvaro % *	3,87 %	1,94 %	3,45 %	3,90 %	2,07 %	3,51 %	-0,03 %	-0,13 %	-0,05 %
Sjukfrånvaro totalt % *	6,71 %	4,05 %	6,13 %	7,06 %	4,47 %	6,50 %	-0,35 %	-0,43 %	-0,36 %

*) Procent av schemalagd tid

Den totala sjukfrånvaron har minskat med 0,36 procent för 2021. Det är till största delen korttidsfrånvaron som står för minskningen. Minskningen av långtidsfrånvaron är marginell. Minskningen förekommer i stort sett inom alla förvaltningar. Inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och Regionervice där medarbetarna arbetar vårdnära och i kontakt med patienter har minskningarna också skett och i samman utsträckning som inom övriga förvaltningar. Sjukfrånvaron behöver sättas i relation till pandemin och de perioder med mycket hög smittspridning som varit under både vår och höst.

Sjukfrånvaro – åldersintervall

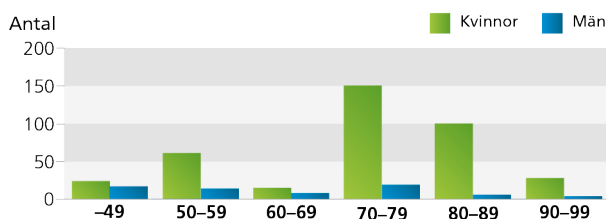
	29 år eller yngre			30–49 år			50 år och äldre		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
År 2021									
Sjukfrånvaro, åldersindelad									
Korttidssjukfrånvaro	3,2%	2,9%	3,1%	2,8%	2,1%	2,6%	2,6%	1,6%	2,4%
Långtidssjukfrånvaro	1,7%	0,7%	1,5%	3,5%	1,5%	3,1%	4,8%	2,9%	4,4%
Sjukfrånvaro totalt	4,9%	3,7%	4,7%	6,3%	3,7%	5,7%	7,4%	4,5%	6,8%
År 2020									
Sjukfrånvaro, åldersindelad									
Korttidssjukfrånvaro	3,3%	3,2%	3,3%	3,2%	2,5%	3,0%	3,0%	2,0%	2,8%
Långtidssjukfrånvaro	2,0%	1,2%	1,9%	3,8%	1,5%	3,2%	4,8%	3,3%	4,5%
Sjukfrånvaro totalt	5,4%	4,4%	5,2%	7,0%	4,0%	6,3%	7,8%	5,3%	7,3%
Förändring									
Sjukfrånvaro, åldersindelad									
Korttidssjukfrånvaro	-0,1%	-0,3%	-0,2%	-0,4%	-0,4%	-0,4%	-0,5%	-0,4%	-0,5%
Långtidssjukfrånvaro	-0,3%	-0,5%	-0,3%	-0,2%	0,1%	-0,2%	0,0%	-0,4%	-0,1%
Sjukfrånvaro totalt	-0,4%	-0,8%	-0,5%	-0,7%	-0,3%	-0,6%	-0,5%	-0,8%	-0,5%

Extratid

Region Örebro län	2021	2020	Förändring (timmar)	Förändring (%)
Timtid	654 596	454 315	200 281	44 %
Fyllnadstid	69 732	70 230	-499	-1 %
Enkel övertid	37 017	35 279	1 739	5 %
Kvalificerad övertid	271 821	229 125	42 697	19 %
Arbetad tid under jour o beredskap	214 247	224 416	-10 169	-5 %
Kvinnor	2021	2020	Förändring (timmar)	Förändring (%)
Timtid	461 761	307 821	153 940	50 %
Fyllnadstid	52 857	55 148	-2 291	-4 %
Enkel övertid	29 711	28 470	1 241	4 %
Kvalificerad övertid	208 337	176 085	32 252	18 %
Arbetad tid under jour o beredskap	91 644	91 490	154	0 %
Män	2021	2020	Förändring (timmar)	Förändring (%)
Timtid	192 835	146 494	46 341	32 %
Fyllnadstid	16 875	15 082	1 793	12 %
Enkel övertid	7 306	6 809	497	7 %
Kvalificerad övertid	63 484	53 039	10 445	20 %
Arbetad tid under jour o beredskap	122 603	132 927	-10 323	-8 %

Den stora ökningen av timtid beror till största delen på arbetet med vaccination mot covid-19 som pågått under året. Som mest var cirka 1 700 personer anställda inom vaccinationsverksamheten. Även den, i förhållande till fyllnadstid och enkel övertid, höga ökningen av kvalificerad övertid beror på pandemin och arbetet med covid-19-vård då ersättningen vid extra arbetspass i covid-19-vård utgetts som kvalificerad övertid.

Deltid – tillsvidare – december 2021 – uppdelat per kön

Oberoende av hyrpersonal

Region Örebro län har som mål att bli oberoende av inhyrd personal. Det betyder att regionen ska ha en stabil bemanning med egna medarbetare för att klara den löpande verksamheten inom hälso- och sjukvården. Hyrpersonal ska vara ett alternativ endast vid specifika behov, tillfälliga toppar och då det är strategiskt försvarbart. Målet att bli oberoende av hyrpersonal är en angelägenhet för samtliga av landets regioner och därför finns sedan 2016 ett nationellt samarbete med samordning av Sveriges Kommuner och regioner, SKR. Syftet är att främja trygga vårdkontakter med god kontinuitet och kvalitet, uppnå en god arbetsmiljö och ha en kostnadseffektivitet genom att resurserna gör bäst nytta i den egna verksamheten. Ett oberoende av inhyrd personal är också viktigt för att andra nödvändiga utvecklingsarbeten inom hälso- och sjukvården ska lyckas samt för att klara de stora utbildningsuppdrag som regionerna har.

Region Örebro län är en av de två regioner i landet som inte hyr sjuksköterskor, vilket är en framgångsfaktor som uppmärksammas i rapporter och utredningar på nationell nivå. Utifrån dessa finns det inget som tyder på att Region Örebro län har svårare att bemanna lediga sjukskötersketjänster än de regioner som hyr sjuksköterskor från bemanningsföretag, vilket betyder att det är av största betydelse att Region Örebro län kan fortsätta på den inslagna vägen.

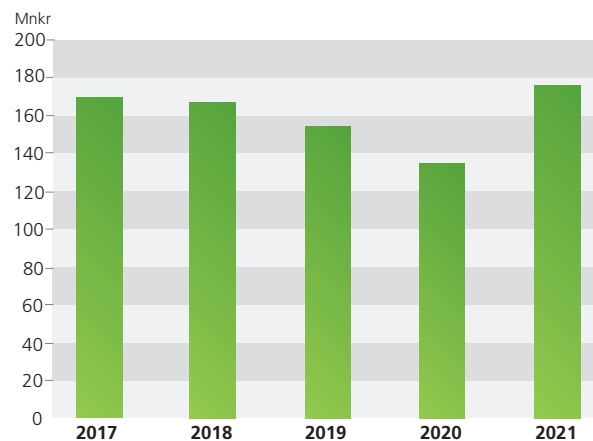
Region Örebro län har sedan 2016 haft olika handlingsplaner för att uppnå ett oberoende av hyrläkare i framför allt primärvården och psykiatri där aktiva åtgärder har genomförts. Efter att Region Örebro län tidigare haft minskade kostnader för hyrläkare tre år i följd är trenden nu bruten. Resultatet för år 2021 visar en kostnadsökning med 42 miljoner kronor. Största ökning ses inom den somatiska sjukhusvården där behovet av hyrläkare ökat ganska markant, en kostnadsökning motsvarande 29 miljoner kronor. Även inom primärvården och i den psykiatriska vården syns en ökning av hyrläkarkostnaderna, med 10 miljoner kronor respektive 2 miljoner kronor. Ökningen av hyrläkarkostnaderna är tydligt kopplade till pandemin och det extraordinaära behovet av stärkt bemanning som situationen krävt,

inte minst indirekt då tidigare uppskjuten vård krävt stärkt bemanning, men även för att täcka upp för sjukskrivningar och tillfälliga vakanser.

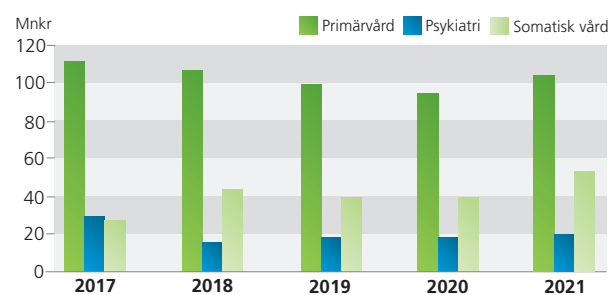
I det nationella samarbetet har regionerna enats om en målindikator för när en region anses vara oberoende av hyrpersonal. Indikatorn för ett oberoende är när de totala hyrkostnaderna utgör maximalt 2 procent av den samlade personalkostnaden inom hälso- och sjukvården. I Region Örebro län utgörs den sammanlagda hyrkostnaden vid utgången av år 2021 till 3,0 procent av hälso- och sjukvårdens samlade personalkostnader, en ökning med 0,6 procentenheter jämfört med år 2020.

För att ytterligare stärka förutsättningarna att bli oberoende av hyrpersonal har landets samtliga regioner beslutat att gå samman i en gemensam upphandling av hyrpersonal. Under hösten 2022 beräknas ett gemensamt nationellt ramavtal vara klart och målsättningen är att det ska leda fram till högre och jämnare kvalitet, rimligare priser och på sikt en mer seriös bemanningsbransch.

Kostnader inhyrda läkare totalt

Kostnad inhyrda läkare per område

Koncernbolag med anställd personal

	Per 31 dec 2021	Per 31 dec 2020	Förändring antal
Anställda			
Medeltal anställda	604	521	83
- varav kvinnor	121	105	16
- varav män	483	416	67
Sjukfrånvaro i procent			
Sjukfrånvaro, totalt	6,4 %	6,4 %	0,0
- varav kvinnor	1,8 %	1,6 %	0,2
- varav män	4,7 %	4,8 %	-0,1
- varav korttidssjukfrånvaro	4,5 %	4,6 %	-0,1
- varav långtidssjukfrånvaro	2,0 %	1,8 %	0,2
- varav 29 år och yngre	0,3 %	0,4 %	-0,1
- varav 30-49 år	2,7 %	2,7 %	0,0
- varav 50 år och äldre	3,5 %	3,3 %	0,2

Antal anställda och sjukfrånvaro redovisas för de bolag i koncernen som har personal och ingår i de sammanställda räkenskaperna i årsredovisningen. För bolagen redovisas anställda som medelantalet anställda under respektive verksamhetsår till den del som bolaget ägs av Region Örebro län, Länsgården Fastigheter 100 procent, Länsteatern i Örebro AB 91 procent samt Svealandstrafiken AB 50 procent.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) bedömer att Sveriges BNP ökar med 3,6 procent i år och 1,6 procent 2023 samtidigt som arbetslösheten långsamt faller tillbaka. Även skatteunderlaget ökar kraftigt i år och nästa år. Inflationen faller tillbaka under senare delen av 2022 efter att ha drivits upp av höga energipriser i slutet av förra året. Öknings-takten på skatteunderlaget förväntas därför bli högre 2022 och 2023 än genomsnittet de 10 senaste åren. En starkt ökande lönesumma är den viktigaste förklaringen till detta. Arbetsmarknaden förväntas nå konjunkturrell balans under 2023, sysselsättningen följer därefter arbetskraftsutbudets utveckling. Detta medför en oförändrad arbetslöshet.

Regionfullmäktige har i juni 2021 fastställt en budget för 2022 samt en plan för år 2023–2024. Någon gemensam budget för hela Region Örebro läns koncern har inte upp-rättats. Regionfullmäktige beslutade om en budget som innehöll generella uppräknings av ramar till nämnderna

med bedömd pris- och löneutveckling om 215 miljoner kronor och särskilda prioriteringar om 50 miljoner kronor. Samtidigt har flera nämnder redan före pandemin beslutade handlingsplaner för att komma tillrätta med ett alltför högt kostnadsläge. Den ekonomiska kalkylen framåt förutsätter att dessa handlingsplaner ger effekt. Då kommer resultatet (efter balanskravsjusteringar) för det enskilda året 2022 att uppgå till 1,8 procent av skatter och statsbidrag. Ackumu-lerat för mandatperioden (inräknat budgeterat resultat för 2022) kommer resultatet att uppgå till 3,4 procent av skatter och statsbidrag. Soliditeten visar en förstärkning under plan-perioden. Givet det positiva resultat som blev utfall för 2021 kan soliditeten förväntas bli ytterligare bättre än i budgeten för 2022. I tabellen ges en översikt över den ekonomiska planeringen i enlighet med regionfullmäktiges fastställda verksamhetsplan med budget och det konstaterade resultatet av 2021.

Förväntad utveckling

	Utfall 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens nettokostnad, mnkr	-10 507	-10 721	-10 808	-11 153
Finansnetto, inkl orealiserade värdeförändr på finansiella placeringar, mnkr	598	85	93	78
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, mnkr	10 835	10 941	11 028	11 287
Årets resultat, mnkr	926	306	313	212
Årets resultat efter balanskravsjusteringar, mnkr	386	200	200	114
Eget kapital, mnkr	4 218	3 167	3 480	3 692
Balansomslutning, mnkr	14 366	14 518	15 137	15 777
Soliditet, %	29	22	23	23
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser, %	-5	-9	-5	-2
Investeringar, mnkr	879	1 024	450	451
Självfinansieringsgrad, ggr	2,5	1,2	2,5	2,4
Långfristig låneskuld, mnkr	1 750	2 874	2 881	2 881

Efter att regionfullmäktige fattat beslut om budget för 2022 har SKR lämnat fyra nya prognoser för skatteunderlagstill-växten. Dessa visar en högre prognos för lönesumman både för 2021 och 2022 och därmed förstärks slutavräkningarna av skatteintäkter för båda åren. Dessa intäkter kommer att redovisas i resultatet 2022. Sammantaget är prognosen för skatteintäkterna 214 miljoner kronor högre än budget för Region Örebro län per februari 2022.

I december 2021 tecknades en överenskommelse om nytt pensionsavtal, benämnt KAP-KR som kommer att gälla från 1 januari 2023. Avtalet innebär ett avslut av det för-månsbestämda systemet med svårprognosticerade kostnader till förmån för ett avgiftsbestämt pensionssystem. Övergång-

en till det nya avtalet kommer innebära högre utbetalningar och även en högre kostnad i resultaträkningen år 2023. Skandia håller på med nya beräkningar av det framtida pensionsåtagandet. Preliminärt innebär det en kostnadsök-ning för 2023 med 66 miljoner kronor.

En särskild utredare har haft i uppdrag att bedöma om nuvarande regelverk för ekonomisk förvaltning i kommu-nallagen utgör en bra grund för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Utredningen som lades fram i september 2021 innehåller en del förslag som kommer att påverka bedömningen av regionens finansiella ställning och rapporteringen av ekonomin om den träder i kraft 2023.

Ekonomisk redovisning

RESULTATRÄKNING (mnkr)

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter (Not X)	3 737	3 490	3 598	3 128
Verksamhetens kostnader (Not X)	-13 672	-12 733	-13 661	-12 496
Avskrivningar (Not X)	-527	-445	-444	-367
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-10 462	-9 688	-10 507	-9 735
Skatteintäkter (Not X)	7 770	7 349	7 770	7 349
Generella statsbidrag och utjämning (Not X)	3 065	2 833	3 065	2 833
VERKSAMHETENS RESULTAT	373	494	328	447
Finansiella intäkter (Not X)	712	295	717	300
Finansiella kostnader (Not X)	-127	-229	-119	-217
PERIODENS/ÅRETS RESULTAT	958	560	926	530
Jämförelsestörande poster				
I verksamhetens kostnader ingår jämförelsestörande poster avseende förändrat livslängdsantagande vid beräkning av pensionsskulden, beloppet är inkl löneskatt 24,26%	311	–	311	–
PERIODENS/ÅRETS RESULTAT JUSTERAT FÖR JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER	1 269	560	1 237	530
JUSTERAT BALANSKRAVSRESULTAT *	–	–	697	462

* se avsnitt balanskravsutredning

DRIFTREDOVISNING (mnkr)

	Utfall 2021	Budget 2021	Budget- avvikelse 2021	Utfall 2020	Avvikelse utfall 2021-2020
REGIONFULLMÄKTIGE	-14	-18	4	-13	-1
REGIONSTYRELSEN	-2 891	-2 954	63	-2 364	-527
varav					
- Regionstyrelsen och Regionkansliet	-333	-451	118	-327	-6
- Hälsovalsenheten	-1 864	-1 917	53	-1 747	-117
- Tandvårdsenheten	-237	-242	5	-239	2
- Regionstyrelsens gemensamma verksamhetskostnad	-457	-344	-113	-51	-406
HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN	-6 462	-6 393	-69	-6 266	-196
FOLKTANDVÅRDSNÄMNDEN	-15	-1	-14	-25	10
FORSKNINGSNÄMNDEN	-124	-124	0	-121	-3
SERVICENÄMNDEN	-14	-47	33	-33	19
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN	-735	-629	-106	-681	-54
REGIONAL TILLVÄXTNÄMND	-137	-145	8	-130	-7
KULTURNÄMNDEN	-112	-113	1	-108	-4
GEMENSAM NÄMND FÖR FÖRETAGSHÄLSOVÅRD OCH TOLKFÖRMEDLING	-5	0	-5	4	-9
SUMMA VERKSAMHETER	-10 509	-10 424	-85	-9 737	-772
REGIONSTYRELSENS FINANSFÖRVALTNING	11 435	10 609	826	10 267	1 168
Resultat	926	185	741	530	396
Jämförelsestörande poster					
I verksamhetens kostnader ingår jämförelsestörande post avs. förändrat livslängdsantagande vid beräkning av pensionsskulden	311	0	311	0	311
ÅRETS RESULTAT JUSTERAT FÖR JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER	1 237	185	1 052	530	707
JUSTERAT BALANSKRAVSRESULTAT *	697	100	597	462	235

* se avsnitt "Balanskravsutredning"

Från år 2021 har nämnderna tilldelats rambudget i stället för regionbidrag. Ekonomin följs därmed upp via avvikelse mot budgetram. Budgetramen motsvaras av det tidigare beräknade regionbidraget.

BALANSRÄKNING (mnkr)

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2021	2020	2021	2020
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (Not X)	26	24	26	24
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar (Not X)	7 398	6 738	5 895	5 577
Maskiner och inventarier (Not X)	1 367	1 280	1 050	929
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (Not X)	148	130	192	176
Summa anläggningstillgångar	8 939	8 172	7 163	6 706
Omsättningstillgångar				
Förråd/lager (Not X)	109	107	104	102
Fordringar (Not X)	1 317	1 100	1 216	994
Kortfristiga placeringar (Not X)	5 335	4 378	5 519	4 562
Kassa och bank (Not X)	396	240	364	211
Summa omsättningstillgångar	7 157	5 824	7 203	5 869
SUMMA TILLGÅNGAR	16 096	13 996	14 366	12 575
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital (Not X)	4 373	3 411	4 218	3 292
- varav årets resultat		560	757	272
- varav resultatutjämningsreserv		–	427	258
- varav övrigt eget kapital*		51	–	–
* varav justering av eget kapital XXX				
AVSÄTTNINGAR				
Avsättning för pensioner (Not X)	5 405	4 771	5 368	4 735
Övriga avsättningar (Not X)	20	23	–	–
Summa avsättningar	5 425	4 794	5 368	4 735
Skulder				
Långfristig skulder (Not X)	3 336	3 211	1 750	1 917
Kortfristiga skulder (Not X)	2 962	2 580	3 030	2 631
Summa skulder	6 298	5 791	4 780	4 548
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	16 096	13 996	14 366	12 575
ANSVARSFÖRBINDELSER				
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna (Not X)	4 897	4 934	4 897	4 934
Övriga ansvarsförbindelser (Not X)	481	346	2 114	1 648

KASSAFLÖDESANALYS (mnkr)

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2021	2020	2021	2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat		560	926	530
Justering för av- och nedskrivningar/utrangeringar		445	445	367
Justering för gjorda avsättningar pensioner		324	633	326
Justering för övriga avsättningar		4	–	–
Justering för ej likviditetspåverkande poster (Not 21)		51	–	51
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		1 384	2 004	1 274
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-246	-222	-232
Ökning/minskning förråd och lager		8	-1	8
Ökning/minskning kortfristiga skulder		416	399	406
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 562	2 180	1 456
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-3	-2	-3
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-1 120	-886	-821
Investeringsbidrag		–	9	–
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (Not X)		6	2	6
Utrangering av materiella anläggningstillgångar		–	1	–
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar (NotX)		-17	–	-17
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 134	-876	-835
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån (Not X)		899	136	650
Omplacering av långfristigt lån till kortfristiga lån		–	-300	–
Amortering av lån		-46	-13	-13
Ökning av långfristiga fordringar (Not X)		-2	-16	-2
Minskning av långfristiga fordringar (Not X)		17	–	17
Justering för ej likviditetspåverkande poster		-5	–	–
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		863	-193	652
ÅRETS KASSAFLÖDE		1 291	1 111	1 273
Likvida medel vid årets början		3 327	4 772	3 499
Likvida medel vid årets slut		4 618	5 883	4 772

INVESTERINGSREDOVISNING (mnkr)

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse mot budget	Utfall 2020
IMMATERIELLA INVESTERINGAR	2,3	20,2	17,9	3,5
BYGGNADSVINVESTERINGAR	549,1	1 463,5	914,4	427,8
INVENTARIER				
REGIONSTYRELSEN OCH REGIONKANSLIET	0,5	10,2	9,7	0,0
SERVICENÄMNDEN	60,6	91,2	30,6	55,7
HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN	251,0	557,8	306,8	313,4
FOLKTANDVÅRDSNÄMNDEN	12,2	21,8	9,6	10,8
FORSKNINGSNÄMNDEN	6,3	28,5	22,2	5,5
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN	4,4	31,8	27,4	7,2
REGIONAL TILLVÄXTNÄMND	1,2	8,2	7,0	0,3
GEMENSAM NÄMND FÖR FÖRETAGSHÄLSOVÅRD OCH TOLKFÖRMEDLING	0,0	0,2	0,2	0,0
SUMMA INVENTARIER	336,2	749,7	413,5	392,9
FINANSIELLA INVESTERINGAR	-	-	-	17,0
SUMMA INVESTERINGAR REGION ÖREBRO LÄN	887,6	2 233,4	1 345,8	841,2
ÅRETS OFFENTLIGA INVESTERINGSBIDRAG				
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN	-9,1	0,0	-9,1	0,0
SUMMA INVESTERINGAR REGION ÖREBRO LÄN, INKL INVESTERINGSBIDRAG	878,5	2 233,4	1 336,7	841,2
KONCERNBOLAGEN				
IMMATERIELLA INVESTERINGAR				
INVENTARIER				299,1
SUMMA INVESTERINGAR REGION ÖREBRO LÄN:S KONCERN	878,5	2 233,4	1 345,8	1 140,3

UPPFÖLJNING STÖRRE BYGGINVESTERINGAR (mnkr)

	Total investe- ringskalkyl	Beslutad budget t o m 2021	Totalt utfall t o m dec 2021	Utfall jan-dec 2021	Status
HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMND					
Interimslösning kvinnokliniken, BB och neonatal USÖ	67,7	20	0,3	0,2	Utredning
Ambulansstation Berglunda inkl. markköp	91,9	64,5	56,6	42,6	Byggnation
IVA-platser H-huset	34,4	24	36,1	2,4	Färdigställd
L-huset, anpassn slutenvård psykiatri	18,9	24,4	22,7	0,0	Färdigställd
Lindesbergs vårdcentral nybyggnad (inkl FTV-klinik)	140	120	137,2	0,6	Färdigställd
M-huset omstrukturering laboratorie-medicin	72	72	28,7	0,7	Färdigställd
Neuro intermediär vårdavdelning (NIMA) H-huset	34,4	24,8	39,1	2,9	Färdigställd
Ny hiss helikopterplattan, USÖ	25	26,5	27,9	0,9	Färdigställd
Etapp 2A Ny byggnad Högspec.hus (slutkostnad inkl. index)	1 404,2	1 404,2	1 245,4	15,6	Byggnation
Reservvatten USÖ	41,2	41,2	41,9	0,7	Byggn. slutfas
Byggnation reservkraft el, Lindes-bergs lasarett	43,4	43,4	5,5	2,1	Byggnation startfas
Cyclotron (MT 2615)	95,1	63,9	90,6	75,4	Byggnation
Etapp 2C om- och tillbyggnad akuten	301,8	301,8	291,1	29	Färdigställd
Ombyggnad Rehab med bassäng, Karlskoga	65,4	65,4	80,7	9,5	Byggnation slutfas
Ombyggnation forskningslab, T-huset	26,5	26,5	24,7	0,4	Byggnation klar
Pumpstation och dagvattenledning	12	12			Inkl i reservvat-ten USÖ
Reservvatten, Lindesbergs lasarett	25,3	25,3	11,4	1,9	Byggnation slutfas
Utbyggnad reservkraft del 1 2017-2021	53,8	53,8	22,3	14,4	Byggnation
Nytt produktionsapotek USÖ	32	32	7,7	4,7	Projektering
Uppgradering fastighetsnät O-huset USÖ	11,6	2,5	0,2	0,2	Projektering
Skyway G-huset USÖ	14	14	3,2	1,8	Projektering
Hälsö- och sjukvårdsnämnden totalt	2 610,6	2 462,2	2 173,3	206,0	
FOLKTANDVÅRDSNÄMND					
Adolfsberg ombyggnad av klinik	18,6	18,6	2,2	0,2	Projektering
Folk tandvårdsnämnden totalt	18,6	18,6	2,2	0,2	
REGIONAL TILLVÄXTNÄMND					
Kävesta Folkhögskola, Dansens hus	33,9	33,9	6,1	0,3	Projektering
Fellingsbro Folkhögskola, ny aula	41,1	20,5	7,2	2,3	Projektering
Regionala tillväxtnämnden totalt	75,0	54,4	13,3	2,6	
SERVICENÄMND					
A-huset efter 2021	23,1	23,1	0	0	Byggnation
HIN åtgärder	30,9	30,9	26,8	1,3	Byggnation
Ombyggnad T-huset	95	65	0	0	Byggnation
Ny datahall och kontor IT	268,3	211,4	192,5	129,2	Byggnation
Lokaler för fastighetsdrift T-huset, USÖ	52,8	25	6,4	5,8	Projektering
Nytt system insamling mediaförbrukning länet	12	4	0,7	0,1	Projektering
Servicenämnden totalt	149,0	119,0	26,8	1,3	

	Total investe- ringskalkyl	Beslutad budget t o m 2021	Totalt utfall t o m dec 2021	Utfall jan-dec 2021	Status
REGIONSTYRELSEN					
Solpaneler	25	21	13	3	Byggnation
Regionstyrelsen totalt	25	21	13	3	
EXTERNA HYRESGÄSTER					
Tillbyggnad Campus etapp 3	349,5	166,5	108,8	0	Byggnation
Lekebergs VC, lokaler åt kommunen	21,1	21,1	8,2	7,7	Byggnation
Örebro läns museum omdisponering lokaler	52,8	30	8,6	6,4	Projektering
Externa hyresgäster totalt	423,4	217,6	125,6	14,1	

UPPFÖLJNING MEDICINTEKNISKA INVESTERINGAR >2,5 mnkr

	Budget 2021	Utfall ack 2021	Status
HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMND			
Ambulanser, akutklin	8,0	8,1	Upphandling avslutad. Utrustning i drit.
Intensivvårdsambulans, akutklin	4,0	0,0	Ej påbörjad.
Processor, ljuskälla, endoskopi och navigat-ion, medicinska klin			Upphandling avslutad.
	4,4	0,0	Inga fakturor har in-kommit ännu.
Datortomograf, onkologiska klin	8,0	0,0	Upphandlingen är annonserad.
Bipolar röntgen, ortopediska klin			Upphandling är startad.
	7,0	0,0	Referensbesök har ge-nomförts.
UPLC-MS/MS, laboratoriemed.klin	3,5	0,2	Avtal tecknat.
Röntgen stat, hjärt-, lung-, fysiologiska klin	4,8	0,0	Upphandling startad.
Ultraljudsutrustning, röntgenklin	13,0	9,5	Avtal tecknat.
Pet-CT nr 2, röntgenklin	16,5	0,4	Avtal tecknat.
Operationsbord, kärl-thoraxklin	4,8	2,4	Avtal tecknat .
Cyklotron, avd sjukhusfysik			Anskaffning pågår. Uppdelad på flera
	16,0	0,1	upphandlingar både annonserade och
Utrustning H-huset inkl akutröntgen	14,9	0,0	direktupp-handlingar.
			Anskaffning pågår.
FOLKTANDVÅRDSNÄMND			
Dentala unitar och sterilutrustning	5,8	5,8	
Kamerascanner	2,6	1,1	

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

GEMENSAMMA REDOVISNINGSPRINCIPER FÖR REGION ÖREBRO LÄN OCH SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER

Redovisning har skett i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, LKBR, samt rekommendationer och yttranden från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Nedan lämnas information om de principer som tillämpas för några av posterna i resultat- och balansräkningen.

Jämförelsestörande post är poster som sällan förekommer och överstiger 10 mnkr.

Lönekostnader för timanställd personal bokförs enligt kontantprincipen, det vill säga vid utbetalningstillfället. Region Örebro län har bedömt att storleken i allt väsentligt är den samma från månad till månad.

Leasing, i dotterbolagen redovisas leasing som operationell leasing och avser i huvudsak hyrda fastigheter/lokaler. Leasing, inom regionen redovisas leasingavtal som operationell leasing. Regionen har leasingavtal om förmånscyklar till personalen samt avtal om leasing av personbilar för verksamheten. Båda avtalen har avtalstid om tre år. Regionen har inventerat resterande leasingavtal av produkter. Antalet leasingavtal uppgår till knappt 30 stycken och avser främst produkter av mindre värde, t ex kopiatorer, kaffemaskiner och vattenautomater. Även regionens hyreskontrakt för hyrda lokaler redovisas som operationell leasing.

Materiella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärdet med avdrag för avskrivningar. I dotterbolagen har eventuella investeringsbidrag dragits av från investerat belopp. Regionen har erhållit ett investeringsbidrag om 9,1 mnkr. Bidraget redovisas som en långfristig skuld och upplöses/intäktsförs under 5 år, i samma takt som investeringen skrivs av. Lånekostnader aktiveras inte. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Investeringar understigande ett basbelopp tas inte upp som anläggningstillgångar utan redovisas som kostnader.

Avskrivning görs utifrån bedömd livslängd. Följande avskrivningstider har använts:

	Regionen	Koncernen
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	10 – 25 år	–
<i>Maskiner och utrustning</i>		
IT-utrustning	3– 5 år	3–5 år
Medicinteknisk utrustning	3–10 år	3–10 år
Fordon	5 år	5–12,5 år
Övriga inventarier	3–10 år	3–15 år

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för maskiner och inventarier är för regionorganisationen 6,9 år för 2021 och 7,8 år för 2020.

Fastigheter

Komponentavskrivning tillämpas för fastigheter. Fastigheter delas upp i komponenter med olika nyttjandetid. Fastigheter delas upp i följande komponentgrupper. I tabellen anges förslagna riktvärden för respektive komponent.

	Regionen	Koncernen
Mark	ingen avskrivning	ingen avskrivning
Markanläggning	20 år	20 år
Stomme	60 år	60–100 år
Stomkomplettering	30 år	30 år
Yttertak	30 år	20 – 100 år
Fasad	30 år	30 – 100 år
Invändigt ytskikt	20 år	15 – 35 år
Installationer	10 - 30 år	10 – 75 år
Verksamhetsanpassningar och övrigt	10 år	10 – 50 år

Avskrivningstiden för bussdepåer är 33 år.

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för mark, byggnader och tekniska anläggningar är för regionorganisationen 29,8 år för 2021 och 29,7 år för 2020.

Omsättningstillgångar tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet eller det verkliga värdet.

Skuld till personalen för sparade semesterdagar och outtagen övertid, har värderats i löneläge på bokslutsdagen och redovisas inklusive upplupna arbetsgivaravgifter som en kortfristig skuld.

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

REDOVISNINGSPRINCIPER FÖR REGION ÖREBRO LÄN

Immateriell anläggningstillgångar, samtliga tillgångar är förvärvade tillgångar, ingen egenutveckling har skett inom regionen. De immateriella anläggningstillgångarna avser tryggad vattenförsörjning för Karlskoga lasarett, vårdinformationssystem samt del av nytt ekonomisystem. Avskrivningstiden för immateriella anläggningstillgångar följer avtalens nyttjandeperiod. För tryggad vattenförsörjning har avskrivning påbörjats. Avskrivning för ekonomisystem påbörjas år 2022 medan vår informationssystem är pågående investering.

Denna typ av kostnader tillgångsförs endast restriktivt och därför tillämpas en beloppsgräns om 1 miljon kronor i regionen.

Redovisning av pensionsmedelsförvaltning

Pensionsmedelsförvaltningen klassificeras i sin helhet som omsättningstillgång utifrån lagen om kommunal redovisning och bokföring kapitel 6, § 6 och RKR:s rekommendation R7 där det framgår att det är syftet med innehavet som är avgörande för huruvida en finansiell tillgång är att betrakta som omsättningstillgång eller anläggningstillgång. Finanspolicyn, beslutad av regionfullmäktige, tar sikte på att göra avsättningar och tillskapa avkastning som matchar storleken och ökningen av pensionsförpliktelser intjänade efter 1998, det vill säga avsättningen i balansräkningen. För att säkerställa fortsatt effektiv finansförvaltning har policyn kompletterats med riktlinjer, fastställda av regionstyrelsen.

Vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde (marknadsvärde) på bokslutsdagen och redovisas som orealiserad värdeförändring. Värderingen till verkligt värde sker för de instrument som uppfyller villkoren i 7 kapitel, 6 § i LKBR. Undantag gäller instrument enligt 7 kapitel, 7 § i LKBR som inte värderas till verkligt värde.

Det innehav som per 31 december 2021 som ej värderas till verkligt värde är alternativa placeringar och två reverser med det helägda dotterbolaget Region Örebro läns förvaltnings AB.

För 2021 uppgår orealiserade vinster till 601,9 mnkr och orealiserade förluster till 21,1 mnkr. Posterna redovisas som

finansiellt intäkt respektive finansiell kostnad och påverkar årets resultat.

Pensionsavsättningen har beräknats av Skandia enligt RIPS 21.- Riktlinjer för pensionsskultsberäkning; den av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) antagna beräkningsmodellen för pensionsförpliktelser. Pensionsavsättningen redovisas enligt den så kallade blandmodellen i enlighet med LKBR.

Nyintjänade pensionsförmåner från och med 1998 redovisas som avsättning och intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Löneskatt på pensionsskulden redovisas som en post bland avsättningar. I pensionsskultsberäkningen ingår även pensionsskuld för tjänstgörande politiker, varav 10 procent av beloppet och löneskatt redovisas som avsättning och 90 procent redovisas i inomlinjenposten pensionsförpliktelser. Inomlinjenposten pensionsförpliktelser innehåller även löneskatt.

Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna har beräknats av Skandia för tjänstemän. Visstidspensioner för förtroendevalda har beräknats enligt PBF, bestämmelser om pensioner och avgångsersättningar för förtroendevalda samt enligt OPF-KL, bestämmelser om omställningsstöd och pensioner förtroendevalda. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension och där avtalen inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Leasing, inom regionen redovisas leasingavtal som operationell leasing. Regionen har leasingavtal om förmånsnytt till personalen samt avtal om leasing av personbilar för verksamheten. Båda avtalen har avtalstid om tre år. Regionen har inventerat resterande leasingavtal som uppgår till knappt 30 stycken och avser främst produkter av mindre värde, till exempel kopiatorer, kaffemaskiner och vattenautomater.

Förutbetalda intäkter. Villkorade projektbidrag som oftast avser fleråriga projekt intäktsredovisas i takt med projektets kostnader fram till projektets slut. Återstående medel vid projektets slut intäktsbokförs eller återbetalas.

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

REDOVISNINGSPRINCIPER FÖR SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER

I sammanställda räkenskaper ingår helägda bolag samt samägda bolag. För samägda bolag ska regionorganisationen ha ett betydande inflytande, det vill säga när regionens ägarandel uppgår till minst 20 procent. De bolag där varken ägarandel eller balansomslutning uppgår till väsentlig del av regionens skatteintäkter och generella statliga bidrag tas inte med i de sammanställda räkenskaperna.

I de sammanställda räkenskaperna ingår det helägda dotterbolaget Region Örebro läns förvaltnings AB:s koncern, samt det till 50 procent ägda Svealandstrafiken AB. Inga samägda bolag ingår. I årets redovisning har förändring skett i de bolag som ingår i koncernen. I koncernen Region Örebro läns förvaltnings AB har bolaget Länsgården Fastigheter AB avyttrat aktierna i dotterbolaget Bussdepåer i Örebro län till Svealandstrafiken AB. Vidare har man bildat dotterbolaget Örebro Gåsen Fastigheter AB och avyttrat fastigheten Gåsen 7 till det bolaget. Ytterligare ett dotterbolag har bildats inför kommande fastighetsförsäljning. Regionens dotterbolag Svealandstrafiken AB har förutom förvärvet av bolaget Bussdepåer i Örebro län även förvärvat Bettorpsdepån i Örebro AB. Båda bolagen fusionerades in i Svealandstrafiken AB i slutet av året.

De sammanställda räkenskaperna har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering utifrån respektive bolags års- eller koncernredovisning. Med förvärvsmetoden avses att det av regionorganisationen vid förvärvstillfället förvärvade egna kapitalet i dotterföretaget har eliminerats mot posten aktier och andra andelar. Med proportionell konsolidering avses att för de företag som inte är helägda tas endast ägda andelar av räkenskaperna in i de sammanställda räkenskaperna.

I regionorganisationens sammanställda räkenskaper ingår respektive bolags års- eller koncernredovisning som har upprättats med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning. De ingående bolag i underkoncernen som inte har upprättat koncernredovisning har upprättat årsredovisning enligt K2-metoden. Den del av obeskattade reserver som utgör uppskjuten skatt redovisas som avsättning. Resterande del av obeskattade reserver redovisas som eget kapital.

De sammanställda räkenskaperna har upprättats utifrån resultat- och balansräkningarna för regionorganisationen och dotterbolagens års- och koncernredovisningar. Interna mellanhavanden mellan de ingående enheterna har därefter eliminerats.

Vid upprättande av de sammanställda räkenskaperna har den kommunala redovisningslagen varit vägledande. Räkenskapsår har varit kalenderår för alla bolagen. Bolagens årsredovisningar har inte varit fastställda vid konsolideringen.

Pensionsavsättningen i Svealandstrafiken AB är upptagen till det kapitalvärde som erhållits enligt beräkning av KPA Pension.

NOTER TILL RESULTATRÄKNING (mnkr)

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2021	2020	2021	2020
NOT 2 VERKSAMHETENS INTÄKTER				
Patientavgifter hälso- och sjukvård	143,7	144,5	143,7	144,5
Patientavgifter tandvård	139,8	142,9	139,8	142,9
Trafikintäkter	109,3	109,2	109,3	109,2
Övriga avgifter	17,6	23,4	17,6	23,4
Försäljning hälso- och sjukvård, sluten vård	322,8	265,6	322,8	265,6
Försäljning hälso- och sjukvård, öppen vård	163,4	106,2	163,4	106,2
Försäljning hälso- och sjukvård, övrigt	181,5	212,3	181,5	212,3
Försäljning tandvård	62,4	66,1	62,4	66,1
Försäljning utbildning	6,0	5,2	6,0	5,2
Försäljning trafik	223,8	477,1	210,6	226,5
Försäljning medicinska tjänster	106,9	90,2	106,9	90,2
Försäljning av andra tjänster	134,4	193,6	134,4	193,6
Hysesintäkter	179,8		70,9	
Försäljning material och varor	58,2	57,8	58,2	57,8
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	1 604,0	1 276,9	1 601,8	1 271,8
EU-bidrag	10,6	9,6	10,1	9,6
Övriga bidrag	81,4	52,0	81,4	52,0
Övriga intäkter	191,9	186,0	177,3	151,0
Summa verksamhetens intäkter	3 737,5	3 489,3	3 598,1	3 127,9
NOT X VERKSAMHETENS KOSTNADER				
Personalkostnader exkl pensionskostnader	-6 841,1	-6 550,6	-6 570,4	-6 287,2
Pensionskostnader	-1 331,6	-949,2	-1 313,1	-933,7
Köp av huvudverksamhet	-1 476,0	-1 568,1	-1 788,5	-1 645,0
Köp av verksamhetsanknutna tjänster	-484,0	-356,6	-431,3	-301,8
Material och varor	-1 997,3	-1 915,2	-1 997,3	-1 914,7
- varav läkemedel inom läkemedelsförmånen	-823,8	-795,2	-823,8	-795,2
Lämnade bidrag	-258,9	-249,8	-297,2	-287,6
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-230,4	-213,4	-232,4	-218,3
Bolagsskatt/Skattekostnad	-5,6	-10,3	-	-
Övriga verksamhetskostnader *	-1 043,9	-919,4	-1 030,5	-907,3
Summa verksamhetens kostnader	-13 668,8	-12 732,6	-13 660,7	-12 495,6
* Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande tre år				
Minimileasavgifter				
- med förfall inom 1 år	159,5	181,7	44,2	45,3
- med förfall 2 - 5 år	357,0	428,3	77,0	93,2
- med förfall senare än 5 år	179,5	263,0	0,4	4,5
179,5				
I övriga verksamhetskostnader ingår:				
Kostnader för räkenskapsrevision				
Total kostnad för räkenskapsrevision	-1,4	-0,6	-0,6	-0,6
- varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskaperna	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för respektive räkenskapsår.				
Den totala kostnaden för revision uppgår till	-3,7	-3,6	-3,7	-3,6
- varav kostnad för sakkunnigt biträde uppgår till	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2021	2020	2021	2020
NOT X AVSKRIVNINGAR				
Immateriella tillgångar	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Byggnader och anläggningar	-268,5	-220,4	-232,1	-188,9
Maskiner och inventarier	-258,7	-224,5	-212,0	-177,7
Summa avskrivningar	-527,5	-445,2	-444,4	-366,9
NOT X SKATTEINTÄKTER				
Preliminär skatteinbetalning	7 535,1	7 502,4	7 535,1	7 502,4
Preliminär slutavräkning innevarande år	201,9	-117,0	201,9	-117,0
Slutavräkningsdifferens föregående år	32,7	-36,4	32,7	-36,4
Summa skatteintäkter	7 769,7	7 349,0	7 769,7	7 349,0
NOT X GENERELLA STATSBIIDRAG OCH UTJÄMNING				
Inkomstutjämningsbidrag	1 702,2	1 663,9	1 702,2	1 663,9
Regleringsbidrag	211,8	–	211,8	–
Införandebidrag	–	14,9	–	14,9
Kostnadsutjämningsbidrag	8,9	–	8,9	–
Bidrag för läkemedelsförmånen	963,1	909,5	963,1	909,5
Välfärdsmiljarderna utifrån mottagande av flyktingar	–	20,1	–	20,1
Regleringsavgift	–	-72,7	–	-72,7
Kostnadsutjämningsavgift	–	-0,9	–	-0,9
Generella bidrag	179,5	298,3	179,5	298,3
Summa generella statsbidrag och utjämnning	3 065,5	2 833,1	3 065,5	2 833,1
NOT X FINANSIELLA INTÄKTER				
Utdelningar från koncernföretag	13,3	–	13,3	–
Utdelningar på aktier och andelar	42,2	41,5	42,2	41,5
Realiserad vinst på försäljning av finansiella instrument	29,8	0,2	29,8	0,2
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	601,9	236,9	601,9	236,9
- varav pensionsmedelsportfölj	601,8	231,7	601,8	231,7
- varav likviditetsportfölj	0,1	5,2	0,1	5,2
Ränteintäkter	0,5	0,4	2,2	1,6
Ersättning lämnad borgen	0,3	0,9	4,4	3,6
Reavinst försäljning dotterbolag	0,7	–	–	–
Övriga finansiella intäkter	23,0	15,8	23,0	15,8
Summa finansiella intäkter	711,7	295,7	716,8	299,6

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2021	2020	2021	2020
NOT X FINANSIELLA KOSTNADER				
Räntekostnader på lån	-22,2	-23,9	-12,0	-12,9
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-81,6	-112,5	-81,0	-111,5
Förlust vid försäljning av finansiella instrument	-0,3	-30,4	-0,3	-30,4
Orealiserad värdeminskning finansiella instrument, pensionsmedelsportföljen	-21,1	-56,8	-21,1	-56,8
Övriga finansiella kostnader	-1,9	-5,8	-4,6	-5,1
Summa finansiella kostnader	-127,1	-229,4	-119,0	-216,7

Särredovisning

Särredovisning av tandvård är upprättad av förvaltningen Folktandvården och käkkirurgiska klinken vid Universitetssjukhuset Örebro enligt modell som är gemensamt framtagen av regionerna och Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Särredovisningarna finns tillgängliga hos Region Örebro läns centrala diarium, tel 019-602 17 43, centrala.diariet@regionorebrolan.se.

NOTER TILL BALANSRÄKNING (mnkr)

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2021	2020	2021	2020
NOT X IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Redovisat värde vid årets början	24,1	21,8	24,1	21,8
Investeringar	2,3	3,1	2,3	3,1
Avskrivningar	-0,3	-0,8	-0,3	-0,8
Redovisat värde vid årets slut	26,1	24,1	26,1	24,1
Anskaffningsvärde	27,2	24,9	27,2	24,9
Akkumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-1,1	-0,8	-1,1	-0,8
Bokfört restvärde	26,1	24,1	26,1	24,1
NOT X MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR				
Redovisat värde vid årets början	6 736,9	6 263,4	5 577,5	5 343,7
Investeringar	835,4	700,4	549,1	427,7
Anskaffning genom fusion	128,3			
Avskrivningar	-266,5	-220,4	-232,1	-188,8
Redovisat värde av avyttringar	-22,6	-5,2	–	-5,1
Redovisat värde vid årets slut	7 398,0	6 738,2	5 894,5	5 577,5
Anskaffningsvärde	12 248,3	11 339,9	10 214,3	9 666,2
Akkumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-4 850,3	-4 601,7	-4 319,8	-4 088,7
Bokfört restvärde	7 398,0	6 738,2	5 894,5	5 577,5
varav				
byggnader	5 538,6	2 921,6	4 602,7	1 978,8
mark	307,1	202,1	201,9	201,1
markanläggningar	19,2	17,8	18,1	17,8
pågående till- och ombyggnad	1 533,1	3 596,7	1 071,8	3 379,8
Region Örebro läns fastigheter är skattefria verksamhetsfastigheter och är därmed ej åsatta taxeringsvärde förutom de två fastigheterna för folkhögskolor som tillsammans har ett taxeringsvärde på 6,5 mnkr (6,5 mnkr)				
Fastigheterna i Längsgården Fastigheter AB har värderats per 2020-12-31 av en oberoende värderingsman. Värderingen beaktade dels nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden, dels nyligen genomförda transaktioner mellan oberoende parter på en marknad medväsentligen samma förutsättningar. Vid beräkningen av fastighetens nuvärde användes en kalkylperiod på tio år och en diskonteringsränta före skatt samt antagande om hyresutvecklingen anpassad för respektive fastighet och kommun där fastigheten är belägen. Fastigheterna har ett bedömt marknadsvärde på 1 847 miljoner kronor. Den nedskrivning som finns sedan tidigare gjordes 1992 i fastigheten Nikolai 3:313.				
NOT X FORDON/TRANSPORTMEDEL				
Redovisat värde vid årets början	338,0	357,6	4,4	1,8
Investeringar	2,6	24,7	2,5	3,1
Avskrivningar	-45,2	-44,3	-1,1	-0,5
Redovisat värde av avyttringar och uttrangerade anläggningstillgångar	-0,2	–	–	–
Redovisat värde vid årets slut	295,2	338,0	5,8	4,4
Anskaffningsvärde	496,7	505,1	16,7	14,9
Akkumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-201,5	-167,2	-10,9	-10,5
Bokfört restvärde	295,2	338,0	5,8	4,4

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2021	2020	2021	2020
NOT X MASKINER OCH INVENTARIER				
Redovisat värde vid årets början	942,2	728,5	924,7	712,5
Investeringar	340,1	394,4	333,8	389,8
Förvärvade tillgångar vid fusion	16,8			
Avskrivningar	-213,4	-180,4	-210,9	-177,3
Förvärvade avskrivningar fusion	-6,9			
Redovisat värde av avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar	-8,2	-0,3	-3,1	-0,2
Redovisat värde vid årets slut	1 072,0	942,2	1 044,5	924,7
Anskaffningsvärde	2 832,6	2 519,4	2 750,8	2 445,7
Akkumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-1 760,6	-1 577,2	-1 706,3	-1 521,0
Bokfört restvärde	1 072,0	942,2	1 044,5	924,7
varav				
IT-utrustning	121,0	113,1	121,0	113,1
medicinteknisk apparatur	628,8	521,5	628,8	521,5
övriga maskiner och inventarier	322,2	307,6	294,7	290,1
NOT X FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Aktier				
Svealandstrafiken AB	–	–	54,4	54,4
Region Örebro län förvaltnings AB	–	–	10,0	10,0
Tåg i Bergslagen AB	1,1	1,1	1,1	1,1
AB Transitio	1,0	1,0	1,0	1,0
Mälardalstrafik MÅLAB AB	0,1	0,1	0,1	0,1
Scantec AB	2,9	3,0	–	–
Länsmusiken i Örebro AB	0,3	0,3	–	–
Örebro läns flygplats AB	11,5	11,0	–	–
Oslo-Stockholm 2.55 AB	0,1	0,1	–	–
ALMI Företagspartner Mälardalen AB	4,3	3,4	–	–
Alfred Nobel Science Park AB	0,7	0,4	–	–
Länstrafiken Mälardalen AB	0,1	0,1	–	–
Bims KB	0,2	0,2	–	–
Summa	22,3	20,7	66,6	66,6
Andelskapital				
Inbetalt andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening	62,5	62,5	62,5	62,5
Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag	41,5	41,6	41,5	41,6
Kommunalförbundet för Svenskt Ambulansflyg	0,3	0,3	0,3	0,3
Summa	104,3	104,4	104,4	104,4
Långfristiga fordringar				
Svenskt ambulansflyg	20,2	4,1	20,2	4,1
ArkivCentrum Örebro län	0,6	0,7	0,6	0,7
Summa	20,8	4,8	20,8	4,8
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	147,5	129,9	191,8	175,8

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2021	2020	2021	2020
NOT X FÖRRÅD/LAGER				
Hjälpmedel	91,6	92,6	91,6	92,6
Övrigt	17,0	14,2	12,2	9,6
Summa förråd/lager	108,6	106,8	103,8	102,2
NOT X FORDRINGAR				
Kundfordringar	239,6	222,1	241,6	199,0
Fordringar hos staten	218,1	418,2	218,1	418,2
Övriga kortfristiga fordringar	129,9	75,5	8,0	11,1
Mervärdesskatt, skattefri verksamhet	78,1	77,4	78,1	77,4
Förutbetalda kostnader	142,0	167,3	151,2	150,6
Upplupna intäkter	508,8	139,6	519,6	138,2
- varav skatteintäkter	201,8	–	201,8	–
Summa fordringar	1 316,5	1 099,8	1 216,6	994,5
NOT X KORTFRISTIGA PLACERINGAR				
Pensionsmedelsportföljen, fondandelar				
- varav				
räntefonder	1 594,1	1 227,5	1 594,1	1 227,5
svenska aktiefonder	515,8	472,1	515,8	472,0
utländska aktiefonder	1 204,6	969,2	1 204,6	969,2
Alternativa investeringar	301,1	173,5	301,1	173,5
Reverser Region Örebro läns förvaltningsaktiebolag	–	–	182,4	182,4
Banktillgodohavande	73,8	32,5	73,8	32,5
Upplupen ränta reverser	-2,6	–	1,8	1,3
Upplupet prestationsarvode	–	–	-0,8	–
Upplupna returprovisioner	0,8		3,8	3,1
Summa pensionsmedelsportföljen	3 692,4	2 877,8	3 876,5	3 061,5
Överlikviditetsportföljen, fondandelar	602,4	1 000,0	602,4	1 000,0
SUMMA KORTFRISTIGA PLACERINGAR, anskaffningsvärde	4 294,8	3 877,8	4 478,8	4 061,5
Orealiserad värdestegring vid årets slut				
Kvarvarande övervärde från tidigare år	459,1	320,5	459,1	320,5
Orealiserad vinst verkligt värde, pensionsmedelsportföljen	601,8	231,7	601,8	231,7
Orealiserad vinst verkligt värde, överlikviditetsportföljen	0,1	5,2	0,1	5,2
Orealiserad förlust verkligt värde	-21,1	-56,8	-21,1	-56,8
Summa övervärde	1 039,9	500,6	1 039,9	500,6
SUMMA KORTFRISTIGA PLACERINGAR, marknadsvärde	5 334,6	4 378,4	5 518,8	4 562,1
NOT X KASSA OCH BANK				
Handkassor	0,2	0,2	0,2	0,2
Plusgiro/bank	395,8	239,1	363,7	210,8
Summa kassa/bank	396,0	239,3	363,9	211,1

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2021	2020	2021	2020
NOT (X) EGET KAPITAL				
Ingående eget kapital	3 465,0	2 854,0	3 291,9	2 761,7
- varav justering eget kapital		–	–	–
Resultatutjämningsreserv, ökning		51,0	169,0	272,2
Årets resultat		–	756,7	258,0
Summa eget kapital		3 465,0	4 217,6	3 291,9
NOT XX AVSÄTTNING FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE				
<i>Enligt beräkning av Skandia för Region Örebro län och av KPA Pension för dotterbolaget Svealandstrafiken</i>				
Ingående avsättning inklusive löneskatt		4 461,3	4 745,0	4 423,7
Nyintjänad pension		246,7	272,1	246,7
Årets utbetalningar		-92,4	-101,1	-90,1
Ränte- och basbeloppsuppräknings		97,4	62,2	96,4
Ändrat livslängdsantagande		–	255,2	–
Ändring av försäkringstekniska grunder		-9,8	–	-9,8
Övrig post		15,4	21,0	15,4
Förändring av löneskatt		62,7	123,6	62,7
Summa utgående avsättning till pensioner		4 781,3	5 378,0	4 745,0
90 % av förtroendevaldas avsättning, där utbetalning ej påbörjats, överförs till ansvarsförbindelsen	-18,8	-18,8	-18,8	-18,8
Löneskatt	-4,6	-4,6	-4,6	-4,6
Pensionsavsättning överförd från Regionförbundet	13,6	13,6	13,6	13,6
TOTALT AVSATT TILL PENSIONER		4 771,5	5 368,2	4 735,2
NOT XX ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR, UPPSKJUTNA SKATTER				
Uppskjuten skatteskuld avser temporära skillnader mellan byggnadernas bokförda- och skattemässiga restvärden. Avser skatt på obeskattade reserver samt skatt på koncernens redovisade resultat och förvärvade övervärde.				
NOT (X) LÅNGFRISTIGA SKULDER				
Upplåning hos Kommuninvest i Sverige AB,	3 327,1	1 567,1	1 740,8	1 567,1
- varav upplåning för Campus USÖ	503,7	350,1	503,7	350,1
- varav vårdboende	1 300,0	1 050,0	–	–
- varav fordon	178,2	237,8	–	–
Upplåning från övriga kreditinstitut för fordon	108,1	5,8	–	–
Förutbetalda intäkter, offentliga investeringsbidrag	9,1	–	9,1	–
Summa långfristiga skulder	3 336,2	3 210,8	1 749,9	1 917,2
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år	5 år	–	5 år	–
Offentliga investeringsbidrag återstående antal år				
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring, %	0,44	0,61	0,62	0,72
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring, %	0,53	0,65	0,62	0,72
Genomsnittlig räntebindningstid, år	1,85	2,06	1,47	2,07
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	2,55	2,82	2,09	2,84

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2021	2020	2021	2020
Kapitalförfall andel av lån %				
0-1 år	18,0	13,0	0,2	0,1
1-3 år	49,0	46,0	0,7	0,6
3-5 år	28,0	29,0	0,2	0,2
5-10 år	5,0	13,0	0,0	0,1
Över 10 år	1,0	–	0,0	0,0
NOT X KORTFRISTIGA SKULDER				
Leverantörsskulder	895,7	580,5	882,4	512,1
Personalens skatter	117,1	129,4	117,1	129,4
Inlåning från närstående företag	3,9	3,2	200,6	210,4
Skulder till staten	159,9	299,4	159,9	299,4
- varav förutbetalda skatteintäkter	84,3	219,9	84,3	219,9
Kortfristig del av långfristig skuld	378,3	45,7	312,9	12,9
Övriga kortfristiga skulder	35,2	91,5	15,1	64,3
- varav kortfristigt lån	–	53,0	–	53,0
Semesterlöneskuld, komp. övertid m m inkl. soc. avgifter	629,3	605,8	615,0	581,2
Upplupna sociala avgifter	176,5	191,5	171,8	191,5
Upplupna pensionskostnader, avgiftsbestämd del	202,6	198,9	202,6	198,9
Övriga upplupna kostnader	188,0	247,5	180,6	262,8
Förutbetalda intäkter	175,3	186,1	172,0	167,6
Summa kortfristiga skulder	2 961,8	2 579,5	3 030,0	2 630,5
NOT X PENSIONS FÖRPLIKTELSE SOM INTE HAR UPPTAGITS BLAND SKULDERNA ELLER AVSÄTTNINGARNA				
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998				
<i>Enligt beräkning av Skandia</i>				
Ingående ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	4 684,1	4 814,9	4 684,1	4 814,9
Ränte- och basbeloppsuppräknings	62,9	111,2	62,9	111,2
Ändring av försäkringstekniska grunder	137,9	-16,7	137,9	-16,7
Nyintjänad pension	4,1	-6,3	4,1	-6,3
Årets utbetalningar	-233,4	-234,5	-233,4	-234,5
Övrigt	9,2	41,0	9,2	41,0
Förändring av löneskatt	-4,6	-25,5	-4,6	-25,5
Utgående ansvarsförbindelse inkl. löneskatt enligt Skandias beräkning	4 660,2	4 684,1	4 660,2	4 684,1
- varav visstidspensioner inkl löneskatt	5,8	9,4	5,8	9,4

I Region Örebro län fanns tre (2020-12-31 fyra) förtroendevalda med särskilda pensionsutfästelser enligt PBF. Maximal pensionskostnad om visstidsförordnandena respektive uppdragen ej förlängs.

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2021	2020	2021	2020
Tillkommer				
För ädelpersonal enligt uppskattning av Skandia	172,0	182,0	172,0	182,0
Löneskatt	41,7	44,1	41,7	44,1
Pensionsskuld förtroendevalda, 90 % av Skandia beräknat belopp redovisas som ansvarsförbindelse	18,8	18,8	18,8	18,8
Löneskatt	4,6	4,6	4,6	4,6
SUMMA PENSIONSFRÖPLIKTELSE	4 897,3	4 933,6	4 897,3	4 933,6
Aktualitetsgrad			95%	94%
NOT X ÖVRIGA ANSVARSFÖRBINDELSER				
Borgensförbindelser				
<i>Borgensåtaganden kommunala bolag</i>				
Länsgården Fastigheter AB	–	–	1 300,0	1 050,0
Svealandstafiken AB	–	–	344,6	266,5
Örebro läns flygplats AB	82,5	82,5	82,5	82,5
Scantec AB	10,0	10,0	10,0	10,0
<i>Borgensåtaganden övriga</i>				
Transitio AB *)	358,8	219,6	358,8	219,6
Stiftelsen Örebro läns museum	15,1	15,1	15,1	15,1
Stiftelsen Activa	2,6	4,0	2,6	4,0
Svensk scenkonst	0,5	0,5	–	–
Ställda säkerheter (tillgångar med äganderättsförbehåll, bussar)	11,4	14,9	–	–
Summa övriga ansvarsförbindelser	480,9	346,6	2 113,6	1 647,7

* Transitio

Landstinget har 2000-11-29, Landstingsfullmäktige § 156, tecknat en solidarisk borgen såsom för egen skuld för AB Transitio avseende finansiering av spårfordon. Ett avtal om regressrätt har träffats mellan samtliga landsting, vilka har ett direkt eller indirekt ägande i AB Transitio, vilket begränsar landstingets åtagande till att borga för de fordon Tåg i Bergslagen har beställt genom Transitio.

Kommuninvest i Sverige AB

Landstinget har 1993-02-15, Landstingsfullmäktige § 14, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser.

Samtliga 294 kommuner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Örebro läns landstings ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966,1 mnkr och totala tillgångar till 418 679,7 mnkr.

Region Örebro läns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 4 283,3 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 4 353,3 mnkr.

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF)

Som delägare i Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag har Region Örebro län ett åtagande att täcka eventuella förluster. Åtagandet kan uppgå till tio gånger premien. För år 2021 uppgick premien 47,9 mnkr och för år 2020 var premien 48,0 mnkr.

Domar som är avgjorda under år 2021 i dotterbolaget Länstrafiken Örebro AB

Länstrafiken har, som framgått av tidigare årsredovisningar varit part i två olika rättsprocesser i vilka Bolaget har blivit stämt. I den ena processen har Nobina Sverige AB stämt bolaget i frågan om ansvar för biogas till bussar och dess skadebringande verksam på bussar med mera. Den andra processen avser en stämning från Österplan AB avseende ansvar för förorenad mark.

Båda processerna är nu avslutade. Den förstnämnda genom överenskommelse om förlikning enligt vilken Bolaget till Nobina har betalat 1 000 000 kronor, och att parterna står för sina egna rättegångskostnader. Den andra genom att Österplans talan har ogillats av rätten i laga-kraftvunnen dom. Bolaget har fått full ersättning för sina rättegångskostnader i denna process.

NOTER TILL KASSAFLÖDESANALYS (mnkr)

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2021	2020	2021	2020
NOT 21 JUSTERING FÖR EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER				
Avveckling av förråd inom Hälso- och sjukvården		51,0	–	51,0
NOT 22 FÖRSÄLJNING AV MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
<i>Försäljning av fastigheter</i>				
Lindesbergs vårdcentral		4,7	–	4,7
Blankhult, Stenbäcken, Sixtorp, Dovra sjöar		1,2	–	1,2
Försäljning inventarier		–	2,3	–
Summa		5,9	2,3	5,9
NOT 23 INVESTERINGAR I FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Andelar Kommuninvest i Sverige AB		-17,0	–	-17,0
NOT 24 NYUPPTAGNA LÅN				
Reverse Kommuninvest i Sverige AB		–	136,0	650,0
NOT 25 AMORTERING AV LÅN				
Amortering av reverser Kommuninvest i Sverige AB		-46,0	-12,9	-12,9
NOT 26 ÖKNING AV LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR				
Svenskt ambulansflyg, kreditiv		-2,0	-16,0	-2,0
NOT 27 MINSKNING AV LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR				
Kommuninvest i Sverige AB, amortering av revers		17,0	–	17,0
ArkivCentrum, amortering av revers		0,1	0,1	0,1
Summa		17,1	0,1	17,1

Nämndernas förvaltnings- berättelser

REGIONSTYRELSEN INKLUSIVE REGIONKANSLIET

VÄSENTLIGA HÄNDELSE

- Ny servicewebb, vårdgivarwebb och regional utvecklingswebb har lanserats.
- Nytt ekonomisystem har driftsatts och projektet är överlämnat till förvaltning.
- Ny värdegrund för Region Örebro län har beslutats och en tillhörande strategi för integrering av den nya värdegrunden har tagits fram.
- Spridning och genomförande av aktiviteter kopplade till det reviderade programmet för hållbar utveckling har påbörjats.
- Program för digitalisering inom Region Örebro län har beslutats.
- Perioden har fortsatt präglats av pandemin i fråga om att ge stöd till verksamheterna i olika frågor.

NÄMNDENS EFFEKTMÅL

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
			
Effektmål från regionfullmäktige	4	2	

EKONOMI

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020	Budget- avvikelse	Utfalls- avvikelse
Verksamhetens intäkter	163,8	98,3	154,2	65,5	9,6
Verksamhetens kostnader	-2 598,5	-2 708,4	-2 466,5	109,9	-132,0
Finansnetto					
Resultat	-2 434,7	-2 610,1	-2 312,3	175,4	-122,4

Sammanfattande analys

Intäkterna är högre än budget beroende på 20 miljoner kronor i statsbidrag för kostnader kopplade till pandemin. Därtill har 16 miljoner kronor erhållits i statsbidrag för asylsökande som ej är budgeterade. I utfallet för personalkostnader ingår 36 miljoner kronor (inklusive sociala avgifter) för de 2 000 kronor som Region Örebro län betalade ut till alla anställda i juni. På grund av pandemin är kostnader för kurser och konferenser fortsatt låga. Regionkansliet har också haft några vakanser under året.

Övriga kostnader är också lägre än budget. Orsakerna är flera:

- 51 miljoner kronor lägre kostnader jämfört med budget för vårdval hälsoval. Antalet listade har endast ökat med 960 personer. Ersättningen för besök höjdes med 43 procent i samband med budget 2021 och besöken har ökat med 53 000 stycken till 768 111. Utbetalad ersättning är ändå lägre än budget.
- 31 miljoner kronor lägre kostnader för implementering av VISUS på grund av omplanering av projektet samt för nationella tjänster på grund av ännu ej genomförda aktiviteter.
- 25 miljoner kronor för åtgärder för minskade kostnader inom administrationen.
- 6 miljoner kronor i lägre kostnader för läkemedel jämfört med budget.

Kostnader för köpt digital utomlänsvård har ökat med 4 miljoner kronor jämfört med 2020 och uppgår till 26 miljoner kronor vilket är 3 miljoner kronor över budget.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Åtgärder för att reducera kostnader inom administrationen har vidtagits under perioden 2019 till 2021 enligt de planer som upprättades under 2019. Ytterligare åtgärder förväntas inte behövas i nuläget.

PRODUKTIONS- OCH NYCKELTAL

Hälsovalsenheten

Nedanstående tabeller redovisar antal personer per åldersgrupp som är listade på vårdcentraler i länet. Av tabellen framgår att samtliga grupper ökat mellan åren utom 0–4 år som tvärtom minskat. Totalt ökade antalet listade med 0,3 procent mellan åren. Åldersgruppen 80 år och äldre ökar mest.

Per åldersgrupp/ samtliga vård- centraler	Antal listade dec 2020	Antal listade dec 2021	Differens i antal	Differens i % per ålders- grupp
0–4 år	17 255	17 031	-225	-1,3
5–64 år	222 986	222 436	450	0,2
65–79 år	48 937	49 083	146	0,3
80–	16 854	17 442	588	3,5
Summa	306 032	306 992	960	0,3

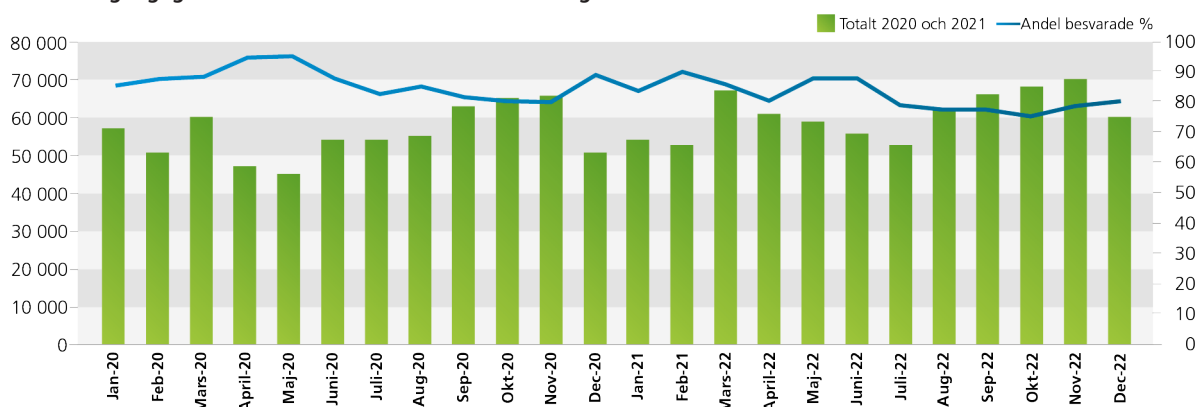
Nedanstående tabell visar antal och andel listade per åldersgrupp och länsdel i december 2021. Ökning av antalet listade rör främst länsdel Örebro och söder, +1 284 listade, medan länsdel norr och väster minskar antalet listade, -324 listade. Mest minskar antal listade i länsdel norr.

Av tabellen nedan framgår hur åldersstrukturen ser ut i varje länsdel. Länsdel Örebro har en högre andel listade i gruppen 5–64 år än övriga länsdelar. Länsdelarna norr, söder och väster har en högre andel listade i grupperna 65–79 år och 80 år och äldre än länsdel Örebro.

December 2021	0-4 år		5-64 år		65-79 år		80 år och äldre		Summa	
Länsdel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Norr	2 295	5,0%	31 219	68,0%	9 100	19,8%	3 323	7,2%	45 937	100%
Söder inkl Pålshöda	2 702	5,7%	33 417	70,8%	8 293	17,6%	2 816	6,0%	47 228	100%
Väster	2 242	4,9%	31 671	69,0%	8 616	18,8%	3 362	7,3%	45 891	100%
Örebro inkl Haga, Lekeberg och Vävalla	9 787	5,8%	127 134	75,7%	23 074	13,7%	7 942	4,7%	167 936	100%
Summa	17 026	5,5%	223 436	72,8%	49 083	16,0%	17 443	5,7%	306 992	100%

Tillgänglighet vårdcentraler inom Hälsoval Örebro län

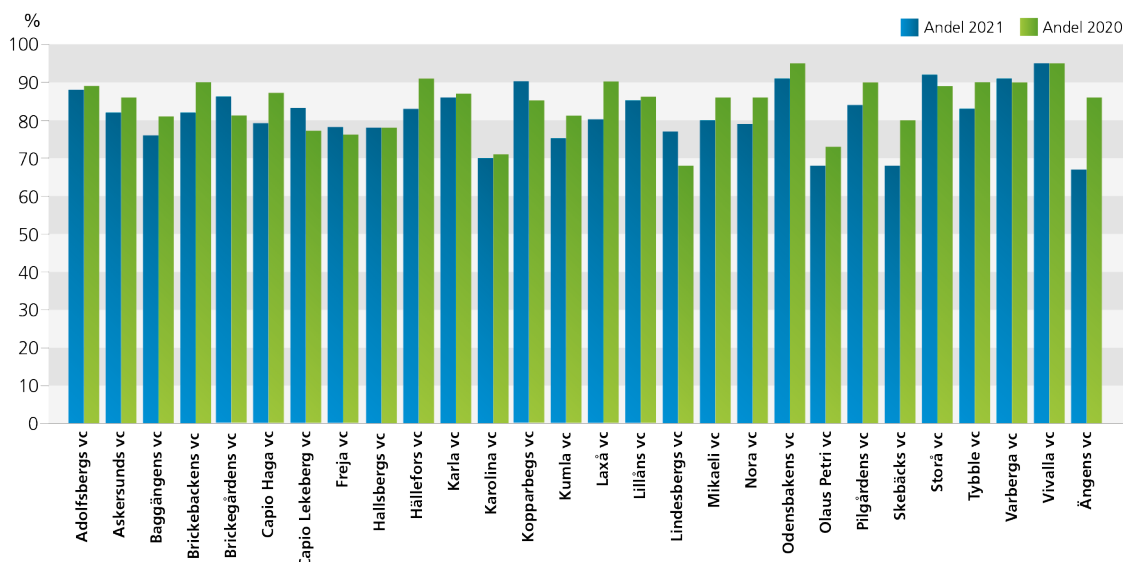
Telefontillgänglighet: Andel besvarade samtal samma dag. Medelvärde alla vårdcentraler inom Hälsoval Örebro län

Under 2021 ökade antalet besvarade telefonsamtal med 3 procent till 589 924 samtal. Antalet inkomna samtal ökade under samma period med 9 procent till 727 331

samtal vilket innebär att andelen besvarade samtal minskade från 86 procent till 81 procent.

Andel vårdgarantibesök inom 3 dagar. Medelvärde alla vårdcentraler inom Hälsoval Örebro län.

Under 2021 var antalet kontakter som bedömts vara vårdgarantikontakter och där det finns en dokumenterad medicinsk bedömning 139 656 vilket är en ökning med

5 procent. Andelen patienter som fått komma inom 3 dagar har dock minskat från 84 procent 2020 till 80 procent 2021.

HR-STATISTIK

Årsarbetare	Per 31 dec 2021	Per 3 dec 2020	Förändring	Förändring (%)
Antal tillsvidareanställda	99,0	104,0	-5,0	-4,8
- varav kvinnor	78,0	79,0	-1,0	-1,3
- varav män	21,0	25,0	-4,0	-16,0

Antalet tillsvidareanställda per december har minskat mellan åren vilket främst beror på att vakanta tjänster inte återbesatts som en del i åtgärder för att minska administrativa kostnader. I december 2019 var antalet årsarbetare 110,8 vilket innebär en minskning med 11,8 personer jämfört med december 2021. Av dessa har fyra utredartjänster flyttat över till Hälso- och sjukvårdsförvaltningen under 2021. Tittar man på medelvärdet för antalet tillsvidareanställda under 2021 jämfört med 2020 har antalet minskat med 6,8 årsarbetare.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2021	Jan-dec 2020	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	3,3 %	3,1 %	0,2
- varav kvinnor	2,0 %	3,1 %	-1,1
- varav män	7,0 %	3,2 %	3,8
- varav korttidssjukfrånvaro	0,6 %	1,1 %	-0,5
- varav långtidssjukfrånvaro	2,7 %	2,0 %	0,7

Eftersom antalet anställda är förhållandevis få på regionkansliet så får enskilda medarbetares sjukfrånvaro stor genomslagskraft. Den totala sjukfrånvaron är 3,3 procent vilket är en ökning med 0,2 procentenheter. Det är framförallt långtidssjukfrånvaron som ökat mellan åren. Pandemin har så klart haft påverkat sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron för regionkansliet är knappt hälften så hög jämfört med hela Region Örebro län.

FRAMTIDA UTMANINGAR

- Kompetensförsörjningen inom Region Örebro län.
- Fortsatt utveckling inom digitalisering.
- Att hantera olika behov och krav samtidigt.
  - Verksamheternas ekonomier i balans och samtidigt möta invånarnas och samhällets behov och förutse och anpassa sig till förändringar i omvärlden.
  - Detta skapar ett ökat tryck på att effektivisera verksamheter, men samtidigt att kunna säkerställa en god arbetsmiljö.
- Implementering av det reviderade programmet för hållbar utveckling.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMND

VÄSENTLIGA HÄNDELSE

- Covid-19 - andra och tredje vågen har krävt omfattande resurser.
- Uppskjuten vård och utmaningar med att ta igen den planerade specialistvården.
- Vaccination mot covid-19.
- H-huset, Universitetssjukhuset Örebro, har öppnat för patienter där majoriteten av verksamheterna från A-huset har flyttat in.
- Omställningen till nära vård.
- Ökat söktryck i den ordinarie vården.
- Arbete pågår för att få en ekonomi i balans.
- Ny organisation inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen innebär stora förändringar.

NÄMNDENS EFFEKTMÅL

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
	●	◆	■
Effektmål från regionfullmäktige	2	1	2

- Effektmål 2, att länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård med koppling till indikatorer som redovisar försämrade tillgänglighet.
- Effektmål 11, att Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning med indikatorn att nämnden ska redovisa ett resultat i balans.

Måluppfyllelse har inte uppnåtts för dessa effektmål.

EKONOMI

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020	Budget-avvikelse	Utfalls-avvikelse
Verksamhetens intäkter	3 787,3	2 594,9	3 275,6	1 192,4	511,7
Verksamhetens kostnader	-10 240,6	-8 979,7	-9 534,2	-1 260,9	-706,4
Finansnetto	-8,8	-7,7	-7,2	-1,1	-1,6
Resultat	-6 462,1	-6 392,5	-6 265,8	-69,6	-196,3

Sammanfattande analys

Resultatet 2021 visar en negativ budgetavvikelse med 70 miljoner kronor. Detta är betydligt bättre än vad prognoserna under året bedömdes till. Senaste prognosen var ett underskott på 250 miljoner kronor.

Den stora avvikelsen jämfört med den senaste prognosen beror främst på de statsbidrag som regionen erhöll under december månad som var betydligt högre än tidigare. Det var framförallt testningen av covid-19 som låg på en hög nivå i december vilket resulterade i hög ersättningsnivå. Dessutom gjordes en korrigering i december av bokförda sociala avgifter under året, vilket innebar ett förbättrat resultat för nämnden med cirka 30 miljoner kronor.

Nettokostnadsökningen uppgår till 3,1 procent jämfört med 2020. Om man exkluderar nettoeffekten av covid-19 uppgår nettokostnadsökningen till 7,1 procent.

De beslutade åtgärderna i budget 2021 för en ekonomi i balans på totalt 80 miljoner kronor har inte varit möjliga att genomföra under året med anledning av pågående pandemi.

Mot bakgrund av detta uppvisar områdena underskott rensat från effekten av covid-19 enligt följande:

Nära vård -60 miljoner kronor, specialiserad vård -192 miljoner kronor, område psykiatri -22 miljoner kronor och områdesgemensamt +204 miljoner kronor.

I budget 2021 fördelades en intern budgetförstärkning till områdena vilket medförde ett budgeterat underskott på totalen med 377 miljoner kronor. Detta korregerades med 117 miljoner kronor med anledning av hantering av kostnader inom hälsovalet.

Det totala nettoöverskottet av covid-19 uppgår till 432 miljoner kronor, där intäkterna uppgår till 936 miljoner kronor och kostnaderna till 504 miljoner kronor.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Samtliga områden inom hälso- och sjukvårdsnämnden har haft uppdrag att under 2021 reducera sina kostnader med 1 procent, ytterligare reduceringsuppdrag har även funnits inom specialiserad vård med 0,5 procent. Uppdragen skulle ha motsvarat en kostnadsreducering med totalt 80 miljoner kronor vid full effekt.

Belastningen inom vården, med anledning av pandemin, har inneburit begränsade möjligheter att genomföra de beslutade åtgärderna under detta år. Arbetet med en ekonomi i balans kommer fortsätta under 2022 och även påföljande år.

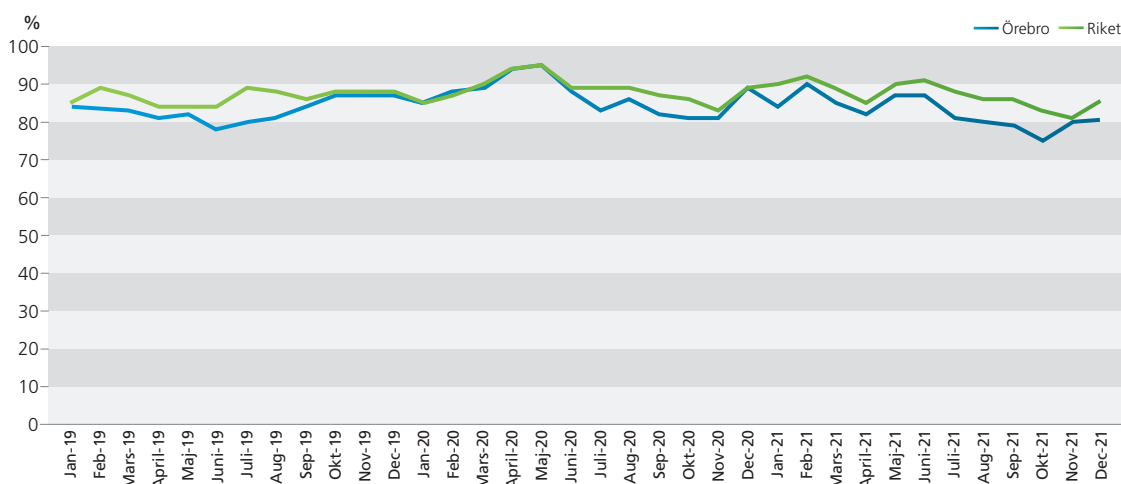
PRODUKTIONS- OCH NYCKELTAL

Tillgänglighet

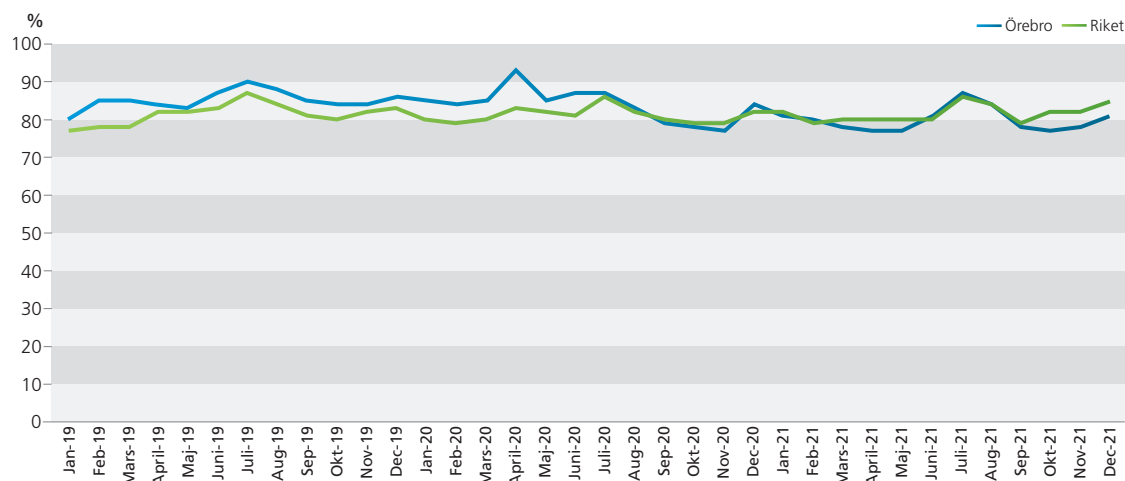
Dataunderlaget gäller fram till november 2021. Privata aktörer ingår i primärvårdens statistik, dock ingår inte privata aktörer i specialistvårdens statistik från och med januari 2021.

- Telefontillgängligheten var i november 80 procent, att jämföra mot rikets 81 procent.
- Andel med medicinsk bedömning inom tre dagar var i november 78 procent, att jämföra mot rikets 82 procent.
- Måluppfyllelse till vårdgarantilagens första besök till läkare inom den specialiserade vården var i november 2021 76 procent, att jämföra mot rikets 77 procent.
- Måluppfyllelse till vårdgarantilagens operation/behandling var i november 2021 48 procent, jämfört med 61 procent i riket.
- Andelen patienter som ännu väntar inom sitt medicinska måldatum för återbesök till läkare inom specialistvården var i november 82 procent, att jämföra mot rikets 79 procent. Återbesöken ingår inte i vårdgarantin, men är siffror som både rapporteras och följs nationellt.
- Från och med januari 2021 baseras måluppfyllelse för vårdgarantin på en ny mätmodell. Catio ingår inte i underlaget för året 2021. Detta gäller samtliga diagram nedan för den specialiserade vården.

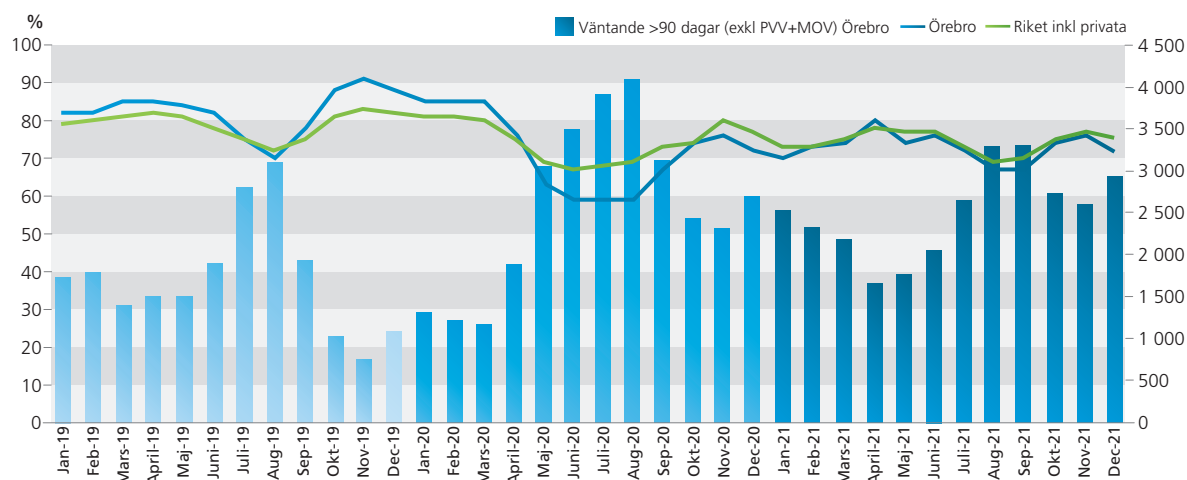
Telefontillgänglighet, andel besvarade samtal samma dag, primärvård inkl privata vårdcentraler

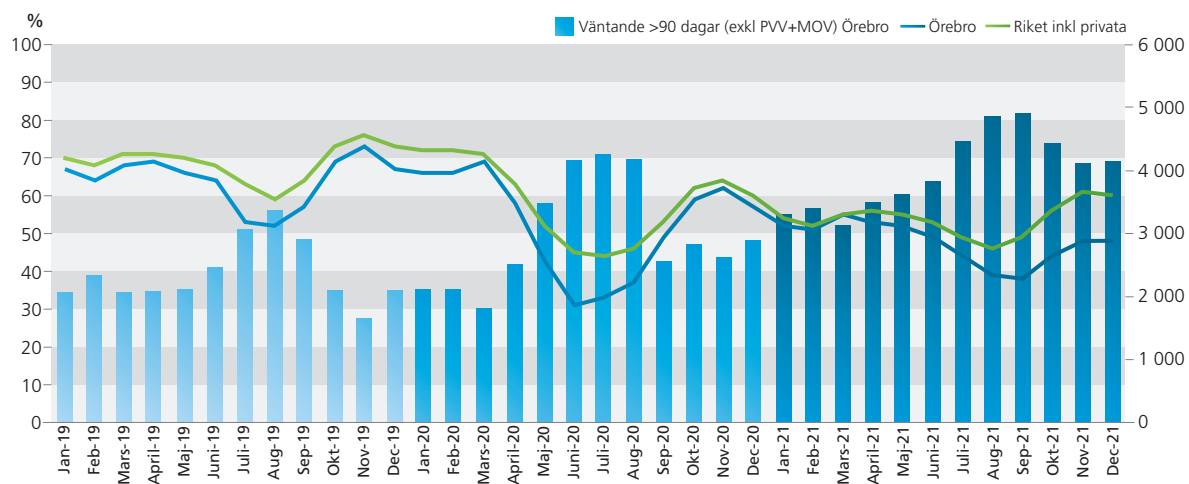
Medicinsk bedömning, andel inom 3 dagar, primärvård inkl privata vårdcentraler

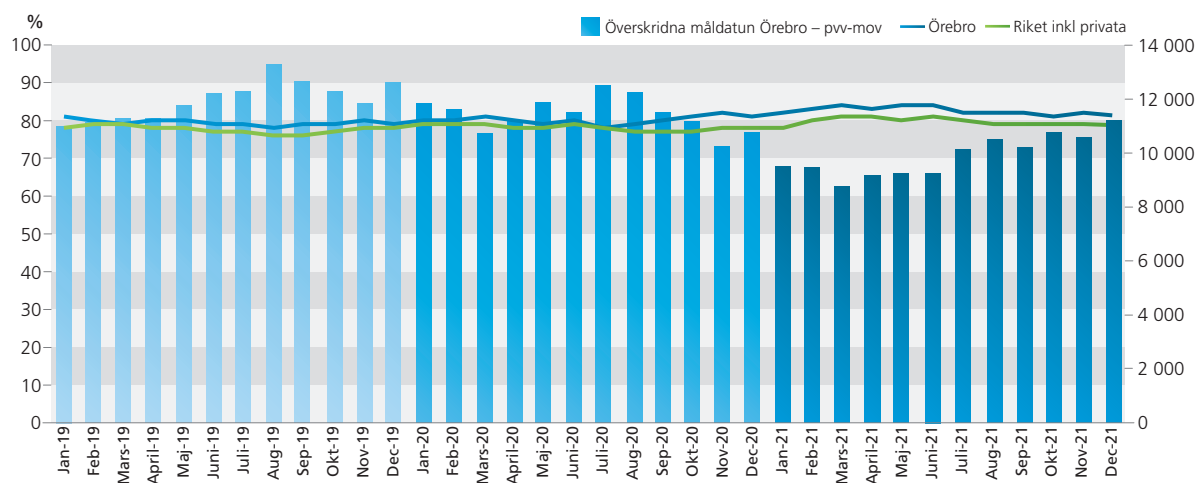
Måluppfyllelse vårdgaranti första besök, specialistvård

Måluppfyllelse vårdgaranti operation/behandling

Måluppfyllelse återbesök specialistvård

	Utfall 2021	Utfall 2020	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal läkarbesök	666 344	623 755	42 589	6,8
Antal behandlingsbesök	837 315	788 121	49 194	6,2
Antal operationer	31 283	29 609	1 674	5,7
Antal operationstimmar	22 800	21 217	1 583	7,5
Antal DRG-poäng	40 686	39 213	1 473	3,8

Produktionen har påverkats på olika sätt från och med pandemins start 2020. En jämförelse mot motsvarande period föregående år ger inte en helt rättvis bild på grund av detta. För att jämföra ut pandemins påverkan görs därför jämförelser mot ackumulerat genomsnittligt resultat för år 2020 för produktionsnyckeltalen.

Läkarbesök

Genomförda läkarbesök inom Habilitering och hjälpmedel ökade med 17,2 procent (+544) om man jämför resultatet till och med december 2021 mot ackumulerat genomsnitt 2020. Genomförda läkarbesök inom primärvården ökade med 6,2 procent (+16 020) vid motsvarande jämförelse och specialistvårdens genomförda läkarbesök ökade med 7,2 procent (+26 025) vid en jämförelse 2021 mot ett ackumulerat genomsnitt för år 2020. På totalen ökade läkarbesöken med 6,8 procent (+42 589).

Behandlingsbesök

Genomförda behandlingsbesök till och med december 2021, inom Habilitering och hjälpmedel, jämfört mot ackumulerat genomsnitt 2020, ger en ökning 2021 med 14,8 procent (+8 711). Motsvarande siffra för primärvården ger en ökning med 3,6 procent (+15 095) och för specialistvården resulterar motsvarande jämförelse i en ökning med 8,1 procent (+25 388). En liknande jämförelse för totala antalet behandlingsbesök 2021 jämfört mot ackumulerat genomsnitt 2020 ger en ökning på 6,2 procent (+49 194).

Operationer

Antal utförda operationer var fram under 2021 31 283, vilket är en ökning med 1 674 operationer (5,7 procent) om man jämför mot ackumulerat genomsnitt för 2020. Den totala operationstiden under 2021 var 22 800 timmar. Operationstiden har ökat med 7,5 procent (+1 583 timmar) om man jämför mot ackumulerat genomsnitt för 2020. Andelen operationer i öppenvården var under 2021 samma som för år 2020, 61 procent.

Andelen opererade utomlänspatienter har minskat, från 16 procent år 2019, till 15 procent år 2020 och nu år 2021 var andelen opererande utomlänspatienter 14 procent. Andelen akuta operationer var för 2021 19 procent, jämfört med 19 procent år 2020. Andel operationer som utförs i anestesi minskar, under år 2019 var andelen 52 procent, år 2020 50 procent och 2021 var andelen 48 procent.

DRG-poäng i somatisk slutenvård

Ackumulerat antal DRG poäng inom den somatiska slutenvården var 2021 40 686. Jämfört med ackumulerat genomsnitt för 2020 är detta en ökning med 3,8 procent (+1 473 poäng).

Genomsnittspoäng/vårdtillfälle har ökat med 2,7 procent mellan 2021 och 2020 och antal vårdtillfällen har ökat med 1 procent (+389). Då covid-19-diagnoser har saknat DRG tillhörighet fram till januari 2021 har vårdtillfällen för covid-19-patienter fått DRG-poäng noll för år 2020. För att kompensera för detta har dessa covid-19-vårdtillfällen fått snittpoängen för övriga DRG-satta vårdtillfällen under samma period.

HR-STATISTIK

Årsarbetare	Per 31 dec 2021	Per 31 dec 2020	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal tillsvidareanställda	7 889,7	7 707,6	182,1	2,4
- varav kvinnor	6 438,8	6 309,0	129,8	2,1
- varav män	1 450,9	1 398,6	52,3	3,7

Antalet tillsvidareanställda årsarbetare har ökat med 182 stycken. Ökningen har framförallt skett gällande läkare (ST-läkare) och undersköterskor. Andra yrkesgrupper där det skett en ökning är bland annat biomedicinska analytiker, psykologer och fysioterapeuter.

En ökning har även skett inom handläggarkategorierna med 30 stycken årsarbetare samt en viss ökning gällande chefer. Förklaringar kan dels vara konsekvenser av omorganiseringen inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen då vissa roller förändrats, dels förändringar mellan förvaltningarna inom Region Örebro län.

En minskning om cirka 30 stycken tillsvidareanställda har skett gällande sjuksköterskor, både allmänsjuksköterskor och specialistsjuksköterskor.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2021	Jan-dec 2020	Föränd- ring (%- enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	6,2 %	6,6 %	-0,4
- varav kvinnor	6,7 %	7,1 %	-0,4
- varav män	3,9 %	4,3 %	-0,4
- varav korttidsjukfrånvaro	2,7 %	3,0 %	-0,3
- varav långtidsjukfrånvaro	3,5 %	3,5 %	0,0

Både kort- och långtidsfrånvaron har minskat totalt sett 2021 jämfört med 2020. Detta trots en periodvis hög korttidsfrånvaro under 2021. Hälso- och sjukvården närmar sig ett mer normaliserat läge gällande sjukfrånvaron jämfört med 2020. Under slutet av 2021 och i början av 2022 har det dock varit en hög korttidsfrånvaro.

FRAMTIDA UTMANINGAR

- Fortsatt hög smittspridning av covid-19, eventuellt nya mutationer av viruset samt den framtida vaccinations-täckningen.
- Förmåga att ta igen vård som har fått vänta är helt beroende av pandemins fortsatta utveckling.
- Fortsatt omställning till mer nära vård.
- Att patienten lotsas till rätt vårdnivå och att väntetiden till en första vårdkontakt hålls nere.
- Att klara bemanning och kompetensförsörjning på lång sikt.
- Att uppnå en ekonomi som är i balans.

FORSKNINGS- OCH UTBILDNINGSNÄMND

VÄSENTLIGA HÄNDELSE

- Region Örebro läns forsknings- och utbildningsuppdrag har kunnat genomföras även under andra året av pandemin.
- Legitimationsgrundande läkarprogram har startat vid Örebro universitet.
- Samordnat utbildningsstöd för läkares utbildningstjänster inom regionen har överförs till forskning och utbildnings ansvarsområde och införandet av bastjänstgöring (BT) för läkare har genomförts och BT-läkare har rekryterats.
- En regional life science-strategi samt en ny utbildningsstrategi har beslutats för Region Örebro län under året. Båda sträcker sig fram till 2030.
- Rekrytering av kliniskt verksam professorer och lektorer, i samverkan med Örebro universitet, har skett inom prioriterade och strategiska områden.
- En översyn av universitetssjukvårdsenheter har inletts samt förberedelser för kommande nationella ALF-utvärdering av den kliniska forskningen har påbörjats

NÄMNDENS EFFEKTMÅL

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
	●	◆	■
Effektmål från regionfullmäktige	2	2	

EKONOMI

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020	Budget-avvikelse	Utfalls-avvikelse
Verksamhetens intäkter	162,8	157,5	146,3	5,3	16,5
Verksamhetens kostnader	-286,0	-281,0	-267,3	-5,0	-18,7
Finansnetto	-0,3	0,0	-0,3	-0,3	0,0
Resultat	-123,5	-123,5	-121,3	0,0	-2,2

Sammanfattande analys

Det bokförda resultatet för 2021 uppvisar ett nollresultat. Inför 2021 togs ett nationellt beslut att medel avseende ALF-forskning fick föras med över årsskiftet till 2021, vilket gjordes med 9 miljoner kronor. Även till detta årsskifte togs ett nationellt beslut att medel avseende ALF-forskning får föras med över årsskiftet till 2022, vilket gjordes med 11 miljoner kronor.

Lönekostnadsökningstakten på 6,7 procent är kopplat till ett större antal lektorer och professorer med förenade anställningar och fler forskningsförordnanden.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Forsknings- och utbildningsnämnden har en ekonomi i balans, ingen handlingsplan krävs. Arbete för att effektivisera och reducera kostnader sker ständigt, samtidigt som verksamheten är under uppbyggnad och befinner sig i en utvecklingsfas.

PRODUKTIONS- OCH NYCKELTAL

Nyckeltal för forsknings- och utbildningsnämnden följer nationella riktlinjer för forskningsboksut. Forskningsproduktion mäts bland annat i antal publikationer per år, akademisk kompetens bland medarbetarna och antal aktiva forskningsprojekt. Detta redovisas löpande på regionens externa webb samt i några av indikatorerna i verksamhetsberättelsen.

HR-STATISTIK

Årsarbetare	Per 31 dec 2021	Per 31 dec 2020	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal tillsvidareanställda	90,3	82,8	7,5	9,1
- varav kvinnor	67,3	61,8	5,5	8,9
- varav män	23,0	21,0	2,0	9,5

Tabellen visar medarbetare med anställning inom Område forskning och utbildning i Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Medarbetare som delar sin tid med forskning- och utbildningsuppdrag och klinisk tjänst visas inte här.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2021	Jan-dec 2020	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	2,7 %	4,5 %	-1,8
- varav kvinnor	3,2 %	4,7 %	-1,5
- varav män	1,2 %	3,8 %	-2,6
- varav korttidssjukfrånvaro	0,9 %	1,3 %	-0,4
- varav långtidssjukfrånvaro	1,8 %	3,2 %	-1,4

FRAMTIDA UTMANINGAR

- Att öka forskningsaktivitet i generellt sett pressade verksamheter avseende uppdrag, kompetensförsörjning och ekonomi.
- Att säkra och vidareutveckla en högskolemässig utbildningsmiljö i de kliniska verksamheter och kunna möta omställning av läkarutbildningen på grund- och specialistutbildningsnivåerna.
- Forskningsförankring av nära vård och kommunal hälso- och sjukvård samt folkhälsa.
- Utveckla det forskningsnära innovationsstödet samt life science strategin med avseende på precisionsmedicin och precisionshälsa.
- Återuppta internationalisering av forsknings- och utbildningsuppdraget.

FOLKTANDVÅRDSNÄMND

VÄSENTLIGA HÄNDELSE

- Pandemins påverkan av tandvården och ekonomin.
- Framtagandet och implementeringen av Folktandvårdens resursfördelningsmodell.
- Digitala utvecklingen, nya utrustningar och nya tjänster.
- Samarbete med Suntarbetsliv kring friskfaktorer.

NÄMNDENS EFFEKTMÅL

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
	●	◆	■
Effektmål från regionfullmäktige	1	3	1

Större negativ avvikelse från målnivån avser effektmål 11, att Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning med indikatorn att nämnden ska redovisa ett resultat i balans, där måluppfyllelse inte har uppnåtts.

EKONOMI

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020	Budget- avvikelse	Utfalls- avvikelse
Verksamhetens intäkter	436,7	484,5	448,6	-47,8	-11,9
Verksamhetens kostnader	-448,9	-482,4	-470,9	33,5	22,0
Finansnetto	-2,9	-3,2	-3,1	0,3	0,2
Resultat	-15,1	-1,1	-25,4	-14,0	10,3

Sammanfattande analys

Folktandvårdens resultat år 2021 är -15 miljoner kronor. Budgetavvikelsen är -14 miljoner kronor. Föregående år var resultatet -25 miljoner kronor, exklusive regionbidrag. Intäkterna har minskat med 2,6 procent i jämförelse med samma period föregående år och kostnaderna har minskat med 4,7 procent. Intäkterna är 48 miljoner kronor lägre än budget och kostnaderna är 34 miljoner kronor lägre än budget. Det har varit mindre tid med patienter under året än vad som är budgeterat och därmed är också färre behandlingsåtgärder utförda. Färre behandlingsåtgärder leder till lägre intäkter. Det har också varit färre startade och avslutade behandlingar i specialisttandvården. Det är en högre andel obokade tider än vad som var planerat, vilket leder till

intäktsbortfall. Obokad tid är tid som har varit planerad för patientbehandling, men som inte har blivit bokad. Den pågående pandemin gör också att patienter väljer att inte komma till Folktandvården för undersökning och behandling i samma utsträckning som tidigare.

Det har varit färre behandlare i tjänst än vad som är budgeterat under år 2021. Det är främst i yrkeskategorierna tandläkare och tandsköterskor som personal har slutat. De behandlare som har avslutat sin tjänst har arbetat i några år och är erfarna behandlare. De som rekryteras kommer i stor utsträckning från nyligen avslutad utbildning. Intäkterna är lägre än budget då det är färre behandlare som utför patientarbete och när erfarna behandlare ersätts av nyutbildade blir det en lägre intäktsnivå under en tidsperiod.

Personalkostnaderna är lägre än budget då färre personer har varit i tjänst. Personalkostnaderna är också lägre än föregående år då det har varit färre anställda i Folktandvården under år 2021.

Investeringarna följer i stort sett budgeterad plan men förseningar i byggnationer innebär att investeringar kan komma att överföras till 2022.

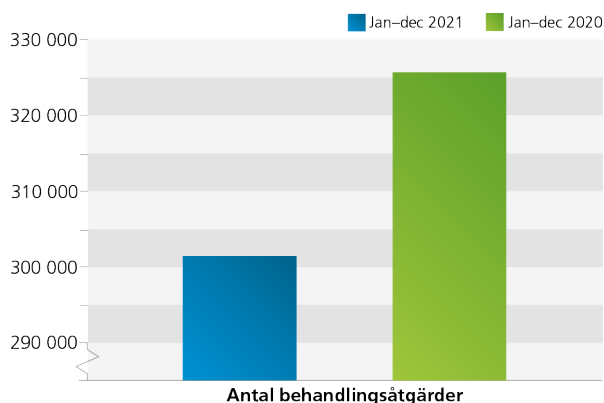
Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Åtgärder är genomförda utifrån flertalet områden i den ekonomiska handlingsplanen under 2021. Det sammanfattade resultatet av åtgärderna är att de totala kostnaderna inom Folktandvården har kunnat minska med cirka 12 miljoner kronor under 2021.

1. Kostnaderna för inköp av tandtekniska tjänster från externa leverantörer har minskat med 1,6 miljoner kronor.
2. Digitalisering av flöden för kallelser och införande av e-faktura har inneburit minskade kostnader med sammanlagt 2,3 miljoner kronor.
3. Minskning av personalkostnader för yrkeskategori tandvårdsbiträden uppgår till 3,9 miljoner kronor under 2021.
4. Kostnaderna för inköp av tandvårdsförbrukningsmaterial har minskat med 1,9 miljoner kronor under 2021.
5. Sjuklönekostnaderna har minskat med 1,5 miljoner kronor under 2021 till följd av något lägre sjukfrånvaro jämfört med föregående år.
6. Kostnaderna för ledningsorganisationen har minskat med 0,7 miljoner kronor under 2021.

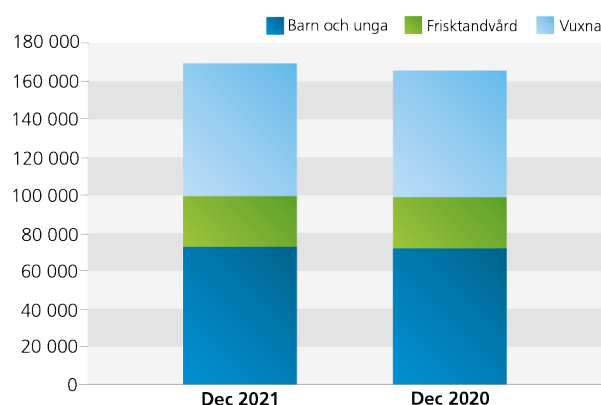
PRODUKTIONS- OCH NYCKELTAL

Antal utförda behandlingsåtgärder januari–december

Det är färre behandlingsåtgärder utförda under år 2021 än det var föregående år. Det är en minskning i samtliga åtgärdsgrupper förutom bettfysiologiska åtgärder, där det är en liten ökning av antalet i jämförelse med föregående år.

Antal patienter hos Folktandvården

Det är fler personer som är patienter hos Folktandvården per december 2021 än det var vid samma tidpunkt föregående år.

HR-STATISTIK

Årsarbetare	Per 31 dec 2021	Per 31 dec 2020	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal tillsvidareanställda	510,8	572,9	-62,1	-10,8
- varav kvinnor	449,5	504,6	-55,1	-10,9
- varav män	61,3	68,3	-7,0	-10,2

Antalet tillsvidareanställda har minskat kraftigt i jämförelse med föregående år. Minskningen har främst skett i yrkesgrupperna tandsköterska och tandläkare. Efter beslut under

2020 har Folktandvården under våren också avslutat de sista anställningarna för yrkesgruppen tandvårdsbiträden.

På grund av pandemin har rekryteringsmöjligheterna försvårats då det i perioder varit svårt att ta emot intresserade sökande i fysiska möten. Det var även få sommarjobbssökande jämfört med tidigare år innan pandemin vilket lett till att färre personer har sökt annonserade tjänster efter avslutad utbildning.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2021	Jan-dec 2020	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	7,6 %	7,8 %	-0,2
- varav kvinnor	7,9 %	8,1 %	-0,2
- varav män	5,1 %	5,4 %	-0,3
- varav korttidssjukfrånvaro	3,1 %	3,5 %	-0,4
- varav långtidssjukfrånvaro	4,5 %	4,3 %	0,2

Den totala sjukfrånvaron har minskat jämfört med 2020. Korttidsfrånvaron har minskat medan långtidsfrånvaron har ökat något. Under året startade ett samarbete med Suntarbetsliv där fokus ligger på att arbeta med friskfaktorer i syfte att minska korttidsfrånvaron. Arbetssättet med att fokusera på friskfaktorer är ett långsiktigt arbete som kommer involvera all personal. Fackliga företrädare har deltagit i samt fått information om processen med friskfaktorer.

FRAMTIDA UTMANINGAR

- Kompetensförsörjningen, framförallt av legitimerad personal.
- Diskutera frågan "Vad är tillgänglighet?" för att kunna fatta beslut om värdet i att alla kliniker ska finnas kvar med hänsyn taget även till arbetsmiljö, patientsäkerhet och ekonomi. Samtal bör föras kring om mobila och/eller digitala alternativ kan stilla ett behov/upplevt behov av tillgänglig tandvård.
- Genomförande av den beslutade ekonomiska handlingsplanen för att nå en ekonomi i balans.
- Fortsatt utveckling av automationer och AI (artificiell intelligens).
- Ökad användning av befintliga digitala tjänster.
- Samarbete med Suntarbetsliv kring friskfaktorer.

SERVICENÄMND

VÄSENTLIGA HÄNDELSE

- Vårdverksamheternas inflyttning i H-huset.
- Implementering av nytt ekonomi- och inköpsystem.
- Omställningen på grund av pandemin med:
  - Uppbyggnad och drift av vaccinationsnoderna.
  - Kraftigt ökad efterfrågan av städtjänster och vårdnära service (VNS).
  - Ny verksamhet med att producera PCR-kit.
  - Fortsatt utbyggnad och support för verksamheternas omställning till distansarbete.

NÄMNDENS EFFEKTMÅL

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
	●	◆	■
Effektmål från regionfullmäktige	2		

EKONOMI

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020	Budget-avvikelse	Utfalls-avvikelse
Verksamhetens intäkter	2 059,1	2 058,3	1 990,0	0,8	69,1
Verksamhetens kostnader	-1 907,7	-1 941,2	-1 757,9	33,5	-149,8
Finansnetto	-165,0	-164,2	-265,3	-0,8	100,3
Resultat	-13,6	-47,1	-33,2	33,5	19,6

Sammanfattande analys

Regionservice redovisar ett positivt överskott (budgetavvikelse) på 33 miljoner kronor för verksamhetsåret 2021. Resultatet före återbetalningar är 108 miljoner kronor att jämföra med 127 miljoner kronor 2020. Återbetalningar till interna kunder är totalt 75 miljoner kronor (Område IT 38 miljoner, Område fastigheter 25 miljoner, Område medicinsk teknik 5 miljoner samt Område kundtjänst 7 miljoner kronor). Kraven på ekonomisk återhållsamhet och en kraftig volymökning de senaste åren främst inom verksamheterna fastigheter, IT, telefoni, städ och vårdnära service bidrar till ett starkt resultat. Pandemin har påverkat kost-, bilpools- och parkeringsverksamheten negativt, medan det för vårdnära service och städ inneburit kraftig volymökning.

Störst överskott innan återbetalningar redovisas inom Områdena IT och Område fastigheter. IT:s prissättning inkluderar en buffert för ökade lokalhyror för byggnation av ny serverhall (kostnadsökningen uppskattas till drygt 20 miljoner kronor totalt för nytt IT-hus). Område fastigheters driftkostnader för flera nya färdigställda byggnationer ligger i nyskick lägre än vad man beräknat som långsiktig driftkostnadsnivå. Detta ger överskott då intäkten för lokalhyra motsvarar långsiktig nivå för driftkostnader. I Regionservice finns Region Örebro läns förvaltning av IT-stödsystem så som ekonomisystem, säkerhetssystem och personalsystem. Systemförvaltningsobjektet stödsystem redovisar totalt ett överskott på 1 miljoner kronor. Verksamheter med underskott är kost -6 miljoner kronor, transport och logistik -9 miljoner kronor (varav parkering -8 miljoner kronor). Löner och sociala avgifter visar ett överskott jämfört mot budget inom nästan alla verksamheter genom vakanser och frånvaro.

Totalt försämrar resultatet före återbetalningar med -19 miljoner kronor jämfört med 2020.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Nämnden redovisar en ekonomi i balans. För att långsiktigt bibehålla en ekonomi i balans finns ett reduceringsuppdrag och handlingsplan med åtgärder framtaget. Under 2021 har reduceringsuppdraget pausats med anledning av pandemin. En viss korrigering har skett av 2020 års uppföljningsrapport (bilaga till verksamhetsberättelsen 2020). I rapporten redovisade förvaltningen 25 miljoner kronor i långsiktiga reduceringar, men verksamheter har under året fått återbetala några tjänster. Arbetet återupptas under 2022.

PRODUKTIONS- OCH NYCKELTAL

Produktionstal/Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring
Antal patientmåltider	342 254	337 586	+1,4 %
Antal personalmåltider	138 642	149 237	-7,1 %
Andel ekologiska livsmedel			
Målvärde 2021: 48%	46,0%	45%	+1,0 %
Vi slänger mindre än 15,5% av den mat vi tillagat år 2021	13,7 %	15,7 %	-2,0 %
Medelsvarstid i telefonväxeln, sekunder			
Målvärde: 17 sekunder	25,8 sek	19,5 sek	+6,3 sek
Energianvändningen (el, värme, kyla) per kvadratmeter			
Målvärde 2021: -2%			
Basår: 2019	-4,8%	saknar jämförelsedata	
Antal skype- och videomöten	140 783	83 579	+68 %

Totala antalet måltider fortsätter att minska jämfört med föregående år. Patientmåltiderna har ökat något (+4 668 stycken), medan personalmåltiderna har minskat kraftigt (-10 595 stycken). Ökningen av patientmåltider sker på alla tre sjukhusen i länet. Minskningen av personalmåltider beror på att fler arbetar på distans och att man undvikit matsalarna i samband med pandemin. Tappet av personalmåltider är som störst på USÖ med 10 028 tappade portioner, Lindesbergs lasarett har minskat med 700 portioner medan Karlskoga lasarett har ökat med 133 portioner.

Andelen ekologiskt har ökat jämfört med föregående år, men når inte upp till målvärdet. Det har inte skett några förändrade rutiner kring inköp av ekologiska varor, men leverantörerna har haft problem att få fram rätt varor under pandemin.

Televäxeln har inte klarat målvärdet för medelsvarstid i telefonväxeln. Under 2021 har det varit en hög belastning av samtal, där en stor del av samtalen har handlat om frågor gällande covid-19. Invånare har bland annat haft frågor gällande vaccination, provsvar, tidsbokning och guidning på 1177.se. Detta har påverkat medelsvarstider då samtalen har varit mer komplexa. Ett flertal gånger under året har det gått ut dubbla fakturor avseende patientavgifter som orsakats av ett systemfel. Därutöver har en stor mängd med påminnelsefakturer gått ut under slutet av året, som också påverkat belastningen till telefonväxeln. Periodvis har det även varit hög frånvaro i telefonväxeln. Detta tillsammans har försämrat medelsvarstiden och ökat antalet obesvarade samtal under 2021.

Målsättningen i Program för hållbar utveckling är att den totala *energianvändningen* (el+värme+kyla) per kvadratmeter ska minska med 6 procent till 2025. I indikatorn inkluderas nu även förbrukad fjärrkyla och utfallet för indikatorn jämförs mot 2019 års energianvändning. Utfallet per kvadratmeter för 2021 är en minskning med -4,8 procent, vilket är betydligt bättre än uppsatt målvärde för 2021. Indikatorns utfall påverkas positivt av nybyggnationer, såsom H-huset.

Skypemöten och videokonferenser har fortsatt att öka kraftigt jämfört med föregående år. Pandemin har medfört att fler möten skett digitalt istället för fysiskt. Skypemöten med ljud och bild med fler än två användare ökade från 72 121 till 120 320 stycken (+68 procent) och videokonferensmöten ökade från 11 458 till 20 463 stycken (+79 procent). I siffrorna ingår inte möten via Teams, Zoom, telefonmöten, virtuella mötesrum eller några andra plattformar för digitala möten. Inte heller möten där endast två personer deltar, då detta tidigare har ansetts ersätta ett telefonsamtal.

HR-STATISTIK

Årsarbetare	Per 31 dec 2021	Per 31 dec 2020	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal tillsvidareanställda	924,4	877,8	46,6	5,3
- varav kvinnor	522,6	491,8	30,8	6,3
- varav män	401,8	386,0	15,8	4,1

Jämfört med 31 december 2020 har Regionsservice totalt 46,6 fler tillsvidareanställda årsarbetare. Utökningen förklaras till stor del (29,3 årsarbetare) av utökat uppdrag inom städavdelningen och vårdnära service där efterfrågan på tjänster har ökat. Även administratörer har ökat (12 årsarbetare) vilket delvis förklaras av utökade tjänster inom televäxeln, centrala diariet och ekonomiadministrationen. Ökningen beror också på att tjänster som varit vakanta tillsatts under året, samt att nyanställda överlappat avgående medarbetare.

Inom flera av Regionsservice områden har tidigare vakanshållna tjänster tillsatts under året, då trycket på förvaltningens tjänster är fortsatt högt.

Antalet visstidsanställda har minskat med 18,3 årsarbetare jämfört med samma period föregående år. Förklaringen är att visstidsanställda medarbetare har tillsvidareanställts utifrån den ökade efterfrågan på tjänster inom Område försörjning samt att övriga verksamheters behov av visstidsanställda varierar sett till olika perioder.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2021	Jan-dec 2020	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	6,2 %	6,6 %	-0,4
- varav kvinnor	7,4 %	7,7 %	-0,3
- varav män	4,6 %	5,2 %	-0,6
- varav korttidssjukfrånvaro	2,8 %	3,0 %	-0,2
- varav långtidssjukfrånvaro	3,4 %	3,6 %	-0,2

Regionsservice sjukfrånvaro är 6,22 procent och ligger i nivå med Region Örebro län som helhet (6,13 procent). Sjukfrånvaron för Regionsservice har minskat totalt med 0,42 procentenheter jämfört med samma period förra året. Korttidsfrånvaron har minskat inom samtliga områden och ligger nu nära samma nivå som före pandemin. Långtidssjukfrånvaron har minskat inom samtliga områden utom ett.

Variationen i sjukfrånvaro är stor mellan Regionsservice områden. De områden som har hög långtidssjukfrånvaro har upparbetade rutiner för att arbeta med arbetsanpassning. Samtliga områden arbetar förbyggande för att korttidssjukfrånvaro inte ska övergå i långtidssjukfrånvaro, till exempel genom regelbundna uppföljningar och insatser för medarbetare med upprepad korttidssjukfrånvaro. Förvaltningen har ett upparbetat samarbete med Regionhälsan kring sjukfrånvaro och arbetspassning.

FRAMTIDA UTMANINGAR

- Tjänster för att möta omvärldens krav samt den digitala förflyttningen.
- Effektiviseringar kopplade till besparingar.
- Hitta metoder och systematik för dialog med kund.
- Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar.
- Hållbart ledar- och medarbetarskap med förflyttning till en mer modern organisation.

SAMHÄLLSBYGGGADSNÄMND

VÄSENTLIGA HÄNDELSE

- Serviceresor har under året lanserat och marknadsfört en ny boknings tjänst (via app och webb) som komplement till att ringa beställningscentralen vilken är riktad till både kunder och verksamheter.
- Den 1 juli utsåg Trafikverket sträckan Hallsberg-Örebro till elvägspilot.
- Återstarten av den allmänna kollektivtrafiken då resandet ökade mer än prognostiserat och också betalningsmoralen höjdes rejält.
- Kvalitetsarbetet har gått vidare genom att en förslagsverksamhet har inrättats.
- Vid tidtabellskiftet i december genomfördes flera av de effektiviseringar i busstrafiken som beslutats om genom trafikpliktsbeslut tidigare år.
- I december kunde bussarna börja nyttja de första delsträckorna med busskörfält inom BRT-systemet; Tybble-Österplan samt vid Kulturkvarteret.

NÄMNDENS EFFEKTMÅL

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
			
Effektmål från regionfullmäktige	1	2	1

Större negativ avvikelse från målnivån avser effektmål 11 som innebär att Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning. Indikatoren anger att nämnden ska redovisa ett resultat i balans, vilket inte uppnås för samhällsbyggnadsnämnden år 2021. De långtidsprognoser som tagits fram pekar på en budget i balans först år 2025 utifrån nu kända fakta om bland annat ramuppräknings-, intäkt- och kostnadsutveckling samt resandeutveckling.

EKONOMI

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020	Budget- avvikelse	Utfalls- avvikelse
Verksamhetens intäkter	423,7	456,9	422,9	-33,2	0,8
Verksamhetens kostnader	-1 156,7	-1 083,1	-1 102,6	-73,6	-54,1
Finansnetto	-1,8	-3,0	-1,6	1,2	-0,2
Resultat	-734,8	-629,2	-681,3	-105,6	-53,5

Sammanfattande analys

Nämndens ekonomi 2021 har inneburit flera stora utmaningar. Den största är pandemin, vilken har haft stor påverkan på ekonomin. Den parameter som får störst påverkan på resultatet för nämnden är kombinationen att erbjuda medborgarna full trafik enligt planerade tidtabeller, samtidigt som budskapet är att inte åka kollektivt på grund av pandemin. Effekten blir en kostnads massa som är oförändrad samtidigt som biljettintäkterna minskar.

Årets resultat är ett underskott på -106 miljoner kronor. Budgetavvikelsen är 35 miljoner kronor bättre än den sista prognosen i november. De främsta orsakerna till detta är 17 miljoner kronor i högre statsbidrag från Trafikverket för ersättning av minskade trafikintäkter avseende tåg, samt 10 miljoner kronor i lägre tågst kostnader.

En viss återhämtning i trafikintäkterna har kunnat konstateras från sommaren och framåt efter inledningen som pekade på ett sämre intäktsår 2021 än 2020. Trafikintäkterna uppgår till 106 miljoner kronor vilket endast är 5 miljoner lägre än budget 2021 och drygt 2 miljoner bättre än senaste prognos. En kraftig ökning i antal sålda biljetter i jämförelse med föregående år, som konstaterades framför allt i november, fortsatte i december. I december 2021 såldes 143 procent fler biljetter jämfört med december 2020. Görs jämförelsen istället med december 2019 såldes det 23 procent färre biljetter. Ackumulerat för helåret 2021 såldes det 2 procent fler biljetter jämfört med 2020. Jämfört med 2019 var det en minskning på 49 procent.

Försäljning av serviceresor och skol- och gymnasiekort till kommunerna är 21 miljoner kronor lägre än budget. Det förklaras till allra största delen av lägre intäkter vid försäljning av serviceresor, som har en lägre omsättning än budget relaterat till lägre kostnader som följd av pandemin.

Helårsutfallet vad gäller trafik kostnader för buss är 3 miljoner kronor bättre än budget. Dock är tågstakostnaden betydligt högre i jämförelse med budget (-24 miljoner kronor) vilket är en konsekvens av den uppgörelse som träffats mellan tågoperatören SJ och de två tågbolag Region Örebro län är delägare i, Tåg i Bergslagen och Mälardalstrafik, samt effekter av pandemin i övrigt. I jämförelse med delårsprognos ligger tågstakostnaderna i årsbokslutet lägre (+10 miljoner kronor), vilket också är en konsekvens av pandemin som inneburit färre resenärer och många inställda turer.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Nämnden fattade under hösten 2019 beslut om handlingsplan för budget i balans 2.0 som innehåller förslag på åtgärder som innebär en reduktion i kostnadsmassan på cirka 57 miljoner kronor. Handlingsplanen är tagen med sikte på en budget i balans år 2025.

Under april 2021 har en flerårsplan för åren 2022–2025 tagits fram för att se vilka effekter som pandemin haft på ekonomin samt hur stort det strukturella underskottet är. Detta för att kunna göra en bedömning av vilka ytterligare besparingar som eventuellt behöver beslutas om för att nå en ekonomi i balans. I nuläget görs bedömningen att några ytterligare åtgärder än de redan planerade inte behöver genomföras.

Periodbiljetter

I december 2021 såldes över 70 procent fler periodbiljetter jämfört med december 2020. Denna ökning förklaras av att framdörrarna åter öppnades 3 november och fler biljetter validerades men även av fler öppna skolor och ökad arbetspendling i jämförelse med december 2020. Jämfört med

PRODUKTIONS- OCH NYCKELTAL

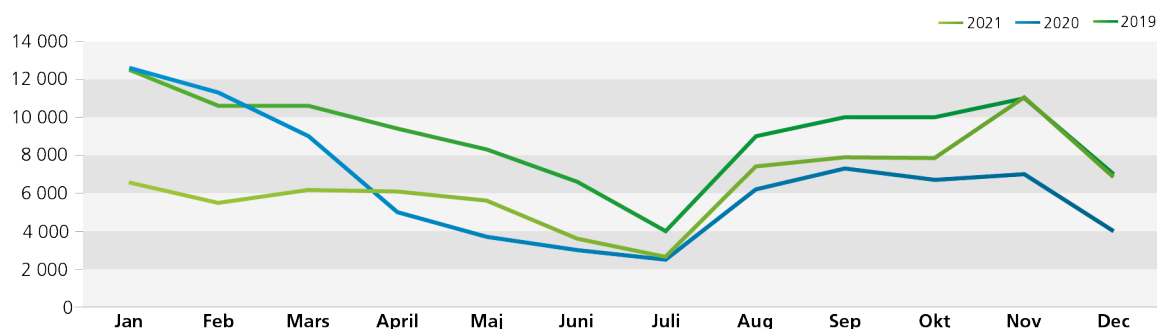
Antal sålda biljetter

En kraftig ökning i antal sålda biljetter jämförelse med föregående år, som sågs i november, fortsatte i december. I december 2021 såldes 143 procent fler biljetter jämfört med december 2020. Jämför man istället med december 2019 såldes det 23 procent färre biljetter.

Akkumulerat för helåret 2021 såldes det 2 procent fler biljetter jämfört med 2020. Jämfört med 2019 var det en minskning på 49 procent.

2019 såldes det 5 procent färre periodbiljetter under december 2021.

Akkumulerat för helåret 2021 var antalet sålda periodbiljetter 2 procent färre än föregående år och 30 procent färre än 2019.

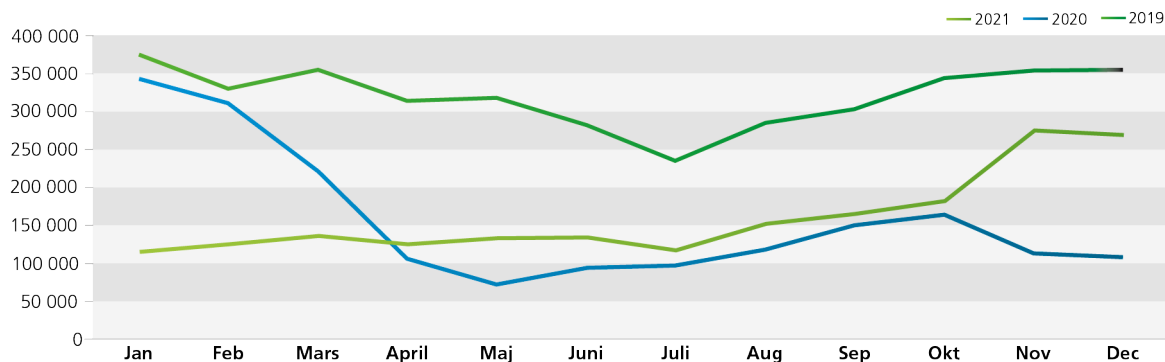

Enkelbiljetter

Antalet sålda enkelbiljetter i december var 148 procent fler jämfört med motsvarande månad 2020. Jämfört med motsvarande månad 2019 var det 24 procent färre enkelbiljetter som såldes.

Ackumulerat för helåret 2021 såldes det 2 procent fler enkelbiljetter jämfört med 2020. Jämfört med 2019 var antalet sålda enkelbiljetter 2021 ungefär 50 procent

HR-STATISTIK

Årsarbetare	Per 31 dec 2021	Per 31 dec 2020	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal tillsvidareanställda	309,0	303,8	5,2	1,7
- varav kvinnor	209,8	204,9	4,9	2,4
- varav män	99,2	98,9	0,3	0,3

Antal tillsvidareanställda årsarbetare som redovisas i tabellen avser förvaltning Regional utveckling som helhet. En uppdelning per nämnd är inte möjlig.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2021	Jan-dec 2020	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	3,7 %	4,0 %	-0,3
- varav kvinnor	4,2 %	4,2 %	0,0
- varav män	2,7 %	3,5 %	-0,8
- varav korttidssjukfrånvaro	1,8 %	2,1 %	-0,3
- varav långtidssjukfrånvaro	1,9 %	1,9 %	0,0

Sjukfrånvaron som redovisas i tabellen avser förvaltning Regional utveckling som helhet. En uppdelning per nämnd är inte möjlig.

Sjukfrånvaron för 2021 är ungefär på samma nivå som motsvarande period 2020.

FRAMTIDA UTMANINGAR

- Återhämtningen efter pandemin och om det kommer att komma liknande virus i framtiden.
- Minska belastningen på serviceresetrafiken i peaktid.
- Att få tillbaka resenärer inom den allmänna kollektivtrafiken.
- Kostnadsökningarna inom transportinfrastrukturen.

REGIONAL TILLVÄXTNÄMND

VÄSENTLIGA HÄNDELSE

- Utbildning och arbetsmarknad:
  - Arbete med flera projekt för att skapa bättre förutsättningar för kompetensutveckling och validering.
  - Gemensam webbsida för all vuxenutbildning i länet har lanserats.
  - Långsiktigt arbete med länets kommuner och Örebro universitet för att förbättra elevers måluppfyllelse i hela länet.
- Näringslivsutveckling:
  - Tagit fram projekt kring viktiga utvecklingsområden för länet såsom industrihub, AI affärsutveckling, entreprenörskapsteamet och utökning av ett hållbarhetsspår i timbanken.
- Velfärd och folkhälsa:
  - Arbete med tre handlingsplaner med utgångspunkt i regionala utvecklingsstrategins prioriterade område "hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård" har utförts.
- Energi och klimat:
  - Tillsammans med Länsstyrelsen i Örebro län har det startats ett Energi- och klimatråd i länet med syfte att öka takten med energi- och klimatomställningen i länet.

NÄMNDENS EFFEKTMÅL

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
	●	◆	■
Effektmål från regionfullmäktige	2	2	

EKONOMI

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020	Budget-2020 avvikelse	Utfalls-2020 avvikelse
Verksamhetens intäkter	128,7	116,2	114,6	12,5	14,1
Verksamhetens kostnader	-266,0	-261,1	-244,2	-4,9	-21,8
Finansnetto	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Resultat	-137,4	-145,0	-129,7	7,6	-7,7

Sammanfattande analys

Nämndens resultat är i likhet med tidigare år ett överskott. Utfallet för helår 2021 är 8 miljoner kronor bättre än budget. Motsvarande överskott för 2020 var 10 miljoner kronor. Det positiva resultatet har flera orsaker, men många kan härledas till den pågående pandemin.

Utfallet för helåret inom sakområdena varierar. Område utbildning och arbetsmarknad exklusive folkhögskolorna visar ett mindre underskott -1 miljoner kronor. Folkhögskolorna visar tillsammans ett överskott på +2 miljoner kronor, trots att man under året belastas med kostnader för uppehållslöneskulden, en förändring i redovisning som infördes 2021.

Område näringslivsutveckling visar ett överskott på +2 miljoner kronor. Området tilldelades extra satsningar för 2021 i form av riktade medel till externa aktörer. Aktörerna har på grund av pandemin inte haft möjlighet att genomföra alla de tänkta aktiviteterna.

Område välfärd och folkhälsa samt område energi och klimat gör tillsammans ett överskott på +1 miljon kronor.

Den största avvikelsen finns dock inom förvaltningskansliet, som gör ett överskott på +4 miljoner kronor. Överskottet kan förklaras genom medveten vakanshållning, allmän kostnadsrestriktivitet samt att förvaltningens gemensamma utvecklingsmedel (FUM) inte beslutats fullt ut under året.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Ekonomi följs löpande upp under året.

PRODUKTIONS- OCH NYCKELTAL

Det finns ingen redovisning av produktions- och nyckeltal inom nämnden.

HR-STATISTIK

Årsarbetare	Per 31 dec 2021	Per 31 dec 2020	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal tillsvidareanställda	309,0	303,8	5,2	1,7
- varav kvinnor	209,8	204,9	4,9	2,4
- varav män	99,2	98,9	0,3	0,3

Antal tillsvidareanställda årsarbetare som redovisas i tabellen avser förvaltning Regional utveckling som helhet. En uppdelning per nämnd är inte möjlig.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2021	Jan-dec 2020	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	3,7 %	4,0 %	-0,3
- varav kvinnor	4,2 %	4,2 %	0,0
- varav män	2,7 %	3,5 %	-0,8
- varav korttidssjukfrånvaro	1,8 %	2,1 %	-0,3
- varav långtidssjukfrånvaro	1,9 %	1,9 %	0,0

Sjukfrånvaron som redovisas i tabellen avser förvaltning Regional utveckling som helhet. En uppdelning per nämnd är inte möjlig.

Sjukfrånvaron för 2021 är ungefär på samma nivå som motsvarande period 2020.

FRAMTIDA UTMANINGAR

- Utbildning och arbetsmarknad:
  - Att stärka förutsättningarna för att alla barn och unga, efter grundskolan och gymnasiet, ska kunna gå vidare till studier och arbete.
  - Kompetensförsörjning och matchning.
- Näringslivsutveckling:
  - Fortsatt utveckling av det regionala innovations-systemet.
  - Att utveckla samverkan med bland annat lärosäten, kommuner och branschorganisationer för att stärka insatser för företagens kompetensförsörjning.
- Valfärd och folkhälsa:
  - Utvecklingen mot en god och nära vård är långsiktigt och omställningen har bara inletts. Under år 2021 planeras att ta fram en gemensam målbild för kommunerna och Region Örebro län.
- Energi och klimat:
  - Öka takten med energi- och klimatomställningen.
  - Elektrifieringen innebär utmaningar för elförsörjning och elkapacitet.

KULTURNÄMND

VÄSENTLIGA HÄNDELSE

- Påverkan av pandemin för länets kulturella infrastruktur inom samtliga kulturområden.
- Arbete för ett jämställt och jämlikt kulturliv enligt fokus i länets kulturplan.
- Samverkan mellan kultur och andra samhällsområden.
- Internationalisering i flera bemärkelser.
- Partnerskapet för sociala innovationer.
- Behov av ökad samverkan mellan civilsamhället/sociala innovationer och entreprenörskap/företagande.

NÄMNDENS EFFEKTMÅL

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
	●	◆	■
Effektmål från regionfullmäktige	4		

EKONOMI

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020	Budget-avvikelse	Utfalls-avvikelse
Verksamhetens intäkter	63,9	52,6	59,4	11,3	4,5
Verksamhetens kostnader	-176,3	-165,9	-167,4	-10,4	-8,9
Finansnetto	0	0	0	0	0
Resultat	-112,4	-113,3	-108,0	0,9	-4,4

Sammanfattande analys

Kulturnämnden lämnar ett överskott för 2021 på 1 miljon kronor. Större delen av överskottet utgörs av lägre kansli-kostnader under året, såsom lägre internhyra, återbetalning från Regionsservice samt lägre övriga kostnader på kansliet. Kanslikostnaderna avser Regional utvecklings kansli som delas av de tre nämnder (regionala tillväxtnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och kulturnämnden) enligt en beräkningsmodell och justeras i slutet av året utifrån det faktiska utfallet.

Även under 2021 har pandemin påverkat nämndens kostnader då flertalet aktiviteter har flyttats fram eller ställts in. En stor del medel har omfördelats inom området för att kunna hjälpa länets kulturaktörer och föreningar att klara sig igenom den kris som pandemin medfört.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Ekonomi har följts upp månatligen i syfte att urskilja avvikelser. Nämnden har under året gjort extra satsningar samt omfördelat medel inom nämndens budgetram utifrån de avvikelser som uppmärksammats. Dock kunde inte den höga återföringen av kanslikostnader som kom i slutet av året förutses.

PRODUKTIONS- OCH NYCKELTAL

Det finns ingen redovisning av produktions- och nyckeltal inom nämnden.

HR-STATISTIK

Årsarbetare	Per 31 dec 2021	Per 31 dec 2020	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal tillsvidareanställda	309,0	303,8	5,2	1,7
- varav kvinnor	209,8	204,9	4,9	2,4
- varav män	99,2	98,9	0,3	0,3

Antal tillsvidareanställda årsarbetare som redovisas i tabellen avser förvaltning Regional utveckling som helhet. En uppdelning per nämnd är inte möjlig.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2021	Jan-dec 2020	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	3,7 %	4,0 %	-0,3
- varav kvinnor	4,2 %	4,2 %	0,0
- varav män	2,7 %	3,5 %	-0,8
- varav korttidssjukfrånvaro	1,8 %	2,1 %	-0,3
- varav långtidssjukfrånvaro	1,9 %	1,9 %	0,0

Sjukfrånvaron som redovisas i tabellen avser förvaltning Regional utveckling som helhet. En uppdelning per nämnd är inte möjlig.

Sjukfrånvaron för 2021 är ungefär på samma nivå som motsvarande period 2020.

FRAMTIDA UTMANINGAR

- Arbeta vidare i spåren av pandemin och den stora effekten på kultur- och civilsamhället.
- Digital utveckling, att fortsätta ta tillvara det positiva och hitta nya lösningar.
- En lågkonjunktur i spåren av pandemin kan innebära offentliga neddragningar inom både kulturområdet och civilsamhället.
- För den ökade psykiska ohälsan är kultur och civilsamhälle viktiga aktörer för att arbeta förebyggande och stärka välbefinnandet.
- Arbete med internationalisering inom Område kultur och ideell sektor.

GEMENSAM NÄMND FÖR FÖRETAGSHÄLSOVÅRD SAMT TOLK- OCH ÖVERSÄTTARSERVICE

VÄSENTLIGA HÄNDELSE

- Utökat samarbetet mellan regionens verksamheter.
- Infört ny modell och metod för att arbeta med ständiga förbättringar.
- Genomfört organisatorisk förändring för Regionhälsan i syfte att öka systematiken i kontakten med kunderna.
- Anpassat verksamheterna för att erbjuda tjänster digitalt.
- Infört ny debiteringsmodell hos Tolk- och översättarservice.

NÄMNDENS EFFEKTMÅL

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
	●	◆	■
Effektmål från regionfullmäktige	2		

EKONOMI

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020	Budget-avvikelse	Utfalls-avvikelse
Verksamhetens intäkter	110,1	108,6	105,7	1,5	4,4
Verksamhetens kostnader	-115,0	-108,6	-101,8	-6,4	-13,2
Finansnetto	0	0	0	0	0
Resultat	-4,9	0,0	3,9	-4,9	-8,8

Sammanfattande analys

Resultatet vid årets slut är en negativ budgetavvikelse med -5 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att 11,5 miljoner kronor har betalats ut till nämndens medlemmar utifrån nämndens beslut 2021-11-15, § 17, om att återbetala ackumulerat positivt resultat inom Regionhälsan mellan 2005 och 2020. Nämndens beslut att återbetala Tolk- och översättarservice positiva resultat vid årets slut enligt nämndens beslut 2021-11-15, § 18, påverkar övriga kostnader med ytterligare 2,4 miljoner kronor.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Förvaltningen för företagshälsa och tolkförmedling är helt intäktsfinansierad. Ekonomin följs upp noggrant månadsvis och förvaltningen räknar med att följa budget under året samt att vidta åtgärder som behövs för att nå budget i balans.

PRODUKTIONS- OCH NYCKELTAL

	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring %	Målvärde
Regionhälsan, timmar	29 924	27 042	11 %	
Varav timmar till nämnd	29 560	26 424	12 %	32 371
Andel egen arbetsmiljökonsult	80,4 %	81,3 %		
Tolk- och översättarservice, tolkupdrag	84 127	83 634	1 %	
Varav uppdrag till nämnd	79 133	78 308	1 %	
Antal kilometer	496 992	616 034	-19 %	

Antalet producerade timmar 2021 på Regionhälsan är 29 924 timmar. Det är en ökning med 11 procent jämfört med 2020. Av antalet producerade timmar för perioden kan 98,8 procent eller 29 560 timmar härledas till verksamheter som är anslutna till den gemensamma nämnden och 364 timmar till övriga kunder. Regionhälsan underskrider målvärdet för 2021 med 2 447 timmar totalt och 2 811 till nämndmedlemmar.

Antalet tolkupdrag för 2021 inom Tolk- och översättarservice är 84 127 vilket är 1 procent högre än antalet uppdrag 2020. Av dessa kan 79 133 uppdrag härledas till verksamheter inom den gemensamma nämnden och 4 994 uppdrag till övriga kunder. Antalet tolktimmar är i paritet med föregående år med 16 timmar färre än 2020.

Vad gäller resandet för tolkar har det minskat med knappt 120 000 kilometer och reducerats med 19 procent jämfört med föregående år. En del förklaras av den fortgående pandemin och de restriktioner som varit under året men en annan del i det är också tolkförmedlingens arbete att samordna uppdrag för att minska resandet.

HR-STATISTIK

Årsarbetare	Per 31 dec 2021	Per 31 dec 2020	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal tillsvidareanställda	49,0	49,0	0,0	0
- varav kvinnor	43,0	44,0	-1,0	-2,3
- varav män	6,0	5,0	1,0	20,0

Antal tillsvidareanställda årsarbetare är 2,1 fler i december 2020 jämfört med december 2019. En av dessa är en verksamhetscontroller som är beslutad i budget 2020. Den andra förklaras av att statistiken bara visar tillsvidareanställda årsarbetare. Detta gör att det finns en skillnad mellan 2019, då tillförordnad områdeschef på Regionhälsan var visstidsanställd under rekryteringen av ny områdeschef, och 2020 då ny områdeschef anställts tillsvidare.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2021	Jan-dec 2020	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	2,5 %	2,9 %	-0,4
- varav kvinnor	2,7 %	3,1 %	-0,4
- varav män	1,0 %	0,9 %	0,1
- varav korttidssjukfrånvaro	1,2 %	2,0 %	-0,8
- varav långtidssjukfrånvaro	1,3 %	0,9 %	0,4

Förvaltningens sjukfrånvaro har sjunkit 0,44 procentenheter från 2,93 procent 2020 till 2,49 procent 2021. Korttidsfrånvaron har minskat med 0,85 procent procentenheter och långtidssjukfrånvaron ökat med 0,41 procentenheter. Förvaltningens sjukfrånvaro är under genomsnittet för hela Region Örebro län som redovisar en total sjukfrånvaro på 6,13 procent, varav korttidssjukfrånvaron är 3,45 procent och långtidssjukfrånvaron är 2,68 procent.

En förväntad effekt vore att korttidsfrånvaron skulle ökat sedan 2019 med anledning av pandemin, något sådant går dock inte att utläsa vad gäller sjukfrånvaron för 2021. Korttidsfrånvarons andel av den schemalagda tiden på 1,17 procent är den lägsta på förvaltningen sedan 2014.

FRAMTIDA UTMANINGAR

- Osäkerhet i hur verksamheten kan bedrivas med anledning av pågående pandemi och vad nämndens kunder har för behov.
- Risk för minskad tillgång till kvalificerade tolkar.
- Osäkert hur inflyttningen till Örebro län ser ut framåt vilket kan påverka både mängden uppdrag och de efterfrågade språken för tolkning.

Redovisning av effektmål och strategier

Redovisning av effektmål med indikatorer och måluppfyllelse samt strategier kopplat till de perspektiv som återfinns i verksamhetsplanen med budget för 2021 – perspektiven invånare och samhälle, processer och resurser.

Symbolförklaringar

Färgindikatorer, måluppfyllelse helår

- = uppnått eller överträffat målnivån
- = mindre, acceptabel avvikelse från målnivån
- = större negativ avvikelse från målnivån

Förändringspilar, utveckling under året, resultat helår jämfört med föregående år alternativt årets början.

- = resultatet har förbättrats
- = resultatet är oförändrat
- = resultatet har försämrats

Indikatorer, status helår

- = helt
- = delvis
- = inte alls
- = värde saknas för perioden

Resultat för måluppfyllelse redovisas per effektmål med indikatorer under perspektiven invånare och samhälle och resurser. Redovisning av strategier sker inom perspektivet process.

Det finns elva effektmål och tio bedöms vara uppfyllda, varav fyra mål fullt ut. Sex mål har en mindre acceptabel avvikelse från målnivån. Sammantaget har således tio av elva mål (91 procent) en god måluppfyllelse eller en mindre, acceptabel avvikelse. Effektmålet att länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård har kraftigt påverkats av pandemin och har därför en negativ avvikelse från målnivån. Det målet bedöms inte vara uppfyllt.

Pandemin har en negativ påverkan avseende måluppfyllelse för flera effektmål. Visst utvecklingsarbete och vissa uppdrag har fortsatt fått stå tillbaka till följd av att aktiviteter kopplat till pandemin i stället har tvingats prioriteras. Effektmålen är dock långsiktiga och ett kontinuerligt arbete är nödvändigt för att de fullt ut ska uppnås. När pandemin är över kommer förutsättningarna för verksamheterna att förändras och dess resurser att allokeras om. Mot bakgrund av nuvarande förutsättningar bedöms därför måluppfyllelsen vara god.

Redovisningen av strategier inom perspektivet process visar att ett gott arbete pågår, framför allt inom digitalisering. Men också att flera processer, utvecklingsprojekt och utbildningsinsatser har ställts in eller fått skjutas upp med anledning av pandemin. Bland annat har hälso- och sjukvården prioriterat att klara den unika belastning som pandemin har inneburit. Digitaliseringen har haft stor betydelse för att begränsa smittspridningen. Inställningen och möjligheten till digitala möten och digitala besök har utvecklats betydligt hos Region Örebro läns medarbetare, förtroendevalda och länets invånare.

Region Örebro läns majoritetsägda bolag bedöms uppfylla mål, inriktning och ekonomiska resultat enligt bolagspolicy och ägardirektiv.

PERSPEKTIV: INVÅNARE OCH SAMHÄLLE

Perspektivet invånare och samhälle beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Örebro läns verksamheter för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt och hur Örebro läns utvecklingsförutsättningar ska tas tillvara. Det är huvudprocesserna

- hälso- och sjukvård
- tandvård
- forskning och utbildning
- regional tillväxt
- kultur
- samhällsbyggnad

som har anknytning till perspektivet.

Inom perspektivet invånare och samhälle finns effektmål som visar vilken effekt Region Örebro läns verksamheter förväntas bidra med till nytta för invånare och samhälle. Kopplat till effektmålen finns indikatorer som ska beskriva tillståndet eller utvecklingen för effektmålet, indikatorerna kan vara kvantitativa eller kvalitativa.

EFFEKTMÅL

1. Länets invånare har en god, jämlik och jämställd hälsa.

Kommentar

Effektmålet mäter framför allt hur invånarna uppfattar vården samt hur vårdens ansatser gällande prevention och uppföljning har fungerat. Pandemin har gjort sitt tydliga avtryck med en minskning i fysiska möten men också en tydlig förbättring av de digitala möjligheterna. En tydlig ökning kan ses gällande gjorda KVA-kodade insatser för att förbättra levnadsvanor (KVA: klassifikation av vårdåtgärder). Nationell patientenkät visar goda resultat. Hälso- och sjukvårdsnämnden har också gett Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag i samråd med berörda beredningar:

- Att fortsätta utveckla arbetet med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande vård.
- Att arbeta med att förstärka första linjen för arbetet med psykisk ohälsa hos barn och unga.

Uppdragen pågår men är inte helt klara vid årets slut, det är ett långsiktigt arbete. Arbetet kommer att fortsätta även under år 2022.

Den sammanfattande bedömningen är att effektmålet med indikatorerna samt uppdragen har uppnåtts.

Indikator: Förbättrade patientrapporterade resultat i jämförelse med tidigare mätningar.

Kommentar

Nationell patientenkät genomfördes under perioden april – juli 2021 inom sjukhusverksamheterna i Region Örebro län, specialiserad somatisk öppen- och slutenvård. Frågorna i enkäten utgår från patientens perspektiv och

är indelade i sju dimensioner:

- helhetsintryck
- emotionellt stöd
- delaktighet och Involvering
- respekt och bemötande,
- kontinuitet och koordinering
- information och kunskap
- tillgänglighet.

Undersökningen visar ett mycket bra resultat i den specialiserade somatiska slutenvårdsmätningen. I jämförelse med riket placerar sig Region Örebro län högre i dimensionspoäng i samtliga av de sju dimensionerna. Dimensionerna helhetsintryck, emotionellt stöd och tillgänglighet är de dimensionerna där Region Örebro län har sina högsta dimensionspoäng, vilket tyder på att patienterna är nöjda, känner sig trygga, och fick den hjälp de önskade under vårdtillfället.

Undersökningen för den specialiserade somatiska öppenvården visar också ett mycket bra resultat. Region Örebro län placerar sig i jämförelse med riket, högre eller i närheten av rikets dimensionspoäng, i de sju dimensionerna. Högst dimensionspoäng har Region Örebro län i dimensionerna helhetsintryck, respekt och bemötande samt tillgänglighet. Detta tyder på att patienterna upplever att de har möjlighet att ställa frågor under sina vårdtillfällen och medkänsla och engagemang från vårdpersonal. Patienterna uttryckte också att de skulle rekommendera mottagningen till andra i liknande situation.

- **Indikator:** Tillsammans med patienten/individen ska levnadsvanor uppmärksammas och insatser på rätt nivå ska erjudas i ökad omfattning i jämförelse med föregående år.

Kommentar

Våren 2021 genomfördes Nationell patientenkät inom specialistvård.

- Andelen patienter inom slutenvård som blivit tillfrågade om sina levnadsvanor har generellt ökat jämfört med 2018 och alkohol är det som ökat mest.
- Inom specialiserad öppenvård är skillnaderna små jämfört med 2018.
- Män blir i större utsträckning tillfrågade om sina levnadsvanor jämfört med kvinnor.

Under hösten 2021 genomfördes Nationell patientenkät inom primärvård. Resultat är tillgängligt februari 2022 och då kan analys genomföras.

Inför planerade besök finns möjlighet att skicka ett screeningformulär, digitalt eller via brev, till patient som tar upp frågor om levnadsvanor. Under året registrerades drygt 2 500 formulär vilket är en ökning med 41 procent jämfört med 2020.

För att kunna se vilka insatser som har genomförts används KVA-koder gällande 2021 jämfört med 2020. Fysisk aktivitet och matvanor är de levnadsvanor där flest insatser genomförs.

- **Primärvård:** KVA-kodade insatser utifrån levnadsvanor har ökat markant gällande fysisk aktivitet och matvanor på samtliga rådgivningsnivåer. Antal åtgärder gällande tobak och alkohol ligger kvar på liknande nivå som 2020. Förskrivning av FaR har ökat något. Under året kodades 32 500 koder gällande insatser i de fyra levnadsvanorna.
- **Specialistvård:** KVA-kodade insatser utifrån levnadsvanor har ökat vad gäller matvanor på rådgivande nivå och tobak på kvalificerad rådgivande nivå. En markant minskning har skett vad gäller fysisk aktivitet på samtliga rådgivningsnivåer. Förskrivning av FaR ligger fortsatt kvar på låg nivå. Under året kodades knappt 7 000 koder gällande insatser i de fyra levnadsvanorna.

EFFEKTMÅL

- **2. Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård.**

Kommentar

Tillgängligheten till sjukvård har även under år 2021 starkt präglats av pandemin. Under våren 2021 kunde vissa förbättringar ses för väntetiderna för operation men detta kunde tyvärr inte bibehållas under året. Den hög-specialiserade vården har fortsatt utvecklas och Region Örebro län fick uppdraget om peniscancer tillsammans med Malmö. Omställningen till nära vård fortsätter planenligt och samarbetet med kommunerna fördjupas. Hälso- och sjukvårdsnämnden har en indikator om proaktivt patientsäkerhetsarbete samt uppföljning av tillbud och negativa händelser. Det systematiska patientsäkerhetsarbetet har en tydlig grund inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen inkluderande avvikelshantering, anmälningskyldighet och hantering av inkomna klagomål.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har också en indikator om återbesök inom planerad tid. Återbesöken har legat i paritet med både 2020 och 2019 och rört sig kring 80 procent inom planerad tid under hela året.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har också gett Hälso- och sjukvårdsförvaltningen uppdrag i samråd med berörda beredningar inom följande områden:

- Att arbeta för att vården av äldre både i den akuta och långsiktiga vårdkedjan ska förbättras för att öka kontinuitet och samordning.
- Att i enlighet med målbild 2030 fortsätta arbetet med en god nära och samordnad vård.
- Att i enlighet med målbild 2030 fortsätta arbetet med specialiserad och högspecialiserad vård.

Det första uppdraget pågår men är inte helt klart vid årets slut, det är ett långsiktigt arbete. Arbetet kommer att fortsätta även under år 2022. De andra uppdragen är klara men arbetet kommer även här att fortsätta under år 2022. Den sammanfattande bedömningen är att effektmålet med indikatorerna samt uppdragen inte är uppfyllt. Det är framför allt den försämrade väntesituationen som gör att målet inte bedöms uppfyllas.

■ **Indikator: Uppfyllelse av vårdgarantin inkluderande den förstärkta vårdgarantin.**

Kommentar

Den förstärkta vårdgarantin förbättrades fram till sommaren och låg i december på värde motsvarande 2020 (83 procent) och 3 procent sämre än 2019.

Andel nybesök till läkare inom vårdgarantitid förbättrades stadigt fram till augusti då den var på samma nivå som 2019 men har under hösten fallit tillbaka och var i december 72 procent vilket är 18 procent sämre jämfört med 2019.

Andelen som uppfyller vårdgarantitiden till operation har under året legat cirka 10–15 procent under 2019 års nivå. Andelen förbättrades under våren men föll tillbaka under hösten för att sedan förbättras något i slutet av året. För december blev 46 procent av operationerna genomförda inom vårdgarantitid att jämföra med 53 procent under 2020 och 66 procent under 2019.

● **Indikator: Fortsatt utveckling av den högspecialiserade vården.**

Kommentar

Flera aktiviteter och åtgärder pågår för fortsatt utveckling av den högspecialiserade vården:

- Trombektomi vid stroke och ett samlat omhändertagande vid traumacentrum Örebro har etablerats under det gångna året.
- Den neurokirurgiska verksamheten har vidareutvecklats genom rekrytering av ny kompetens och bildande av ett verksamhetsområde.
- Volym och upptagningsområde för ryggkirurgi har utökats.
- Nya lokaler för fortsatt utveckling av befintlig högspecialiserad vård i H-huset på Universitetssjukhuset Örebro har tagits i bruk.
- Installation av cyklotron på Universitetssjukhuset Örebro pågår.
- Region Örebro län har beviljats tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård inom området kurativt syftande kirurgi vid peniscancer.
- Rekrytering av klinisk genetisk kompetens har under året skapat förutsättning för bildandet av en enhet för klinisk genetik inom verksamhetsområde laboratoriemedicin.

◆ **Indikator: Fortsatt omställning till mer av nära vård.**

Kommentar

Pandemin och arbetet med Hälso- och sjukvårdsförvaltningens organisationsförändring har tagit kraft från arbetet med omställningen till nära vård. Samtidigt har pandemin drivit på utveckling och gett viktiga erfarenheter, exempelvis runt samverkan med kommunerna, digitalisering och utveckling av mobila lösningar.

Den nya organisationen är nu på plats och bättre förutsättningar för omställningen har skapats, bland annat genom en sammanhållen primärvård. Ett exempel på ett viktigt utvecklingsarbete är projektet runt ett samlat omhändertagande av barn och unga med psykisk ohälsa. I samverkan med kommunerna har flera utvecklingsarbeten i riktning mot en nära vård skett. Bland annat har hälso- och sjukvårdsnämnden redovisat genomfört uppdrag att i enlighet med målbild 2030 fortsätta arbetet med att ta fram åtgärder som möjliggör för primärvården att vara navet i en god nära och samordnad vård

◆ **Indikator: Goda medicinska resultat som uppnår eller överträffar fastställda målnivåer.**

Kommentar

Universitetssjukhuset Örebro har vid de senaste två mätningarna av Dagens medicin utsetts till landets bästa universitetssjukhus med mycket goda resultat inom kategorin medicinsk kvalitet. Covid-19-vården har under pandemin bedrivits med mycket goda medicinska resultat.

● **Indikator: Ökande andel samordnade insatser mellan Region Örebro län, kommunerna och civilsamhället med patient och närstående som medskapare i jämförelse med föregående år.**

Kommentar

I arbetet med att förbättra omhändertagandet av unga och unga vuxna med upplevd psykisk ohälsa har ungdomar via Sveriges ungdomsråd engagerats och deltagit i fokusgruppsintervjuer. På samma sätt har intervjuer genomförts med unga och unga vuxna.

Sedan en tid tillbaka används tjänstedesigners inom område Valfärd och folkhälsa i arbetet med att fånga synpunkter från patienter och deras närstående.

Dialog med frivilligföreningar används i det hälsofrämjande arbetet, för rehabiliterande åtgärder samt för att förbättra psykisk ohälsa genom fysisk aktivitet.

I arbetet med gemensam målbild för Nära vård har en digital invånarpanel gett viktiga inspel till målbilden.

EFFEKTMÅL

- ◆ 3. Klinisk forskning och utbildning som bedrivs är av hög kvalitet och kommer länets invånare till godo via nya metoder inom vård och behandling.

Kommentar

Indikatorerna som är kopplade för bedömning av effektmålet är långsiktiga och arbetet fortsätter även under år 2022. Antalet publikationer har en positiv trend under senare år men kan också variera mellan åren. Än så länge syns inte att pandemin har påverkat utvecklingskurvan för antalet publikationer.

Det finns också uppdrag som har koppling till effektmålet inom forsknings- och utbildningsnämnden. Uppdragen är långsiktiga och genomförandet har i vissa fall också påverkats av pandemin.

Den sammanfattande bedömningen är att effektmålet med indikatorerna samt uppdragen är långsiktiga till år 2022 och har därmed delvis uppfyllts, det vill säga med en mindre, acceptabel avvikelse från målnivån.

- ◆ **Indikator: Den kliniska forskningen ska vara fördubblad med bibehållen kvalitet till år 2030. Det mäts via Vetenskapsrådet bibliometri med utgångsvärde i ALF* 2015, 50 procent ökning till 2022.**

* ALF är förkortningen för ett avtal mellan den svenska staten och vissa regioner om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården.

Kommentar

Under år 2020 rapporterades 450 vetenskapliga artiklar i Region Örebro läns publiceringslista. Sammanställningen görs per 31 mars året efter och en viss eftersläpning finns. Fram till och med januari 2022 finns mer än 450 publikationer redovisade för 2021 men slutgiltigt antal kommer i delårsrapporten för år 2022.

- ◆ **Indikator: År 2022 ska 90 procent av medarbetare som aktivt deltar i undervisningsuppdrag uppfylla universitetets/utbildningsanordnarens riktlinjer för pedagogisk kompetens.**

Kommentar

Krav på verksamheter inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen att årligen dokumentera och rapportera andelen handledarutbildade medarbetare i sin verksamhetsberättelse har inte tidigare funnits. Måluppfyllelse har istället utvärderats i form av stickprov (enkät) framför allt riktade till läkargruppen. I antagen utbildningsstrategi ligger nu krav på uppföljning av pedagogisk kompetens i verksamheten. Det innebär att ovanstående indikator kan följas mer tillförlitligt framledes. Utbildningscentrum har i samverkan med Örebro universitet utvecklat en modell för kompetensutveckling inom klinisk handledning som är gemensam för alla akademiska vårdutbildningar. Denna utbildningsmodell har startat under våren 2021 och 127 medarbetare har under året fått grundläggande handledarutbildning inom ramen för denna samverkan. Tvärprofessionella handledarutbildningar erbjuder i form utav grund- och påbyggnadsmoduler som relaterar väl till de pedagogiska uppdrag som finns inom hälso- och sjukvården, Region Örebro län.

- **Indikator: Kliniska studier som använder precisionsmedicin eller precisionsdiagnostik (individanpassad diagnostik och behandling) ska ha påbörjats senast 2022.**

Kommentar

Indikatorn är ny för år 2021 och sträcker sig fram till år 2022. Region Örebro län deltar i de nationella projekt Genomic Medicin Sweden (GMS) samt Centre for Advanced Medical Product (CAMP). Syftet med dessa nationella projekt är att bygga infrastruktur för att möjliggöra forskning inom området precisionsmedicin men också för individanpassad behandling och diagnostik. Under året har en klinisk studie inom området påbörjats.

EFFEKTMÅL

- ◆ 4. Forskning och innovation tar tillvara invånare, närstående och patienters kunskap, erfarenheter och vilja att delta i klinisk forskning och ser dem som medskapare.

Kommentar

Att nyttiggöra forskning och innovation är en viktig del i forsknings- och utbildningsnämndens uppdrag och specifika mål finns beskrivna i strategin för klinisk forskning och innovation. Detta effektmål kan ha påverkats av pandemin vilket i så fall kan ses på några års sikt. Den sammanfattande bedömningen är att effektmålet med indikatorerna är långsiktiga till år 2022 och har därmed delvis uppfyllts, det vill säga med en mindre, acceptabel avvikelse från målnivån.

- ◆ Indikator: Andel prövningar av läkemedel och medicinsk teknisk utrustning, inklusive testbäddssamarbete för innovationer, ska motsvara vad övriga universitetssjukvårdsaktörer utför år 2022.

Kommentar

Antal läkemedelsprövningar och prövningar av medicinsk teknisk utrustning var enligt tillgängliga sammanställningar för 2020 något lägre än tidigare år. Preliminära sammanställningar av pågående prövningar visar på ungefär samma antal även avseende år 2021. Att ta fram testbäddar för forskningsnära innovationer är ett långsiktigt arbete som har möjlighet att ta form när innovationsverksamheten har vidareutvecklats inom forsknings- och utbildningsnämndens ansvarsområde. Även här kan en effekt av pandemin föreligga med generellt sett lägre aktiviteter avseende icke-covid-19-relaterade prövningar och innovationer.

- ◆ Indikator: Andel publikationer planerade i samverkan med patientföreträdare ska öka till 10 procent år 2022.

Kommentar

Under året har en ny webbplats lanserats för att synliggöra Region Örebro läns forskning till länets invånare. Det ska vara enkelt att hitta information om hur invånare anmäler sig till forskningsstudier och vilka studier som rekryterar patienter just nu.

Utöver det har en arbetsgrupp under året genomfört bland annat en omvärldsspaning och framställt en rapport kring förutsättningar och goda exempel när det gäller forskningssamarbete med patientföreträdare. Några prioriterade områden lyfts fram och kan utgöra starten för ökad patientsamarbete framöver.

EFFEKTMÅL

- ◆ 5. Länets invånare har en god, jämlik och jämställd munhälsa.

Kommentar

Folk tandvården ska bidra och arbeta brett för att länets invånare ska ha en god, jämlik och jämställd munhälsa. Resursmodellen som beskriver mängden resurser som behövs i relation till varje enhets uppdrag används också för att fördela resurser mellan enheterna för att uppnå en god och jämlik tandvård. Arbetet fortsätter med att övergå till flödeseffektivitet med fokus att få patienter med låga vårdbehov färdiga vid sitt första besök, där projektet Folk tandvården Direkt i Lindesberg är ett exempel på en väl utvecklad flödesprocess. Ett flödeseffektivt arbetssätt är värdeskapande för patienten men förväntas också leda till att fler patienter kan tas om hand med förändrade resurser. Styrmått som togs fram under 2020 har följts upp månatligen med styrning mot uppföljning av uppdraget, prioritering och flödesprocesser. Folk tandvårdens folkhälsoenhet har arbetat med generella populationsinsatser i områden och i grupper/skolor med hög kariesförekomst baserat på den socioekonomiska klusteranalysen. På grund av pandemin har många patienter avstått tandvård och rätt vård och prioriteringar har inte alltid varit möjliga.

Folk tandvårdsnämnden har också ett antal mål med indikatorer och aktiviteter kopplat till effektmålet:

- Folk tandvården använder bästa tillgängliga kunskap i varje patientmöte.
- Samverkan med andra intressenter såsom vårdgivare, patienter och anhöriga avseende vård för prioriterade och sköra grupper.

Målen har uppfyllts.

Den sammanfattande bedömningen med indikatorer och nämndens mål är att effektmålet delvis har uppfyllts, det vill säga med en mindre, acceptabel avvikelse från målnivån.

- **Indikator: De hälsofrämjande insatserna i riskområden ska öka. Antal aktiviteter i socioekonomiskt svaga områden ska öka i jämförelse med tidigare år.**

Kommentar

Antalet hälsofrämjande aktiviteter i de socioekonomiskt svaga områdena har inte ökat under år 2021 på grund av pandemin. Riktade insatser i socioekonomiskt svaga områden har i något reducerad omfattning fortgått trots pandemin, Glada tanden, fluoridsköljning i skolan har delvis pågått under året, men många verksamheter har valt att pausa aktiviteten på grund av pandemin. Folk tandvården har deltagit i andra lokala aktiviteter, i den mån det ägt rum i risktyngda områden. Så kallade tandborstbytarveckor har genomförts och deltagande i lokala event till exempel Brickebackens dag. Alla klasser i länet har erbjudits hälsofrämjande aktiviteter i form av skolbesök i var och ett av skolans stadier. Många klasser har nåtts av aktiviteten (fysiskt, digitalt eller utomhus) dock ej alla på grund av pandemin. Tandresan genomfördes i årskurs 4.

- ◆ **Indikator: Alla patienter i Folk tandvården prioriteras efter definierade riskgrupper beroende på behov av tandvård.**

Kommentar

Varje patient i Folk tandvården behovsbedöms och placeras i riskgrupp. Samma bedömningskriterier används till alla patienter. Prioriteringsordningens följsamhet följs månatligen. Riktlinjen för prioritering är uppdaterad under året med ett förtydligande att de med högst risksumma ska erbjudas vård först. Försening av revisionsundersökning av barn och unga per 31 december var 1,1 procent jämfört med 0,7 procent föregående år. Försening av revisionsundersökning av patienter med Region Örebro läns tandvårdsstöd var 6,3 procent jämfört med 10,2 procent föregående år. Följsamhet för prioritering för övriga vuxna har inte följts upp separat.

EFFEKTMÅL

- ◆ **6. Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig tandvård.**

Kommentar

Folk tandvården har effektiva och högkvalitativa vårdprocesser som ständigt förbättras och anpassas efter bästa kunskap. Genom dessa vårdprocesser skapas ökat värde för Folk tandvårdens patienter.

Folk tandvården har haft samtliga kliniker öppna under år 2021 trots pandemi, med viss inskränkning av öppettiderna på mindre kliniker.

Tillgänglighetsperspektivet har diskuterats och samtalet kommer att fortsätta under år 2022 med utgångspunkt i frågeställningen: "Vad är tillgänglighet?". Det handlar om öppettider, telefontillgänglighet, möjlighet till digital konsultation, kliniknärvaro i alla länets kommuner med mera.

Folk tandvårdsnämnden har också ett antal mål med indikatorer och aktiviteter kopplat till effektmålet:

- Den förändrade kallelseprocessen där patienterna själva bokar sin tid ger en ökad tillgänglighet.
- Personal med rätt kunskap och kompetens för uppgiften.
- Odontologiska forskningsenheten bedriver kliniskt inriktad forskning av hög kvalitet i samverkan med högskolor och universitet.
- Odontologiska utbildningsenheten bedriver ST-utbildning i alla specialiteter och betraktas nationellt som en av sex utsedda kunskapsnoder i Sverige.
- Folk tandvården har en modell för att möta framtidens behov av en nära och tillgänglig tandvård med mobila alternativ.

De tre översta målen har uppfyllts. Det pågår arbete med de två nedersta målen, de har delvis uppfyllts.

Den sammanfattande bedömningen med indikatorn och nämndens mål är att effektmålet delvis har uppfyllts, det vill säga med en mindre, acceptabel avvikelse från målnivån.

- **Indikator: En enkät vid årets slut visar att en övervägande del av Folk tandvårdens patienter känner sig trygga med vården Folk tandvården erbjuder.**

Kommentar

En enkät har besvarats av 1 039 patienter där 91 procent är nöjda eller mycket nöjda med den vård de har fått.

EFFEKT MÅL

7. Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Kommentar

Den sammanfattande bedömningen för effektmålet är en sammanvägning av bedömning från regionstyrelsen, regionala tillväxtnämnden, kulturnämnden och samhällsbyggnadsnämnden. Dessa är i sin tur bedömda utifrån nämndernas egna mål, uppdrag och indikatorer.

Det finns verksamheter inom nämndernas ansvar där måluppfyllelsen är god, medan andra har utmaningar som till största del kan härledas från effekter av pandemin. Det finns i vissa fall indikatorer som följs upp med extern statistik. Det är ofta eftersläpning i den statistiken och återspeglar inte läget för år 2021 på ett rättvisande sätt, bland annat med hänsyn till pandemin. Det framgår i redovisningen av indikatorerna.

Regionstyrelsen har två indikatorer till effektmålet.

- Att handlingsplanerna inom folkhälsa ska genomföras i samverkan inom Region Örebro län och med externa aktörer i länet. Arbete pågår med handlingsplanerna i olika fora och en första uppföljning har skett. Det är dock för tidigt att uttala sig om resultatet.
- Att sambandet mellan livsvillkor, levnadsvanor och hälsa och hur dessa är fördelade bland olika grupper i befolkningen ska beaktas i ledning och styrning av regionens verksamheter. Resultat från befolkningsundersökningen Liv & hälsa samt elevundersökningarna Liv & hälsa ung och ELSA har redovisats. Särskilt fokus har lagts på hur hälsans bestämningsfaktorer fördelas ur ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv. En klusteranalys som beskriver samband mellan socioekonomi och tandhälsa hos barn och ungdomar används vid planering och styrning inom Folktandvården.

Inom regional tillväxtnämnd är exempel på god måluppfyllelse de verksamhetsmål där verksamheten kunnat arbeta i befintliga strukturer och där upplevts som en drivande, samlande och möjliggörande kraft inom nämndens ansvarsområde. Det finns dock verksamheter inom nämnden som har stora utmaningar till följd av pandemin. Under året har nämnden gjort särskilda satsningar som ska bidra till återstart i länet. Flertalet satsningar återfinns inom näringslivsutveckling såsom AI och affärsutveckling samt stärkning av AI Impact lab, förstärkning av kommande industrisatsning, besöksnäring med mera. Vidare har en satsning på en webbportal för vuxenutbildning samt digital kulturutveckling genomförts. Ett flertal initiativ och övergripande riktningar för sakområdet driver mot målet. Bärande i insatser är ökad konkurrenskraft genom strukturbyggnad initiativ som

främjar teknikutveckling, branschbreddande insatser och möjliggörande av entreprenöriella ambitioner. Arbetet med genomförande av handlingsplanerna inom det prioriterade området "Hälsöfrämjande arbete och hälso och sjukvård" i Regionala utvecklingsstrategin pågår med stor kraft. Däremot finns tecken som tyder på att folkhälsan utvecklats negativt under det senaste året. Detta kan troligen vara en effekt av pandemin och särskilt de långsiktiga effekterna på samhället den medfört. En stor utmaning återfinns fortsatt inom energi och klimatområdet. Det finns fortsatt en positiv utveckling inom till exempel ökade solcellsinstallationer, dock är det allvarligt att totala utsläppen av växthusgaser minskar så långsamt.

Inom kulturnämnden bedöms verksamhetsmålen ha en god måluppfyllelse. Mål med koppling till en hållbar samhällsutveckling och ett attraktivt län i samverkan med andra samhällsområden, som hälsa, näringsliv, turism, samhällsplanering, skola och miljö har uppfyllts. Däremot har de territoriella målen att Örebro län har en väl fungerande kulturell infrastruktur och ett jämlikt och jämställt kulturliv inte uppfyllts helt. Civilsamhället och kulturen är med och stärker länets konkurrenskraft, en hög och jämlik livskvalitet i hela länet och god resurseffektivitet. År 2021 har i hög grad handlat om att på olika sätt belysa hur kulturen och civilsamhället i länet har påverkats av pandemin och att i möjligaste mån vara med och stötta länets kulturliv och civilsamhälle. Förutom pandemins mycket negativa påverkan på möjligheten att ta del av regional kultur och aktiviteter inom civilsamhälle och studieförbund har den digitala utvecklingen varit stark. Digitaliseringen har delvis skapat nya möjligheter att organisera sig samt att ta del av kultur. Även inom civilsamhället har ett stort språng tagits när det gäller digital utveckling.

Inom samhällsbyggnadsnämnden är det god måluppfyllelse för verksamhetsmål inom infrastrukturplanering som ger en fungerande infrastruktur och kommunikationer. Nämndmålet att ha en allmän kollektivtrafik som leder mot mål och funktioner i det regionala trafikförsörjningsprogrammet har en sämre måluppfyllelse. Bedömningen är dock att resandet på sikt kommer att öka trots de anpassningar som gjorts och görs framöver utifrån arbetet med handlingsplanen för budget i balans för kollektivtrafiken. Det finns förutsättningar för att nå de långsiktiga mål som finns uppställda för den allmänna kollektivtrafiken. Under år 2021 har den allmänna kollektivtrafiken påverkats av de effektiviseringar som gjorts kopplat till handlingsplan för budget i balans och utfallet för Nöjd Kund Index har sjunkit. Pandemin har också fortsatt påverkat verksamheten. Resandet har sammantaget legat på en låg nivå. En successiv återhämtning har skett från och med april. I samband med att

alla restriktioner och rekommendationer som påverkar kollektivtrafiken togs bort i september skedde en påtaglig resandeökning.

Målet att servicereverksamheten uppfyller uppdragsgivarnas och kundernas förväntningar och krav har uppfyllts.

Den sammanfattande bedömningen för effektmålet med indikatorerna och nämndernas mål och uppdrag är att målet delvis har uppfyllts, det vill säga med en mindre, acceptabel avvikelse från målnivån.

- ◆ **Indikator: Antal nystartade företag per 1000 invånare ska vara högre än snittet för jämförbara län (Västmanlands län, Kronobergs län, Värmlands län och Jönköpings län).**

Kommentar

Uppdaterad kvalitativ statistik för år 2021 (Tillväxtanalys) är ännu inte tillgängligt. De preliminära siffrorna (via Bolagsverket) pekar dock på en ökning från tidigare år. Senast tillgängliga statistik avser år 2020 och visar att antalet nystartade företag ökat till 9,7 företag per 1 000 invånare i Örebro län jämfört med 9,0 året innan. I de jämförbara länen har också antalet ökat och Örebro län låg lägre jämfört med Jönköpings län (10,3) och Västmanlands län (10,3) men något högre än i Kronobergs län (9,5) och Värmlands län (9,5).

- **Indikator: Bruttoregionalprodukt (BRP) per sysselsatt ska öka mer procentuellt än i jämförbara län (Västmanlands län, Kronobergs län, Värmlands län och Jönköpings län).**

Kommentar

Statistik för år 2021 är ännu inte tillgängligt. Siffror för år 2021 kommer under våren 2022.

Den senaste tillgängliga statistiken avser år 2020 och visar att BRP per sysselsatt har ökat med 0,17 procent i Örebro län från 2019 till 2020. I samtliga jämförbara län minskade BRP per sysselsatt under samma period. I Västmanland med -5,6 procent, Kronoberg -4,4 procent, Värmland -4,7 procent och Jönköping -4,0 procent.

- ◆ **Indikator: Andel unga samt andel vuxna som anser sig ha gott hälsotillstånd, självskattad hälsa, ska öka. Skillnaden mellan kvinnor och män samt grupper med olika utbildningsnivå ska minska.**

Kommentar

Senast tillgängliga statistik från 2020 visar att andelen unga i årskurs 2 på gymnasiet som anser sig ha ett gott hälsotillstånd har ökat något 2020 jämfört med 2017. Däremot har skillnaden mellan pojkar och flickor ökat något. Andelen pojkar med gott hälsotillstånd har ökat med två procentenheter medan andelen flickor ökat med en procentenhet. Detta mått hämtas från befolkningsundersökningen Liv och hälsa ung. Någon mätning av unga vuxnas självskattade hälsa har inte genomförts varför inget utfall finns i jämförelsen mellan olika grupper. Liv och hälsa undersökningen som omfattar vuxna genomförs under 2022.

- **Indikator: Andel barn som får del av kultur genom stöd från Region Örebro län ska öka i jämförelse med år 2019.**

Kommentar

Senast tillgängliga statistik avser år 2020 i jämförelse med år 2019.

Antalet barn som får del av kultur i länet genom de aktörer som finansieras med verksamhetsmedel från Region Örebro län har minskat under pandemin på grund av inställd kulturverksamhet i skola och på fritid. Även antalet barn som har tagit del av kultur genom Kulturkraft och ungdomsstipendiet Ung peng har påverkats negativt av pandemin och de restriktioner som den har inneburit. Men när det gäller andelen barn som tog del av den regionala kulturen år 2020 är det en mycket tydlig uppgång inom scenkonsten, från 36 procent av den totala publiken till 57 procent. Anledningen till det är att flera aktörer inte har kunnat spela för en vuxen publik medan verksamheten för barn på skoltid till viss del har kunnat fortsätta. Även inom museiverksamhet/bild och form ses tendenser till en uppgång från 22 till 25 procent, men det varierar stort mellan verksamheterna. Det är viktigt att uppgången av andel barn i publiken inte ses som en positiv utveckling eftersom antalet barn som har tagit del av kultur under perioden har minskat, men i lägre grad än vad den vuxna publiken har minskat.

Andel barn i publiken i Region Örebro län och andel barn av verksamhetsbesök

Kulturproducenter	% 2019	% 2020
Professionell scenkonst (publik i länet)	36	57
Örebro länsteater	47	61
Stadra teater	2	1
Teater Martin Mutter	74	86
Länsmusiken	68	44
Opera på Skäret	1	0
Kulturarv och Bild och form (verksamhetsbesök)	22	25
Örebro läns museum	24	20
NJOV	49	71
Skoindustrimuseet	10	23
Frövifors pappersbruksmuseum	43	11
Alfred Nobels museum	10	36
Loka Brunns kurortsmuseum	vet ej	vet ej
The non existent center	8	10
Arkiv, Arkivcentrum (andel genomförda aktiviteter riktade till barn)	0	5

- ◆ **Indikator: Antal organisationer inom kultur, civilsamhälle och social ekonomi som tar del av finansiering från och har samverkan med Region Örebro län**

Kommentar

Inom kulturområdet har antalet organisationer som tar del av fasta verksamhetsmedel, föreningsmedel, årligt kulturpris och stipendier varken ökat eller minskat år 2021. Däremot har betydligt fler organisationer än vanligt tagit del av tillfälliga medel på grund av de tillfälliga stöd som inrättats på grund av pandemin. Ytterligare en anledning till att antalet organisationer som får del av tillfälliga medel har ökat är att flera främjandeverksamheter har skapat nya stöd som går att söka. När det gäller antalet aktörer som Region Örebro län samverkar med inom kulturområdet finns inte sådan statistik.

- ◆ **Indikator: Kvaliteten i den allmänna kollektivtrafiken ska öka i jämförelse med senast tillgängliga statistik, andelen resenärer nöjda med den senaste resan enligt Nöjd Kund Index, NKI.**

Kommentar

Andelen nöjda resenärer har minskat från 80 procent år 2020 till 76 procent år 2021. Minskningen är signifikant men det har dock skett en positiv trend under året. Dock ökar inte antalet som är missnöjda, utan andelen som svarar "varken eller" har ökat signifikant.

- ◆ **Indikator: Kvaliteten i servicetrafiken ska öka i jämförelse med 2019, andelen resenärer nöjda med den senaste resan enligt Nöjd Kund Index, NKI.**

Kommentar

Andelen nöjda resenärer har minskat något från 93 procent år 2020 till 91 procent år 2021. Nivån är stabil över tid (2018: 90 procent, 2019: 88 procent). Resultatet är i paritet med genomsnittet för hela landet. Mätningen av indikatorn ändras år 2022.

En bedömning är att icke samplanering för allt utom skolskjuts under första delen av året har haft en inverkan på kundnöjdheten. Ensamma i bilen och snabbare resor påverkar till en positiv upplevelse. En successiv återgång till samplanering under hösten 2021 har sedan påverkat indikatorn negativt.

◆ **Indikator: Utsläpp av växthusgaser ska minska.**

Kommentar

Senaste mätningen är från 2019 och visar en minskning jämfört med 2018. Utsläppen under 2019 uppmätte den lägsta nivån någonsin sedan mätningen började 1990. Trots det är förändringstakten troligtvis för långsam för att målvärdet ska kunna nås till 2030. Utsläpp från transporter har minskat med 24 procent sedan 2010 men utgör fortfarande den största delen av utsläppen med 518 tusen ton 2019. Notera att indikatorn mäter utsläpp som sker i territoriet Örebro län. Det innebär att utsläpp från till exempel konsumtion och resor utanför länet inte finns med även om det är invånarna i Örebro län som konsumerat och rest. Statistik över konsumtionsbaserade utsläpp finns endast på riksnivå.

Kommun	CO2-ekv (tusen ton) 2005	CO2-ekv (tusen ton) 2019	Minskning i % 2005 till 2019
Karlskoga	236	113	52 %
Örebro	699	442	37 %
Hällefors	63	40	36 %
Ljusnarsberg	47	31	34 %
Nora	44	31	31 %
Hallsberg	98	71	28 %
Lindesberg	179	130	28 %
Laxå	57	41	27 %
Askersund	125	104	17 %
Degerfors	76	69	9 %
Lekeberg	51	47	8 %
Kumla	210	216	-3 %
Örebro län	1884	1334	29 %

● **Indikator: Energianvändningen i Örebro län ska bli effektivare.**

Kommentar

Senaste mätningen är från 2019 av total slutanvändning av energi per BRP-enhet visar en liten ökning jämfört med 2018 men över tid är trenden ändå sådan att det är möjligt att nå målet till år 2030.

EFFEKT MÅL

8. Länets invånare har tillgång till bra digitala tjänster utifrån deras behov.

Kommentar

Länets invånare har fortsatt ökat sin kunskap och användning av digitala tjänster under år 2021. De digitala tjänsterna har en viktig roll för kvalitetssäkrad information om frågor relaterade till pandemin. Nedanstående tjänster har ökat i hög grad i nyttjande under pandemin:

1177 Vårdguiden på telefon

De som inte har tillgång till internet eller vill ha snabb hjälp kan ringa 1177 Vårdguiden. Där får de råd och stöd av erfarna sjuksköterskor via telefon, som bedömer vårdbehov och hänvisar till rätt vårdnivå eller ger egenvårdsråd. Sjuksköterskorna använder ett datoriserat rådgivningsstöd som är medicinskt samstämmigt med innehållet i 1177.se. Rådgivningsstödet bidrar till att kvaliteten på sjukvårdsrådgivningen blir hög och jämn. Avtal är skrivet om att ingå i nationell samverkan med elva andra regioner för att förbättra tillgängligheten. Det finns en vidareutveckling av rådgivningssystemet som innebär att patienten kan skicka bilder under samtalet för bedömning som införs inom Region Örebro län.

1177 Vårdguiden på webben

I regionernas invånartjänster finns information och tjänster som fungerar för alla målgrupper och alla åldrar. Den flerfaldigt prisbelönade webbplatsen 1177.se innehåller allt från tecknade filmer för barn som ska behandlas i vården till lättlästa artiklar, filmer och bildspel. Det är också möjligt att få informationen uppläst och viss information finns översatt till flera språk. Den anatomiska atlasen är en unik, interaktiv applikation som skildrar människokroppen i olika lager. Under våren har ett arbete skett med att översätta material kring covid-19 och vaccination till flera olika språk.

UMO

UMO riktar till unga och informerar om sex, hälsa och relationer. UMO förmedlar också ett värdebaserat budskap om normkritik, jämställdhet och ett inkluderande förhållningssätt. UMO är en stor succé i målgruppen och också mycket populär hos medarbetare vid ungdomsmottagningar och i elevhälsan, som hänvisar unga till UMO men även använder UMO som en egen kunskapskälla.

1177 Vårdguidens e-tjänster

Med hjälp av 1177 Vårdguidens e-tjänster kan vårdgivare och patienter kommunicera digitalt på ett säkert sätt. Patienten loggar in med e-legitimation och kan göra sina vårdärenden, till exempel boka tid, förnya recept och läsa sin journal, och kontakta vården på tider som passar hen själv. Stark autentisering används och all information är krypterad, vilket innebär att vårdgivare också kan använda e-tjänsterna för att till exempel erbjuda internetbaserat stöd och behandling. Från och med den 10 juni publiceras informationen från 1177 telefonrådgivningen via e-tjänsterna på 1177. Ett förberedelsearbete har genomförts för att kunna visa upp remisstatus i e-tjänsten och är just nu i testfas.

Digitala vårdmöten

Användandet av digitala vårdmöten fortsätter att öka. Inom primärvård, specialistvård, psykiatri och i Folk-tandvården erbjuds länets invånare möjlighet till digitala tjänster via digitala mottagningar. 36 885 digitala vårdmöten genomfördes under år 2021, vilket är mer än en fördubbling jämfört med föregående år. Även Regionhälsan har startat digital mottagning för sina kunder.

Stöd och behandlingsplattformen

Flera nya program inom Stöd- och behandlingsplattformen startade under år 2020. Under år 2021 har utvecklandet fortsatt av plattformen med nya program, till exempel sjukskrivningskollen. Under våren 2021 startade ett pilotprojekt för egenmonitorering för patienter som lever med inflammatorisk tarmsjukdom och under hösten 2021 startade ett pilotprojekt för patienter med hjärtsvikt. När det gäller nyttjandet av stöd och behandlingsplattformen ligger Örebro län på tredje plats efter storregioner som Stockholms län och Västra Götaland. Den sammanfattande bedömningen är att effektmålet har uppnåtts.

● **Indikator: Ett ökat utbud av e-tjänster till invånarna för att möta kravet om "Digitalt först".**

Kommentar

Det sker en fortsatt utveckling av e-tjänster för att möta kravet om digitalt först.

1177 Vårdguiden på telefon

Sjuksköterskorna använder ett datoriserat rådgivningsstöd, som är medicinskt samstämmigt med innehållet i 1177.se. Det finns en vidareutveckling av rådgivningssystemet att patienten kan skicka bilder under samtalet för bedömning och detta är för närvarande under införande inom Region Örebro län.

1177 Vårdguidens e-tjänster

Från och med den 10 juni publiceras informationen från 1177 telefonrådgivningen via e-tjänsterna på 1177. Ett förberedelsearbete har genomförts för att kunna visa upp remisstatus i e-tjänsten och är just nu i testfas.

De befintliga e-tjänsterna används i allt större grad och är fortsatt ett bra stöd när det gäller covid-relaterade ärenden, till exempel egen provhantering och självtestkit som registreras digitalt via 1177. Stöd har även införts för smittspårningsenheterna med instruktioner och information för de som testat positivt. Generellt är det en hög nyttjandegrad.

Digitala vårdmöten

Användandet av digitala vårdmöten fortsätter att öka. Primärvård, specialistvård, psykiatri och Folktandvården erbjuder nu länets invånare möjlighet till digitala tjänster via digitala mottagningar. Även Regionhälsan har startat digital mottagning för sina kunder.

Stöd och behandlingsplattformen

Flera nya program inom stöd- och behandlingsplattformen startade under 2020. Under 2021 har utvecklandet av plattformen fortsatt med nya program, till exempel sjukskrivningskollen. Nyttjandet av stöd och behandlingsplattformen visar att Örebro län ligger på tredje plats efter storregioner som Stockholms län och Västra Götaland.

Under våren 2021 har ett pilotprojekt för egenmonitorering startat för patienter som lever med inflammatorisk tarmsjukdom.

Folktandvården

Funktion för nybokning har utvecklats och implementerats i verksamheten tillsammans med en stor förändring av kallelseprocesser. Kallelse sker med så kallad "öppen tid" via SMS, där patienten själv bokar en besöksstid som passar.

● **Indikator: Minst 80 procent av länets invånare är användare av 1177 Vårdguidens e-tjänster.**

Kommentar

Det är en fortsatt hög nyttjandegrad av 1177 Vårdguidens e-tjänster. 92 procent av länets invånare är användare. 282 000 invånare har någon gång nyttjat tjänsten och antalet inloggningar under år 2021 var drygt 6,5 miljoner. Under april 2021 skedde knappt 900 000 inloggningar. Den största orsaken till inloggning är att ta del av sina provsvar.

EFFEKTMÅL

9. Länets invånare och företag har tillgång till bra digitala tjänster utifrån deras behov.

Kommentar

Flera digitala tjänster har utvecklats till länets invånare och företag. Det är bland annat resultat av åtgärder med anledning av pandemin.

Regionala tillväxtnämnden redovisar ett flertal exempel på digitala tjänster inom utbildning och arbetsmarknad, välfärd och folkhälsa samt näringslivsutveckling. Det är bland annat inom vuxenutbildning, e-hälsofrågor tillsammans med kommuner och olika insatser för att stödja företag.

Kulturnämnden redovisar att utveckling av digitalisering sker både inom kulturlivet och inom civilsamhället i spåren av pandemin.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar att det pågår fortsatt arbete med att förbättra och tillgängliggöra information om resandet till resenärer och kunder inom både allmän kollektivtrafik och serviceresor med digitala verktyg. Det finns nu skärmar med information om resandet i samtliga stadsbussar i Örebro och nya digitala biljetter i den allmänna kollektivtrafiken. Inom serviceresor har den nya serviceresoappen lanserats med förbättrad funktionalitet.

Bedömningen avseende bredbandsmålet för hushåll och företag är att det inte kommer att nås.

Den sammantagna bedömningen av effektmålet är att det delvis kommer att uppfyllas, det vill säga med en mindre, acceptabel avvikelse från målnivån. Bedömningen görs med anledning av indikatorn om tillgång till bredband som inte bedöms att uppfyllas.

Indikator: Ett ökat utbud av e-tjänster för att möta kravet om "Digitalt först".

Kommentar

Det sker en fortsatt utveckling av e-tjänster för att möta kravet om digitalt först.

Tempot i utvecklingen av digitala tjänster har fått en skjuts av pandemin.

Exempel på detta redovisas inom regional tillväxtnämnd att i samtliga kommuner finns möjligheten att genomföra digitala videomöten mellan kommunal och regional hälso- och sjukvård där patienter och anhöriga deltar. Arbeta pågår för att säkerställa att dessa kan göras på ett integritetssäkert sätt.

Kulturnämnden redovisar att ett ökat utbud av digitala tjänster har skett inom kulturområdet i spåren av pandemin.

Inom samhällsbyggnadsnämndens område redovisas att det finns flera biljettyper i appen för den allmänna kollektivtrafiken. Arbeta pågår också med att digitalisera flera tjänster inom serviceresor.

Indikator: Andelen hushåll och företag i länet som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s ska öka i förhållande till föregående år.

Kommentar

Senast tillgängliga statistik avser år 2020. Målet som är 95 procent för hushållen totalt och företagen har inte uppnåtts år 2020. Det har dock skett en ökning från 79,4 procent år 2019 till 80,5 procent år 2020 för hushåll. För företag är det en ökning från 69,4 procent år 2019 till 71,8 procent år 2020.

Det finns utmaningar med kvarstående bredbandsutbyggnation och att vissa områden mer eller mindre stannat upp. Tidsplaner för byggnation som har förmedlats från marknadsaktörer verkar inte uppfyllas. Det kommer ta längre tid på grund av bland annat tillståndshandling och att det finns utmaningar för aktörer med skillnaden mellan tätort och landsbygd. Det är också utmaningar att det finns områden som trots att de är berättigade till stöd och har beviljats inte når byggnation på grund av bristande efterfrågan och stora avstånd mellan anslutningarna. Det finns också alternativa lösningar till exempel FWA (trådlösa lösningar) som konkurrerar med utbyggnaden av fiber.

Tack vare det positiva utfallet i Post- och Telestyrelsens bredbandsstöd för år 2021 i länet bör dock stora steg mot måluppfyllelse tas och påskyndas de närmaste tre åren, framförallt på landsbygden.

PERSPEKTIV: PROCESS

Perspektivet process beskriver strategier för Region Örebro läns arbetssätt, metoder och processer för att effektmålen i perspektivet invånare och samhälle ska kunna uppfyllas. Strategierna

- kvalitet och utveckling
- digitalisering
- hållbar utveckling
- regional utvecklingsstrategi

beskriver ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås och anger inriktningen för hur verksamheten ska utföras.

KVALITET OCH UTVECKLING

STRATEGI: KVALITET OCH UTVECKLING

- Att skapa värde tillsammans med dem Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Kommentar

Region Örebro läns verksamheter arbetar kontinuerligt och systematiskt med ständiga förbättringar och med att vara en kunskapsorganisation som ständigt utvecklas. Inom det regionövergripande kvalitets- och utvecklingsarbetet har regiondirektören fastställt fem övergripande strategier för Region Örebro läns kvalitets- och utvecklingsarbete enligt ovan.

Region Örebro län har tillsammans med Statens institut för kvalitetsutveckling (SIQ) samt åtta andra regioner arbetat med att ta fram en digital applikation ”Framgångsinsikt för regioner”. Framgångsinsikt är ett verktyg för reflektion, dialog och prioritering av en verksamhets arbete med kvalitetsutveckling, kopplat till strategierna ovan. En vägledning på intranätet (Kvalitetsguiden) har tagits fram som ger lämpliga

metoder och verktyg för det fortsatta arbetet.

Inom kvalitet och utveckling ingår att verksamheterna arbetar systematiskt med kunskapsstyrning samt forskning och utbildning och även med innovationer. Kvalitetsarbete sker också inom ramen för genomförande av den regionala utvecklingsstrategin.

Region Örebro län samverkar och har goda relationer inom regionorganisationens verksamheter och med kommuner, andra regioner, universitet, civilsamhälle och övriga externa aktörer både lokalt, nationellt och internationellt, vilket också bidrar till kvalitetsutveckling. Detta har också varit tydligt under pandemin och relationerna har också i många fall förstärkts. I utvecklingsarbetet involveras också patienter, brukare och invånare i allt högre utsträckning så att deras perspektiv och erfarenheter tas till vara. Detta leder till en högre kvalitet i de utvecklingsarbeten som genomförs.

Visst utvecklingsarbete och vissa uppdrag har dock fått stå tillbaka under pandemin. Samtidigt har det goda arbete som finns inom kvalitet och utveckling varit en förutsättning att Region Örebro läns verksamheter har hanterat konsekvenserna av pandemin på ett föredömligt sätt. I vissa fall har pandemin också drivit på arbetet med kvalitet och utveckling.

Regionstyrelsen och nämnderna har konkretiserat strategin kvalitet och utveckling med specifika nämndmål och uppdrag utifrån ansvarsområde.

DIGITALISERING

STRATEGI: DIGITALISERING

- Att öka den digitala morgnaden i organisationen.
- Att förändra och utveckla arbetssätt för att öka användningen av digitala lösningar.

Kommentar

Region Örebro läns verksamheter har fortsatt att utveckla och öka användningen av digitala lösningar och nya förändrade arbetssätt. Administrativa arbetsuppgifter har förenklats och automatiserats med hjälp av nya stödsystem eller med nya lösningar i redan befintliga stödsystem.

Pandemin har medfört att verksamheterna på kort tid fått ställa om till digitala möten. Både möjligheten till digitala möten och digitala besök samt förståelsen för dessa har utvecklats betydligt hos så väl Region Örebro läns medarbetare och förtroendevalda som länets invånare.

Arbetet med digitalisering har också haft stor betydelse i strategin kring att begränsa smittspridningen under pandemin.

Utveckling av artificiell intelligens inom Region Örebro läns verksamheter förutsätter en väl fungerande digitalisering. Utvecklingsmöjligheterna är stora samtidigt som det är viktigt att hantera data på säkert sätt, framför allt avseende individdata.

En ny digitaliseringsstrategi för Örebro län antogs av regionfullmäktige i november år 2020. Utifrån strategin har ett program för digitalisering tagits fram för Region Örebro län som antogs av regionstyrelsen våren 2021. Programmet ska förtydliga regionens övergripande gemensamma arbete för att möjliggöra och samordna digitalisering. Som en del i detta arbete har ett utbildningspaket kring digital transformation tagits fram för att öka den digitala mognaden i organisationen. Utbildningen pågår och är ett led i att förändra och utveckla arbetssätt och användandet av digitala lösningar.

Regionstyrelsen och nämnderna har konkretiserat strategin digitalisering med specifika nämndmål och uppdrag utifrån ansvarsområde.

HÅLLBAR UTVECKLING

STRATEGI: HÅLLBAR UTVECKLING

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Kommentar

Region Örebro läns verksamheter har fortsatt arbetet med att hållbarhet ska vara integrerat i ordinarie verksamhet. Det har dock funnits utmaningar att samverka och kommunicera kring hållbar utveckling under året. Flera processer, utbildningsinsatser och utvecklingsprojekt har ställts in eller skjutits upp med anledning av pandemin. Inom hälso- och sjukvården har till exempel arbetet för att minska förbrukningen av engångsmaterial fått stå tillbaka och förbrukningen har istället ökat som en följd av pandemin. En positiv effekt av pandemin är den stora ökningen av resfria möten som bidrar till att minska påverkan av koldioxidutsläpp.

Program för hållbar utveckling 2017–2020 har följts upp till och med 2019 och redovisats till regionstyrelsen. Fortsatt arbete har pågått under året med aktivitetsplaner i programmet. Uppföljning för hela programperioden 2017–2020 pågår och ska redovisas till regionstyrelsen våren 2021. Ett omfattande arbete med att revidera programmet har genomförts under året. Programmet innehåller tre övergripande mål med koppling till mål i Agenda 2030 som Region Örebro län berörs av. Det reviderade programmet ska fortsatt användas som stöd och drivkraft för att integrera hållbar utveckling som en naturlig del i det dagliga arbetet. En riktlinje för styrning och ledning av hållbarhetsarbetet har också tagits fram. Riktlinjen tydliggör ansvar, arbetssätt, lärande och uppföljning.

Regionstyrelsen och nämnderna har konkretiserat strategin hållbar utveckling och fortsatt arbetet med att uppfylla intentionerna i program för hållbar utveckling genom specifika nämndmål och uppdrag utifrån ansvarsområde.

REGIONAL UTVECKLINGSSTRATEGI

**STRATEGI: REGIONAL
UTVECKLINGSSTRATEGI**

- Att bidra till att nå RUS målsättningar.
- Att samordna insatser för genomförandet av RUS i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer.

Kommentar

Region Örebro läns verksamheter arbetar för att bidra till att nå RUS målsättningar inom respektive nämnds ansvarsområde. Verksamheterna samarbetar bland annat med länets kommuner, Länsstyrelsen i Örebro län, Örebro universitet och civilsamhället i frågor som rör länets utveckling.

Det övergripande regionala arbetet med att genomföra RUS i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer pågår också. Inom ramen för arbetet med det regionala ledarskapet, och att organisering och genomförandet av RUS sker ändamålsenligt, har ett antal aktiviteter genomförts under perioden.

Ett stort arbete med översyn av RUS har pågått under år 2021. Region Örebro län har lett arbetet i samråd med partnerskapet för regional utveckling. Förslaget till uppdaterad RUS har skickats på remiss till partnerskapet och efter det har arbetet med uppdateringen fortsatt. Det pågår ett arbete med omställning av arbetssätt för en hållbar regional utveckling inom ramen för regeringsuppdraget Vägar till hållbar utveckling. Här testas expeditionsmetodiken, som är ett utforskande arbetssätt som involverar många olika

aktörer och organisationer i länet. Arbetet innebär också att de regionala utvecklingsmedlen ska bli hållbarhetsintegrerade i större utsträckning. Det nya inriktningsbeslutet för de regionala utvecklingsmedlen som antogs under våren 2021 är ett första steg i det arbetet.

I RUS-uppföljningen 2021 identifierades tre områden att kraftsamla kring och integrera i genomförandet, som innefattar en kombination av utmaningarna beskrivna i RUS och en kombination av inriktningar i de prioriterade områdena:

- Ökad inkludering – Hur kan en mer jämlik utbildningsnivå skapas i länet och öka delaktigheten i samhället för en socialt hållbar utveckling?
- Stärka barn och ungas förutsättningar att möta sin framtid – Hur kan Region Örebro län bidra till att fler fullföljer och avslutar sin grundläggande utbildning i hela länet? Att måluppfyllelsen i grund- och gymnasieskolan ökar? Att fler klarar gymnasiet samt att skillnader mellan olika grupper minskar?
- Omställning till ett långsiktigt hållbart näringsliv och en cirkulär ekonomi – Hur kan en långsiktig och hållbar omställning av Örebro län skapas för att nå målet om att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland? Hur kan en utveckling av näringslivet som är långsiktig och hållbar främjas?

Regionstyrelsen och nämnderna har konkretiserat strategin regional utvecklingsstrategi genom nämndmål, uppdrag och beskrivningar utifrån ansvarsområde. Speciellt nämnderna regional tillväxtnämnd, kulturnämnd och samhällsbyggnadsnämnden har specifika nämndmål kopplat till RUS.

PERSPEKTIV: RESURS

Perspektivet resurs beskriver hur medarbetarnas kompetenser tas tillvara och utvecklas inom ramen för en hälsofrämjande, jämställd och jämlik arbetsplats. Kompetensförsörjningen ska säkerställas för att Region Örebro läns uppdrag kan genomföras. Region Örebro län ska också genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar hushålla med tillgängliga resurser för att skapa en ekonomi som ger handlingsfrihet.

Inom perspektivet resurs finns effektmål som syftar till att Region Örebro län

- ska vara en attraktiv arbetsgivare med en hållbar kompetensförsörjning
- ha en långsiktig stark och hållbar ekonomi och uppnå verksamhetsmässig och finansiell god hushållning för att möjliggöra att effektmålen i perspektivet invånare och samhälle kan uppfyllas.

EFFEKT MÅL

- **10. Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.**

Kommentar

Region Örebro län strävar alltid efter att upplevas som en attraktiv arbetsgivare som ger medarbetaren möjlighet till goda arbetsvillkor, bra arbetsmiljö, möjligheter till kompetensutveckling samt att få vara delaktig och ha påverkansmöjlighet i vardagen, både som chef, medarbetare och i yrkesrollen. Region Örebro län arbetar utifrån flera perspektiv för att säkerställa att Region Örebro län attraherar, anställer, behåller och utvecklar medarbetare.

Pandemin har medfört att många medarbetare har fått ställa om arbetet utifrån förändrade förutsättningar med anledning av pandemin. Det gäller såväl hälso- och sjukvård, tandvård och allmän kollektivtrafik och stödfunktioner till dessa samt administrativt arbete. Verksamheterna har fått prioritera om. Inom hälso- och sjukvården har fokus varit att klara tre uppgifter, vården av covid-19-sjuka patienter, akut sjuka patienter och annan nödvändig vård som ej kan anstå. Det har varit en slitsam period för många som fått arbeta på annat sätt. De som kan arbeta på distans har varit tvungna till detta vilket också varit en stor omställning. Stöd i arbetsmiljöfrågor har intensifierats och Regionhälsan har varit aktiv i detta. Digitala arbetsformer har utvecklats och möjliggjort att mötas och samarbeta på andra sätt än före pandemin. Den sammanfattande bedömningen är att effektmålet med indikatorerna har uppnåtts.

- **Indikator: HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.**

Kommentar

HME är ett index som Sveriges kommuner och regioner (SKR) tagit fram och som består av nio frågor som delas in i tre delområden:

- Motivation
- Ledarskap
- Styrning

Dessa delområden påverkar förutsättningarna för medarbetarengagemang. Begreppet medarbetarengagemang används generellt för att beskriva medarbetarnas motivation och förutsättningar att göra sitt bästa för verksamheten. Syftet med att mäta HME är att utvärdera verksamhetens förmåga att främja, ta tillvara och bygga vidare på medarbetares engagemang. Hållbart medarbetarengagemang handlar med andra ord om hur organisationen skapar förutsättningar för engagemang, snarare än att ringa in nivån på engagemang.

Vid 2021 års mätning var det övergripande resultatet för Region Örebro län 77 och det är på samma nivå som vid föregående mätning 2018. Alla tre delindexen ligger kvar på samma nivåer. Med en svarsfrekvens på 80 procent ger det ett gott underlag för att få en bild över medarbetarnas förutsättningar för engagemang.

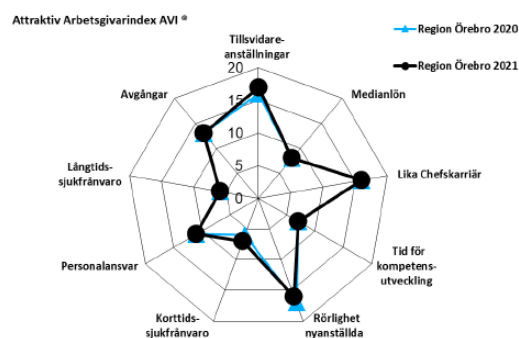
● **Indikator: AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år.**

Kommentar

Region Örebro läns attraktiv arbetsgivarindex år 2021 är 101 och är en ökning från index 100 som redovisades 2020. Resultatet ligger 6 enheter över bransch- (regioner) medianen.

AVI är ett sammanfattande index som grundar sig på 9 nyckeltal som Nyckeltalsinstitutet tillhandahåller:

- andel tillsvidareanställda
- medianlön per månad
- lika karriärmöjligheter
- utbildningstid/tid för kompetensutveckling
- rörlighet nyanställda
- korttidssjukfrånvaro
- antal anställda/chef, personalansvar
- långtidssjukfrånvaro
- andel som slutat/avgångar.

Resultatet har förbättrats i jämförelse med förra året främst avseende korttidssjukfrånvaro och andel tillsvidareanställda. År 2020 påverkades dessa parametrar i högre grad av pandemin jämfört med år 2021.

Fortfarande har pandemin antagligen en påverkan på resultatet, det är positivt med en ökning och förhoppningen är att nå tillbaka till samma nivåer som innan pandemin då resultatet låg stadigt under flera år i rad på en något högre nivå (110–112). Region Örebro läns resultat på de olika nyckeltalen följer i stort formen för branschen. Region Örebro län har på fyra av nio nyckeltal ett lägre medianvärde än för branschen, det gäller Personalsvar, Långtidssjukfrånvaro samt Medianlön. Personalsvar rör antal tillsvidareanställda per chef och här har regionen fler medarbetare per chef än andra jämförda regioner. En möjlig förklaring till den lägre medianlönen kan vara kopplat till ålderssammansättning och erfarenhet/tid i yrket. Arbete görs inom de olika delarna som indexet mäter.

● **Indikator: Jämix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år.**

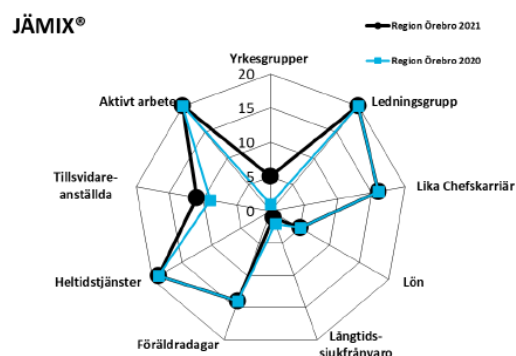
Kommentar

Region Örebro läns jämställdhetsindex år 2021 är 111 och är högre än 2020 som redovisade 107.

Resultatet ligger några enheter över bransch- (regioner) medianen.

JÄMIX är ett sammanfattande jämställdhetsindex som grundar sig på 9 nyckeltal:

- yrkesgrupper/andel jämställda yrkesgrupper
- högsta ledningsgrupp/ledningsgrupp
- lika möjlighet bli chef/likas karriärmöjlighet
- lika lön/skillnad i lön
- långtidssjukfrånvaro/skillnad i lång sjukfrånvaro
- skillnad i föräldradagighet/skillnad i uttag av föräldradagar
- lika stor andel med heltid/skillnad i sysselsättningsgrad
- andelen med fast anställning/skillnad i andel tillsvidareanställda
- jämställdhetsplan/aktivt arbete.

Region Örebro läns resultat på de olika nyckeltalen följer i stort formen för branschen. Tre nyckeltal har ett lägre medianvärde, Skillnad i andel tillsvidareanställda, Skillnad i lång sjukfrånvaro samt Skillnad i lön. Skillnad i andel tillsvidareanställda beror på anställning och bemanning i verksamheterna. Det kan till exempel bero på hur vaccinationsorganisationen har hanterats, i egen regi eller tillfälligt anställda alternativt i annans regi. Lönekartläggning är verktyg för att kartlägga, analysera och hantera osakliga löneskillnader. Några osakliga löneskillnader finns inte, en möjlig förklaring kan vara hur skillnader i erfarenhet/tid i yrket fördelar sig mellan kvinnor och män. Sjukfrånvaro är komplext att analysera och har påverkan av strukturer och traditioner i samhället som inte arbetsgivare råder över. Alla tre områdena är viktiga att fortsatt följa, det är angeläget att regionen som stor offentlig arbetsgivare att aktivt jobba för att minska skillnader mellan könen och bidra till en ökad jämställdhet.

● **Indikator: Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.**

Kommentar

Frisktalet redovisas på årsbasis och avser anställda med maximalt 5 sjukdagar eller maximalt 3 sjuktillfällen. Frisknärvaron och korttidsfrånvaron samvarierar delvis på så sätt att minskad korttidsfrånvaro i stor utsträckning påverkar frisknärvaron positivt.

Värt att beakta är att det ändå är nästan hälften av Region Örebro läns medarbetare som under en pandemi har en frisk sjukfrånvaro. Männerna har en betydligt högre frisknärvaro (18,6 procentenheter), vilket möjligen är en spegling av den könsuppdelade arbetsmarknaden som även ses i Region Örebro läns organisation med typiska kvinnodominerade respektive mansdominerade yrken och arbetsområden.

Effekterna av pandemin och rekommendationer om att stanna hemma vid lindriga symtom har medfört en högre sjukfrånvaro, framför allt i de verksamheter där arbete med patienter förekommer. Liksom effekterna av arbete hemifrån genom en positiv påverkan på frisktalet.

År 2021			År 2020		
Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
45,04 %	63,56 %	49,02 %	40,95 %	56,71 %	44,31 %

◆ **Indikator: Personalomsättning externt ska redovisas. Det ska minska i jämförelse med föregående år.**

Kommentar

Avgångsorsak år 2021 för tillsvidareanställda:

Avgångsorsak	Anställningsfaktor	Antal
Extern	451,24	458
Pension	242,93	260
Summa	694,17	718

Från år 2020 analyseras antalet tillsvidareanställda beträffande personalrörligheten. Det rådande läget på arbetsmarknaden påverkar med stor sannolikhet personalomsättningen, men förhoppningsvis avspeglar det även att medarbetare trivs och väljer att vara kvar. Förlängd pensionsålder kan påverka pensionsavgångarna. Under år 2021 har antalet som lämnat Region Örebro län för arbete hos annan arbetsgivare – extern avgång – minskat med 30 personer. Antalet som lämnat för pension är 68 fler under år 2021. Den totala avgången har ökat med 38 personer.

- Personalomsättningen externt för år 2021 redovisar 4,67 procent, en sänkning mot 2020 års 5,1 procent.

- Personalomsättningen totalt inklusive pensioner för år 2021 redovisar 7,33 procent, en liten ökning jämfört med år 2020 som redovisade 7,07 procent.

Resultatet är lågt i förhållande till andra regioner. En avstämning ska göras under år 2022 för att säkerställa att redovisningen är korrekt.

● **Indikator: Resultat av avslutningssamtal ska redovisas systematiskt i temaområden.**

Kommentar

Avgångsenkät lämnas till personer som slutar sin anställning. Enkäten är inte ställd till den som avgår med pension. Enkäten är ett komplement till de avgångssamtal som ska hållas när man slutar sin anställning. Svartsfrekvensen är 59 procent. Under år 2021 skickades 426 enkäter ut och 251 blev besvarade.

Resultatet år 2021 visar att de främsta skälen till att man lämnar sin anställning är

- lön
- organisation/strukturen
- ledarskap
- personlig utveckling
- bostadsort.

Det mest positiva i anställningen i Region Örebro län, av det som anges i enkäten, är

- arbetskamrater och kollegor
- arbetsuppgifter
- arbetstider.

70,3 procent lämnar för att fortsätta i samma yrke. 39,1 procent av de som lämnat kan rekommendera andra att söka jobb i Region Örebro län och 42,7 procent svarar kanske.

Deras nya arbetsgivare är

- 22,2 procent en annan region
- 26,8 procent privat verksamhet
- 20,9 procent har kommuner som ny arbetsgivare.

Av de som svarat på enkäten kan 44 procent tänka sig att arbeta vid Region Örebro län igen.

● **Indikator: Region Örebro läns nya värdegrund ska påbörja att implementeras under året.**

Kommentar

Regionstyrelsen beslutade i maj 2021 om en ny värdegrund för Region Örebro län. Under hösten 2021 har en övergripande strategi tagits fram. Inför år 2022 har arbete pågått med aktiviteter och plan för implementering i förvaltningarna. Vid en regiongemensam ledardag i januari 2022 presenterades arbetet.

EFFEKTMÅL

- 11. Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Kommentar

Fem av sex indikatorer gällande ekonomin når upp till målet för 2021. Även målen över längre sikt förväntas uppnås. Resultat i förhållande till skatter och generella bidrag förväntas nå över målnivån för mandatperioden 2019–2022 och soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtaganden utvecklas stadigt ner mot målnivån år 2030.

- Indikator: Soliditeten förbättras.

Kommentar

Fullmäktige i Region Örebro län har i verksamhetsplan med budget för 2020 antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning. I den anges att soliditeten senast 2030 ska uppgå till minst noll. Årets målsättning är att soliditeten ska förbättras. Under 2021 har regionens soliditet stärkts, från -13 procent vid årets ingång till -6 procent i bokslutet 2021.

- Indikator: Region Örebro län redovisar över mandatperioden 2019–2022 ett resultat som motsvarar minst 1,25 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Kommentar

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 697 miljoner kronor, vilket motsvarar 6,4 procent av skatter och statsbidrag. Sammantaget med de två tidigare årens resultat uppgår måttet till 4,0 procent, vilket innebär en god prognos för att mandatperiodens mål uppnås.

- Indikator: Styrelse och nämnderna redovisar ett resultat i balans.

Kommentar

Verksamheternas budgetavvikelse räknas samman till -85 miljoner kronor (föregående år 49 miljoner kronor). Utfallet varierar mellan nämnderna. Hälso- och sjukvårdsnämnden (-69 miljoner kronor), folkhälso- och sjukvårdsnämnden (-14 miljoner kronor) och samhällsbyggnadsnämnden (-106 miljoner kronor) har negativa budgetavvikelser. Gemensamma nämnden för företagshälsövård och tolkförmedling har ett negativt resultat till följd av återbetalningar av tidigare års ackumulerade överskott till nämndsmedlemmarna. Även regionstyrelsens verksamhetskostnad redovisar en negativ budgetavvikelse, orsaken är den engångskostnad på 311 miljoner kronor som uppstått i år för förändrat livslängdsantagande för pensionsskulden. Sammantaget innebär detta att målet inte uppnås för 2021.

- Indikator: Klimatbelastningen från Region Örebro läns kapitalförvaltning är lägre än för jämförbara index.

Kommentar

Kapitalförvaltningens klimatbelastning var vid mätningen 48 procent lägre än index. Klimatbelastningen mäts genom koldioxidintensitet vilket visar bolagens utsläpp av koldioxidekvivalenter per miljoner kronor intäkter. Pensionsmedelsportföljens koldioxidintensitet uppgår vid mätningen till 9,4 (ton CO₂e), i jämförelse med index (MSCI World) som uppgår till 18,1 (ton CO₂e). Koldioxidintensiteten har minskat något sedan föregående år.

- Indikator: Extern upplåning för finansiering av investeringar sker om möjligt genom gröna lån.

Kommentar

Under året har extern nyupplåning om 136,5 miljoner kronor avseende Campus USÖ etapp 3 genomförts. Upplåningen skedde med gröna lån. Totalt utgör gröna lån 86 procent av den totala skuldportföljen.

- Indikator: Betalningsberedskapen uppgår varje tillfälle till minst en månad.

Kommentar

Enligt riktlinje för finansförvaltningen ska betalningsberedskapen uppgå till minst en månad. På balansdagen uppgick betalningsberedskapen till 76 dagar. Under året har betalningsberedskapen inte understigit 30 dagar.

Region Örebro läns majoritets- ägda bolag

Den av regionfullmäktige beslutade bolagspolicyn redovisar hur kommunallagens regler för ägarstyrningen av bolagen ska tillämpas i Region Örebro län. Utöver bolagspolicyn är de viktigaste styrinstrumenten för bolagen ägardirektiv, bolagsordning och aktieägaravtal. I samband med årsredovisningen har hel- och delägda bolag avlämnat en bolagsstyrningsrapport till Region Örebro län i syfte för att redogöra att bolagens verksamhet har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Som en del av ägarstyrningsprocessen har det under året hållits två gemensamma möten med verkställande direktörerna från majoritetsägda bolag och bolagsledningen i Region Örebro läns förvaltnings AB (förvaltningsbolaget). VD i förvaltningsbolaget har även kontinuerliga uppföljningsmöten med VD i majoritetsägda bolag och ordförande. Därtill inbjuds VD och ordförande i hel- och delägda bolag att presentera bolagets verksamhet vid styrelsemöten i förvaltningsbolaget eller regionstyrelsens arbetsutskott. Samtliga ägaraktiviteter har dokumenterats i en årsplan.

I enlighet med bolagspolicy för Region Örebro läns bolag har regionfullmäktige fastställt årliga direktiv till de majoritetsägda bolagen som en del i beslutet om regionens budget och flerårsplan.

Region Örebro läns förvaltnings AB

Förvaltningsbolaget ska under 2021 generera en utdelning på 12 miljoner kronor till ägaren. Resultatet för 2021 innebär att en utdelning på 12,9 miljoner kronor kommer kunna lämnas till ägaren.

Länsgården Fastigheter AB

Länsgården Fastigheter AB har för 2021 haft i uppdrag att återuppta processen att se över vilka fastigheter som primärt inte ingår i vård- och omsorgsuppdraget i syfte att avyttra dessa. Arbetet har fortlöpt bland annat genom att fastigheten Gåsen 7, som är en fastighet som uppfyller kriterierna för att avyttras, har sålts in i ett separat bolag. I slutet på året förbereddes även för försäljning av fastigheten Grillgården 3. Fastigheten planeras att avyttras under slutet av första kvartalet 2022.

Länsgården har även i uppdrag att under året fortsätta med planering och byggnation av nya vård- och omsorgsboenden vid Nora vårdcentral och Skebäcks vårdcentral i Örebro. Projektet i Nora har inte fortlöpt enligt plan då detaljplaneändringarna inte beviljades. Ny vårdcentral och vård- och omsorgsboende med Örebro kommun som hyresgäst i Skebäck i Örebro kommun är upphandlad.

Bolagets ekonomiska resultat är fortsatt positivt, 28 miljoner kronor i överskott efter att koncernbidrag har lämnats till moderbolaget med 20 miljoner kronor. Årets resultat innehåller en vinst vid försäljning av dotterbolaget Bussdepåer i Örebro AB om 20 miljoner kronor.

Länsteatern i Örebro AB

Länsteatern har inga specifika uppdrag för året förutom att följa bolagsordning och ägardirektiv

Svealandstrafiken AB

Svealandstrafiken har uppdrag från ägarna (Region Örebro län och Region Västmanland) att i samband med ägardialoger redovisa aktiviteter och effekter utifrån målsättningarna nedan.

- Flera positiva stordriftsfördelar och synergier, med lägre kostnad som följd. De ekonomiska effekterna av dessa bedömdes per år till cirka 0–6 miljoner kronor för Region Örebro län och cirka 3–6 miljoner kronor för Region Västmanland.

För Region Örebro län förväntades:

- högre upplevd kundnöjdhet
- bättre anställningsvillkor för busschaufförer
- fortsatt högre andel anställda kvinnor i bolaget än branschen i övrigt.

Bolaget ska ha som inriktningsmål att nå ett resultat i verksamheten som medger avkastning på insatt kapital motsvarande 10 procent och ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 15 procent.

Ägardialoger har hållits enligt plan under året där redovisning har skett av ovan målsättningar. Bland annat har stordriftsfördelar uppnåtts genom ett större helhetsåtagande i Örebro län vilket inneburit optimering av trafik och en kostnadsbesparing på 5–6 miljoner kronor. Pandemin har inneburit att kundnöjdheten i kollektivtrafiken i hela Sverige har sjunkit på grund av att chaufförerna inte mött resenärerna på lång tid då framdörrarna varit stängda. Svealandstrafiken kommer att arbeta fokuserat med kundnöjdheten under nästa år.

Svealandstrafiken AB har ekonomiskt överträffat sitt mål om ett resultat efter finansiella poster om 10,8 miljoner kronor då detta resultat för 2021 uppgår till 13,1 miljoner kronor.

Godkännande av års- redovisningen

Revisions- berättelse

Ordlista

Benämning	Förklaring
Anläggningstillgångar	Tillgångar som har anskaffats för stadigvarande bruk. Delas in immateriella, materiella och finansiella. I verksamheten förekommer främst materiella, såsom maskiner och inventarier. Kriterierna för att klassificeras som en materiell anläggningstillgång är: anskaffningsvärde över ett prisbasbelopp (47 600 kr 2021) och en ekonomisk livslängd längre än tre år.
Anskaffningsvärde	Inköpspris inklusive eventuella kringkostnader för en anläggningstillgång. Anskaffningsvärdet skrivs av under fastställd avskrivningstid.
Avskrivningar	Avskrivningar varje månad fördelar kostnaden för en anläggningstillgång över den ekonomiska livslängden.
Balanskonto	Konto i Balansräkningen. Tillgångar (kontoklass 1). Skulder (kontoklass 2). Se Kontoplan.
Balanskrav	Balanskravet enligt kommunallagen innebär att intäkterna ska vara lika stora eller större än kostnaderna varje år och ett eventuellt negativt resultat ska återställas inom tre år.
Balanskravsresultat	Balanskravsresultatet innefattar resultat efter balanskravsjusteringar, samt eventuell reservering eller användning av medel till resultatutjämningsreserv.
Balansomslutning	Totalt kapital, summan av alla tillgångar respektive skulder.
Balansräkning	Sammanställning över tillgångar, skulder och eget kapital vid en viss tidpunkt, till exempel på bokslutsdagen.
Betalningsberedskap	Betalningsberedskapen definieras som medel på bankkonto, ej utnyttjad checkkredit, bekräftade ej utnyttjade kreditlöften eller likvida tillgångar inklusive räntebärande tillgångar som kan omsättas inom fem dagar i relation till ett genomsnitt av totala utbetalningar per dag de senaste 12 månaderna. Betalningsberedskapen för Region Örebro län ska vid varje tillfälle uppgå till minst en månads betalningar.
Bokslut	Resultaträkningen avslutas mot balansräkningen och periodens resultat fastställs. Bokslut görs per 31 juli och 31 december.
Bruttonationalprodukten, BNP	Ett av de viktigaste samhällsekonomiska måtten. BNP beskriver storleken på Sveriges ekonomi genom att mäta värdet av varor och tjänster.
Delårsrapport	Alla regioner ska upprätta en delårsrapport minst en gång under räkenskapsåret för verksamheten och ekonomin. Delårsrapporten innehåller resultaträkning, balansräkning, driftredovisning, kassaflödesanalys med mera. Upprättandet av delårsrapporten styrs av lagregler och rekommendationer.
Effektmål	Effektmålen ska visa vilken effekt som Region Örebro läns verksamheter, huvudprocesser och interna processer med mera, förväntas bidra med till nytta för invånarna och samhället. Effektmålen är långsiktiga, en mandatperiod eller längre. Kopplat till effektmålen finns indikatorer som ger möjlighet att bedöma graden av måluppfyllelse. Till effektmålen kan det också finnas strategier som ska beskriva ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås.
Ekonomi	Hushållning med begränsade resurser.
Ekonomi i balans	Se balanskrav.
Ekonomisk livslängd	Den tid en anskaffad resurs har ett ekonomiskt värde. Tre års ekonomisk livslängd krävs för att en anskaffning ska betraktas som en anläggningstillgång.
Finansiella intäkter/-kostnader	Till finansiella intäkter hör exempelvis utdelningar på aktier, ränteintäkter och vinst vid försäljning av värdepapper. Kostnader är räntekostnader och förlust vid försäljning av värdepapper. Finansiella intäkter och kostnader är en post i regionens resultaträkning.

Förvaltning	Ett begrepp i konteringen för varje styrelse/nämnds verksamhet.
Generationsprincipen	Definieras som att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar.
God ekonomisk hushållning	I god ekonomisk hushållning inryms generationsprincipen (ovan) och även regionens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Praxis för regionsektorn är att ha 2 procent kvar av skatter och statsbidrag i slutet av året, det vill säga att resultatet ska vara minst 2 procent av skatter och statsbidrag.
Inbetalning	Pengar betalas in.
Indikator	Kopplade till effektmålen, är mätbara och ger möjlighet att bedöma graden av måluppfyllelse. Beskriver tillståndet/utveckling för effektmålet och kan vara kvalitativt eller kvantitativt.
Ingående balans	Saldo på ett konto i balansräkningen vid en periods början. Balansräkningens ingående balanser förs över från föregående år. Jämför Resultaträkningen som alltid är tom vid årets början.
Inkomst	Ersättning för utförda prestationer.
Intern kontroll	Att verksamheten följer de styrande dokument som Region Örebro län har beslutat samt lagar, förordningar, föreskrifter och avtal som gäller för verksamheten. Att redovisningen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin är rättvisande och ändamålsenlig. Att informationssäkerheten är tillgodosedd utifrån kraven på konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet.
Internkontrollplan (IK-plan)	IK-planen ingår i respektive nämnds verksamhetsplan. IK-planen omfattar väsentliga risker utifrån nämndens ansvarsområde och åtgärder för att hantera dessa risker.
Internränta	Räntesats som används vid beräkning av ränta på investeringar. Räntesatsen fastställs årsvis enligt rekommendation av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).
Intern styrning	Att verksamheten fullgör sina föreskrivna uppgifter och uppnår beslutade mål och uppdrag. Att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar.
Intern styrning och kontroll (ISK)	Intern styrning och kontroll (ISK) är en process som regionstyrelsen, nämnderna och verksamhetsledningarna har för att tillsammans upprätthålla en effektiv ledning och styrning av verksamheten. Processen ska säkerställa en ändamålsenlig och lagenlig verksamhet, det vill säga att verksamheten bedrivs i enlighet med de krav som ställs på verksamheten.
Intäkt	Periodiserad inkomst. Värdet av periodens utförda prestationer.
ISK-bedömning	Den interna kontrollen ska vara tillräcklig enligt Kommunallagen (KL) 6 kap. 6 §. Med tillräcklig menas att processen för den intern styrning och kontroll ska vara ändamålsenligt utformad efter verksamhetens förutsättningar, art och omfattning. Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom sina ansvarsområden bedrivs i enlighet med kraven samt att verksamheten inom sina ansvarsområden upprätthåller en tillräcklig intern styrning och kontroll. Vid uppföljningen av helår ska förvaltningar och nämnder göra en bedömning (ISK-bedömning) om den interna styrningen och kontrollen har varit tillräcklig. Regionstyrelsen gör sedan utifrån sin uppsiktsplikt en samlad bedömning i årsredovisningen.
Justerat balanskravsresultat	I balanskravsresultatet ingår både jämförelsestörande poster samt eventuell reservering till resultatutjämningsreserv. Det justerade balanskravsresultatet är rensat för dessa poster. Se avsnitt Balanskravsutredning, samt begreppet Balanskrav.
Kostnad	Periodiserad utgift. Värdet av periodens förbrukade resurser.

Kundfordringar	Finns på balansräkningens tillgångssida. Fakturerade belopp för utfört arbete som ännu inte betalats av kund. 30 dagars kredittid lämnas som regel. Jämför Leverantörsskuld.
Kvalitet och utveckling	Region Örebro läns kvalitets- och utvecklingsarbete – fem övergripande strategier. 1. Region Örebro län skapar värde tillsammans med dem vi finns till för. 2. Region Örebro län leder för hållbarhet. 3. Region Örebro län involverar och motiverar medarbetare. 4. Region Örebro län utvecklar värdeskapande processer. 5. Region Örebro län förbättrar verksamheten och skapar innovationer.
Leverantörsskulder	Finns på balansräkningens skuldsida. Fakturor som har erhållits men ännu inte har betalats utgör leverantörsskulder. 30 dagars kredittid ska avtalas. Jämför Kundfordringar.
Nettoinvesteringar	Bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringsbelopp som finansierats med offentliga bidrag
Nettokostnad	Verksamhetens intäkter minus verksamhetens kostnader.
Nettokostnadsutveckling	Skillnaden i nettokostnaderna mäts mellan två olika perioder och visas i procent. I regionsektorn mäts nettokostnadsutvecklingen månadsvis, där man jämför nettokostnaderna för den innevarande perioden med samma period föregående år. Ett sätt att bedöma om nettokostnadsutvecklingen är för hög är att sätta den i relation till något. Till exempel kan man jämföra den med utvecklingstakten för skatter och statsbidrag, det vill säga den intäkt som ska täcka nettokostnaderna om man ska ha en ekonomi i balans. Ett annat sätt att bedöma nettokostnadsutvecklingstakten är att jämföra den med den rådande inflationen.
Omslutning	Med balansräkningens omslutning avses totalsumma Tillgångar, vilket är samma som totalsumma Eget kapital och Skulder.
Omsättning	Summa intäkter i resultaträkningen. För Region Örebro län brukar omsättningen definieras som samtliga intäkter, det vill säga verksamhetens intäkter, skatter och generella bidrag samt finansiella intäkter. Jämför Omslutning.
Omsättningstillgång	Tillgångar som avses omsättas inom ett år, till exempel Kundfordringar, Kassa och Bank. Jämför Anläggningstillgång.
Periodisering	Inkomster och utgifter periodiseras för att fastställa periodens intäkter och kostnader, det vill säga resurstilldelning/-förbrukning under perioden.
Perspektiv	Regionfullmäktiges verksamhetsplan är på övergripande nivå utifrån invånar- och samhällsperspektiv. Verksamhetsplanen innehåller en struktur med perspektiv som är särskilt viktiga för att styra mot visionen – perspektiven invånare och samhälle, process och resurs.
Resultat	Intäkter minus kostnader. Resultatet blir ett överskott (+) eller underskott (-).
Resultaträkning	Sammanställning av periodens intäkter och kostnader. Skillnaden mellan intäkter och kostnader utgör periodens resultat.
Resultatutjämningsreserv	Från och med 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas i balanskravsutredningen för att jämna ut intäkter över en konjunkturcykel. Följande riktlinjer för resultatutjämningsreserv gäller för Region Örebro län: Reservering till resultatutjämningsreserven får göras med ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsutredning som övertiger 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning om det egna kapitalet är positivt. Om det egna kapitalet är negativt, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser, ska gränsen för när reservering får ske i stället uppgå till 2 procent.

Rullande 12(-månader)	Att visa omsättning, nettokostnadsutveckling eller andra resultat som ett årsresultat till och med den senaste månaden. Istället för att löpande bara visa förra månadens omsättning och en gång om året visa ett helårsresultat, så kan man med ”rullande 12” få ett nytt årsresultat varje månad.
Rättvisande resultat	Periodens intäkter och kostnader är fastställda (genom periodisering) och redovisade inom den ansvarsenhet där verksamheten bedrivits.
Semesterlöneskuld	Värdet av personalens sparade semesterdagar bokförs i balansräkningen. Skulden räknas om månadsvis. Semesterlöneskuldens förändring bokförs i resultaträkningen som förändring semesterlöneskuld.
Självfinansieringsgrad	Kassaflöde från den löpande verksamheten (återfinns i kassaflödesanalysen) dividerat med nettoinvesteringar.
Skulder	Balansräkningens kreditsida. Exempel på skulder är leverantörsskulder, avsättning till pensioner och semesterlöneskuld.
Skuld för övertid, jour och beredskap	Värdet av personalens intjänade, ej utbetalda ersättning för övertid, jour och beredskap bokförs i balansräkningen. Skulden räknas om månadsvis och förändringen bokförs i resultaträkningen.
Soliditet	Soliditeten anger hur mycket av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto starkare är den långsiktiga finansiella handlingsberedskapen. Eget kapital dividerat med totalt kapital.
Strategi	Strategier beskriver ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt, arbetsmetoder och arbetsprocesser, för hur effektmålen ska uppnås.
Tillgångar	Ena sidan av balansräkningen. Den delas upp i Anläggningstillgångar (till exempel byggnader, maskiner, inventarier) och Omsättningstillgångar (till exempel kundfordringar, kassa och bank).
Utbetalning	Pengar betalas ut.
Utfall	Ackumulerade saldon på konton i resultatrapporter. Jämförs ofta med budget eller föregående periods utfall.
Utgift	Resursanskaffning, till exempel materialinköp och löner.
Utgående balans	Saldo på ett konto i balansräkningen vid periodskifte. Utgående balans förs alltid över till nästa period. Jämför Ingående balans.
Utgående moms	Region Örebro län bedriver huvudsakligen verksamhet som inte är momspliktig (som hälso- och sjukvård), men är momsregistrerat och debiterar utgående moms vid försäljning av vissa varor och tjänster. Debiterad utgående moms bokförs på balansräkningens skuldsida och betalas in till Skatteverket i samband med skattedeklarationen varje månad.
Verksamhetsplan	Regionfullmäktiges beslut om verksamheten kommande år samt budget och investeringar. Varje nämnd/styrelse och förvaltning upprättar i sin tur egna verksamhetsplaner utifrån fullmäktiges plan.
Årsredovisning	Alla regioner ska för varje räkenskapsår upprätta en årsredovisning innehållande resultaträkning, balansräkning, driftredovisning, kassaflödesanalys med mera. Upprättandet av årsredovisningen styrs av lagregler och rekommendationer.
Över-/underskott	Skillnaden mellan intäkter och kostnader som redovisas i resultaträkningen. I privata företag kallas detta vinst (överskott) eller förlust (underskott).

Fotografer:

Sid

Övriga bilder – Region Örebro län och bildbyråer

Produktion: Region Örebro län

Tryckeri: Ljungbergs tryckeri AB

Papper omslag: Munken polar 240 g

Papper inlaga: Munken polar 130 g

Typsnitt: Adobe Garamond Pro och Frutiger LT Std

Region Örebro län

Besöksadress: Eklundavägen 2, Örebro

Postadress: Box 1613, 701 16 Örebro

Tel: 019-602 10 00

E-post: regionen@regionorebrolan.se

www.regionorebrolan.se

Region Örebro län